

Paolo Magelli -
Toskanec, ki v
Slovenskem
stalnem gledališču
režira Čehova

12

Klop je tokrat v pogovoru z znano
in priljubljeno znanstvenico
Margherito Hack
odkral vesolje
in svet

22

00115

00115

00115

9 777124 666007

Primorski dnevnik

*Na Haitiju
je streslo
vsakega
izmed nas*

MARTIN BRECELJ

Postopoma postajajo jasnejši obrisi tragedije, ki je prizadela Haiti. Gre za eno večjih katastrof v zgodovini. Po razpoložljivih podatkih je potres terjal več kot 100 tisoč življenj, da ne govorimo o ranjenih in o gmotni škodi, ki je po besedah pričevalcev nepopisna. Tolikšno razdejanje je v zadnjih časih zahteval npr. cunami, ki je leta 2004 prizadel Indonezijo in druge države ob Indijskem oceanu. A tokrat je takšno orjaško zlo planilo na državico z 8 milijoni prebivalcev in ji neogibno strlo hrbtenico.

Povrh je bil Haiti že tako ena najrevnejših držav na svetu. Predpotresne statistike so ugotavljale, da 80 odstotkov Haitijcev živi v polni bedi, več kot polovica z manj kot dolarjem na dan, da je tretjina otrok podhranjenih ipd. Revščina in splošna zaostalost sta še povečali razsežnosti katastrofe, saj se ljudje v takšnih razmerah težje zaščitijo pred umjo ter se potem težje tudi z njim spopadajo. Pač v skladu s svetopisemskim mementom, po katerem »kdo ima, se mu bo dalo in bo imel obilo; kdo pa nima, se mu bo vzelo tudi to, kar ima«.

A tej grozljivi logiki se moremo in moramo upreti, saj gre za zakonitost, ki ureja mnoge naravne pojave, ne sme pa prevladati v odnosih med ljudmi. V nasprotnem primeru bi se odpovedali skupni človeštvi. Prav zato to logiko občutimo kot grozljivo. In upreti se ji moremo in moramo, tudi če gre za ljudi na oddaljenem karibskem otoku. Sredstva za to imamo, saj živimo v času globalizacije. Sicer pa: mar globalizacija ne dokazuje pravto, kako zelo človek lahko preseže svojo naravno danost?

KATASTROFALNI POTRES - Mrtvih naj bi bilo več kot 100 tisoč

Glavno mesto Haitija eno samo pokopališče

Približno 3 milijone ljudi brez strehe - Na poti pomoč z vsega sveta

GORICA - NOVA GORICA - Čezmejno povezovanje

Kakovostni preskok

Brulc: »Pričakujemo dodatno angažiranje sosednje občine pri reševanju problema Trgovskega doma«

GORICA - NOVA GORICA - Oustanovitvi Evropskega združenja za teritorialno sodelovanje (EZTS) bosta v četrtek, 21. januarja, odločala mestna sestava Gorice in Nove Gorice. K novi obliki čezmejnega povezovanja, ki naj bi omo-

gocila kakovostni preskok, pristopa tudi šempetrska občina. »Orjemo ledino,« je izjavil goriški odbornik Pattarin. »Ugotovili smo skupen interes. Pobuda je zanimiva, koristna, predvsem pa zelo konkretna,« je poudaril novogoriški župan

Brulc in dodal: »S predlogom o sedežu EZTS-ja v Trgovskem domu pa pričakujemo dodatno angažiranje sosednje občine v prizadevanjih, da bo prišlo do rešitve problema Trgovskega doma.«

Na 14. strani

KMEČKA ZVEZA - Danes slavi 60-letnico
**Z ljubeznijo do zemlje
je prihodnost zajamčena**

Na 6. strani

TRST - V veliki dvorani tržaške Trgovinske zbornice bo danes slovensnost ob 60. rojstnem dnevu Kmečke zveze s predstavljivo zbornika s pomembljivim naslovom Srce v prgišču zemlje. Prav ljubezen do zemlje, ki je na Krasu sicer skopa, a tistim, ki jo ljubijo, bogato poplača trud, je bil temelj, na katerem je bila 15. januarja 1950 ustavljena Kmečka zveza, katere poslanstvo danes uresničujejo nove generacije. O jubileju, prehodni poti in prihodnosti smo se pogovorili s predsednikom KZ Francem Fabcem (foto) in s predsednikom zbornice Antoniom Paolettijem.

GORICA - Odprli razstavo v centru Bratuž
**Podobe življenja in smrti
iz italijanskih taborišč**

15

PETEK, 15. JANUARJA 2010

št. 12 (19.719) leto LXVI.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 viasi Zakriž nad Cerknimi, razmnožen na ciklosti. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrobit" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženem Evropi.

TRST - Ul. Montečchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

POŠTNINA PLĀCANA V GOTOVINI

Spredzane in abonamente postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 € CENA V SLOVENIJI 1,00 €

PORT-AU-PRINCE - Na Haitiju, ki ga je v torek prizadel uničoč potres, še vedno ni znano število žrtev katastrofe. Oblasti se bojijo, da bi potres lahko terjal več kot 100.000 življenj, brez strehe pa naj bi ostalo približno 3 milijone ljudi. Najbolj opustošeno je glavno mesto Port-au-Prince, v katerem je pod ruševinami na deset tisoč žrtev, čas za rešitev preživelih pa se postopoma izteka. Medtem je na Haiti začela prihajati humanitarna pomoč iz vsega sveta, a karibska država je tako strta, da večkrat ni v stanju nit sprejemati pomoči, saj so odpovedale tudi osnovne infrastrukture, kot je letališče.

Na 3. strani

**Türk in Mesić
o odnosih
med državama**

Na 2. strani

**Mitja Kosmina ne bo
častni meščan Trsta**

Na 7. strani

**Ikonotheca
Valvasoriana v NŠK**

Na 9. strani

**V Gorici na prodaj
kasarna na trgu Battisti**

Na 16. strani

**Goriški parkomati
brez slovenščine**

Na 15. strani

START sport
**NADALJUJEJO SE
SEZONSKI
POPUSTI**

Dunajska cesta 31, OPĆINE
040 213193

SLOVENIJA - HRVAŠKA - Obisk hrvaškega predsednika Mesića pri slovenskem kolegu Türkmu

Predsednika zadovoljna s premiki v odnosih med državama

Hrvaški gost se je srečal tudi s predsednikom slovenske vlade Pahorjem in predsednikom DZ Gantarjem

LJUBLJANA - Hrvaški predsednik Stipe Mesić je včeraj pred iztekom svojega drugega petletnega manda obiskal Slovenijo. Na Brdu pri Kranju ga je najprej sprejel predsednik Danilo Türk, ki je poudaril, da so odnosi med državama izjemno pomembni del slovenske zunanjosti politike in prihodnosti. Slovenija in Hrvaška delita velik del skupne zgodovine in skupne vrednote ter sta na dobrati poti, da rešita preostala odprta vprašanja med državama.

Türk je izjavil za medije po srečanju z Mesićem pozdravljal pozitivne premike pri reševanju odprtih vprašanj med državama, pri čemer je izpostavil podpis arbitražnega sporazuma in dobro komunikacijo med premierjem Borutom Pahorjem in Jadranko Kosor, ki sta se v sredo sestala v Kranjski gori.

Türk je ponovil, da Slovenija podpira Hrvaško na poti v Evropsko unijo, državi pa že zdaj zelo dobro sodelujejo v okviru zveze Nato. "Evropska prihodnost je tisto, čemur se moramo v prihodnjem obdobju čim bolj posvečati in pri tem tudi skupaj razmišljati o različnih krokih, ki bodo pomagali pri reševanju vseh vprašanj v regiji jugovzhodne Evrope," je poudaril slovenski predsednik. Slovenija in Hrvaška lahko po njegovih besedah na tem področju skupaj naredita veliko, zato bi bilo prav, da o takšnem skupnem prizadevanju začneta razmišljati bolj aktivno.

Hrvaški predsednik Mesić je očenil, da je bilo srečanje s predsednikom Türkom zelo dobro, odprt in koristno za obe strani. "In prav to je tisto, kar potrebujemo - odprt pogovor, tudi o tistem, o čemer imamo včasih različna mnenja, in to je vedno možno s prijatelji," je poudaril.

Mesić je spomnil, da je Hrvaška že ratificirala arbitražni sporazum o načinu reševanja vprašanja slovensko-hrvaške meje, pri čemer je izrazil prepričanje, da se pri tem ne bodo pojavljali novi problemi in da bosta obe strani omogočili, da bodo razum in dolgoročni interesi prevladali nad neracionalnim in zbiranjem političnih točk. Hrvaški predsednik je nadaljeval, da morata Slovenija in Hrvaška sodelovati tudi v interesu regije, njenega prilaganja evropskim standardom in njenih priprav na vstop v EU. "Tudi mi bomo imeli koristi od tega, da se tudi ta del stare celine vključi v tisočletni projekt, ki se imenuje Evropska unija," je dejal.

Türk in Mesić sta pozdravila sredinogovor Pahorja in Kosorjeve o ustanovitvi mešane komisije, ki bo pregledala odprtia vprašanja med državama in predlagala rešitve. Danilo Türk je poudaril, da je večji del vprašanj, ki jih bo obravnavala komisija, možno rešiti v kratkem času, pri čemer je omenil vprašanje ribolova in ekološko-ribolovne cone. Po Mesićevem mnenju gre za izjemno pomemben korak, saj bodo komisijo sestavljali strokovnjaki, ki bodo govorili o dejstvih in ne bodo obremenjeni z vsakodnevno politiko in pritiskom javnosti.

Po Mesićevem mnenju je dejstvo, da je Slovenija zadnja država v regiji, ki jo je obiskal pred iztekom svojega drugega petletnega manda, več kot simbolično. Predsedniku Türkmu se je zahvalil za povabilo in ga povabil, naj obiše Hrvaško, kjer ga bo že gostil njegov naslednik Ivo Josipović.

Mesić se je na Brdu pri Kranju na kratko sešel tudi s prvim slovenskim predsednikom Milanom Kučanom, v Ljubljani pa v nadaljevanju še s predsednikom državnega zborna Pavlom Gantarjem in premierjem Pahorjem.

Pahor in Mesić sta sicer večji del pogovora namenila pozitivnemu razvoju dvostranskih odnosov med obema državama, kar se kaže tudi v obilici bilateralnih srečanj. V pogovorih sta se dotaknili tudi sklenitve arbitražnega sporazuma med Slovenijo in Hrvaško novembra leta ter procesa njegove ratifikacije.

Ob tem sta se strinjala, da je bilo sredino srečanje obeh premierjev iz-

Predsednika Mesić (levo) in Türk med včerajšnjimi pogovori na Brdu pri Kranju

ANSA

redno uspešno in da dokazuje pripravljenost obeh držav za nadaljevanje političnega dialoga kot tudi poglobitev gospodarskega sodelovanja. Pahor je ob koncu srečanja ponovno izrazil pripravljenost in pričakovanje, da bi Hrvaška in Slovenija čim prej rešili še preostala odprta vprašanja.

Dvostranski odnosi so bili v ospredju tudi na srečanju Mesića in Gantara. Kot je Gantar poudaril, so dobri odnosi med Slovenijo in Hrvaško pomembni že iz preprostega razloga, ker smo sosedje. "Skupaj smo preživeли velik del zgodovine, zdaj smo samostojni, naša skupna perspektiva pa je EU," je dejal in hkrati poudaril, da je novo ozračje, ki se je razvilo v zadnjih mesecih dober razlog za optimizem.

Predsednik Hrvaške je med drugim izrazil zadovoljstvo, da se odprta vprašanja, s katerimi se ukvarjajo politiki, niso prenesla na državljane. Dejal je še, da morata Slovenija in Hrvaška sodelovati tudi v interesu širše regije, njenega prilaganja evropskim standardom in priprav držav iz te regije na članstvo v EU. Po njegovem prepričanju bo vstop Hrvaške v EU koristil obema državama.

Mesić je imel včeraj na programu tudi srečanje z ljubljanskim županom Zoranom Jankovićem. Pozno popoldne pa sta se Türk in Mesić v Vinici udeležila še prireditve Društva slovensko-hrvaškega prijateljstva. (STA)

MAMILA - 22-letni slovenski državljan Prek interneta kupoval snov za t.i. posiljevalsko drogo

LJUBLJANA - Slovenska policija je v okviru mednarodne kriminalistične preiskave o internetni prodaji snovi GBL ugotovila, da je 22-letni slovenski državljan prek interneta kupoval snov za proizvodnjo t.i. posiljevalske droge, je povedal Drago Menegalija z Generalne policijske uprave. V sredo so pri moškemu opravili tudi hišno preiskavo. Slovenska zakonodaja omenjeno snov opredeljuje kot prepovedano drogo. GBL (gama-butirokton) je predhodna sestavina za proizvodnjo t.i. posiljevalske droge GHB (gama-hidroksibutirat) ali tekočega ekstazija.

Po podatkih policije v Sloveniji je beležimo prijav za kazniva dejanja, ki bi bila storjena s pomočjo GHB. Izkušnje tujih varnostnih organov, ki so se srečevali s tovrstnim problemom, pa kažejo, da so GHB primešali v pijačo oškodovank v času, ko so pijača začasno pustile na točilnem pultu ali na mizi. Ko so se vrnile, so popile pijačo skupaj z GHB.

V tujini so znani tudi primeri, ko v družbi pijejo neznano pijačo in ko-

zarec romo od osebe do osebe. Gre za nekakšno eksperimentiranje z drogo. Ženske se po tem, ko so zaužile GHB, niso zavedale ničesar. Ko so se znova zavedle, so bile posiljene, po manjkljivo oblečene ali gole. Policija odsvetuje, da bi pili neznane tekočine ali pijačo puščali na mizi v lokalnu brez nadzora.

V Sloveniji so že beležili nekaj posameznih zasegov GHB, vendar je šlo za manjše ali celo neznatne količine. V letu 2003 je kriminalistična policija na območju Slovenije odkrila domači laboratorij, v katerem so proizvajali GHB. Zoper štiri osušljence je bila podana kazenska ovadba na pristojno državno tožilstvo, je še povedal Menegalija.

Policija je v sredo v štirih evropskih državah izvedla obsežno preiskavo trgovine z nedovoljenimi drogami, v okviru katere so priprili 24 ljudi. Osumljencem v Nemčiji, Avstriji, Švici in Sloveniji med drugim grozi obtožnica zaradi davčne utaje, pranja denarja, kriminalne zarote in trgovine z mamili. (STA)

TURIZEM - Načrti koprske občine v zalivu med Žusterno in Koprom

Nove plaže in otok z nebotičnikom

Naravovarstveniki svarijo pred posegi v morje - Gradnja umetnega otoka vzbudila tudi kritičen odziv krajevnega odbora SD

KOPER - Načrti o marini v zalivu pred Semedeno so zaradi finančnih težav Istrabenzo, ki naj bi marino gradil, propadli, zato namerava koprska občina tam urediti plaže. Že do pričetka letošnje kopalne sezone bodo prenovili Semedenško pešpot, ki bo po novem 13 metrov široka in v enakem slogu kakor koprska promenada, in zasuli pas morja med Žusterno in Koprom, imajo pa tudi ideje tudi o umetnem otoku z nebotičnikom. Naravovarstveniki svarijo pred posegi v morje.

Območje južno od makadamskega parkirišča za tržnico bodo nasuli in zatravili, med Semedenško pešpotjo in Bonifiko pa postavili 2,5 metra visok zid, ki bo ob visokih plimah preprečeval poplavljvanje. Zid bo delno obložen z lesom in primeren za posedanje in poležavanje kopalcev, pojasnjujejo. Na občini se nadelajo, da bodo gradbeno dovoljenje pridobili do marca.

Že letos nameravajo začeti tudi z zasipavanjem 40 metrov širokega pasu morja med Koprom in Žusternom, s čimer bi pridobili dodatne površine obrežja. Nasutje območja je, kot pojasnjujejo, vseboval že lokacijski načrt za gradnjo marine, občina pa je zanj od države pridobila stavbno pravico.

Na občini se nadelajo, da bodo z odstranitvijo mulja in drugih naplavin z morskega dna, česar se tudi nameravajo lotiti letos, vsaj delno zmanjšali onesnaženost morja na tem delu zaliva. Kot še napovedujejo, bodo te-

meljito pregledati reko Badaševico, če še vsebuje fekalije, in iztok meteornih vod v bližini izliva Badaševice premestili globlje v Koprski zaliv. Drugih konkretnih zamisli za čiščenje morja zaenkrat nimajo.

Letos nameravajo na občini pridobiti tudi projektno dokumentacijo za gradnjo obsežnega valobrana pred Žusterno, ki bi delno zapiral zaliv pred Koprom. Po navdihih direktorice občinske uprave Sabine Mozetič bo valobran izboljšal kakovost morja, ker bo preprečeval vnos naplav in prerdno plajo ščitil pred vetrovi. Prvotno osem metrov širok valobran želi na občini razširiti, za kar bo potrebljeno soglasje ministrstva za okolje.

Projekt ureditev plaž je ocenjen na osem milijonov evrov, pet jih bo občina za ureditev obale namenila v letošnjem letu. Prenova semedenške pešpoti bo predvidoma stala 200.000 evrov, prestavitev črpališča pa 600.000 evrov. Na občini se nadelajo, da bi del denarja za čiščenje morskega dna pridobili z mednarodnimi virovi.

Bolj trd oreh bo verjetno gradnja umetnega otoka zahodno od ribiškega pomola v Kopru. Načrite za otok s 140 metrov visokim nebotičnikom v obliki svetilnika, v katerem bi uredili hotel in apartmaje, so menda pripravili znani arhitekti. Na gospodarskem in okoljskem ministru na projekt bo zagotovilih v občine glejajo pozitivno. Občina bi za gradnjo od države morala dobiti stavbno pravico in vodno dovoljenje, pojasnjujejo.

OZP ni podprl zakona o dvotretjinski večni za arbitražni sporazum

LJUBLJANA - Odbor državnega zborja za zunanjopolitiko je danes sprejel sklep, da predlog zakona o potrebnih dvotretjinskih večnih za ratifikacijo arbitražnega sporazuma o meji s Hrvaško ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Predlagatelj zakona, poslanska skupina SLS, ter poslanci SDS in SNS, so bili proti sklepu, podprli pa so ga poslanci koalicije z 9 proti 6.

Seje se je udeležil tudi zunanjopolitični minister Samuel Žbogar, ki je v prvem delu več kot dve uri in pol dolge seje odgovarjal na vprašanja in pobude članov odbora, ki so se vrtela predvsem okoli Hrvaške, finančnega položaja slovenske manjšine v Italiji ter slovenskega angažma v Afganistanu.

Glede finančnega položaja slovenske manjšine v Italiji, je Žbogar povedal, da si tako kabinet predsednika vlade kot MZZ v stikih z italijansko stranko prizadevajo, da bi manjšina dobila okoli milijon evrov, kolikor manj sredstev naj bi dobila v skladu s proračunom za letošnje leto. Poudaril je, da je zagotovil sredstev odgovornost in obvezitev italijanske države in da verjamejo, da bo manjšina milijon zagotovila v določenih proračunih.

Postopki zamenjave Erjavca naj ne bi ogrožali dela vlade

LJUBLJANA - Pestro dogajanje v zvezi z zamenjavo okoljskega ministra Karla Erjavca se nadaljuje. Slovenski premier Borut Pahor pravi, da postopki za Erjavcevo zamenjavo ne bodo ogrožili dela vlade, v DeSUS pa so po srečanju s premierom dejali, da okoljski resor sta v rokah stranke. Pahor tudi danes ni povedal, kdaj bo v DZ vložil poziv za razrešitev Erjavca.

Pahor je še dejal, da Erjavec do razrešitve nemotenovo opravlja svoje dolžnosti, osebno pa mu ostrih besed v javnosti ne zameri. "To je politika, ktorá se bojí vročine, ne gre v kuhinjo," je porazil predsednika vlade. Ob tem je dejal, da ga npr. izjava Erjavca, da ne izključuje ustavne obtožbe zoper njega, skrbí, vendar je prepričan, da bi tudi v tem primeru zadevo dobro rešil. Od Erjavca pa pričakuje, da se bo udeležil kolegijev predsednikov koalicijskih strank, saj je predsednik DeSUS in še vedno tudi okoljski minister.

Vodja poslanske skupine DeSUS Joško Godec je pojasnil, da organi stranke razpravljajo o morebitnih kandidatih za prihodnjega ministra, če bo Erjavec razščlenjen. Ko bodo sprejeli odločitev, bodo po njegovih besedah o tem obvestili izvršilni odbor DeSUS, ki bo informacijo preko predsednika stranke predal premieru. DeSUS naj bi imel nekaj kandidatov, najresnejši, pa tudi edini, ki so ga predstavili, pa je slovenjgrški župan in poslanec DeSUS Matjaž Zanoškar.

"Morje ni površina, po kateri plujemo, je predvsem ekosistem. Če ga bomo iztrošili, bomo nosili posledice," pa poudarja vodja piranske enote Zavoda za varstvo narave Robert Turk. Projekte koprske občine vidi kot "uporabo morja z namenom deponije", čemur odločno nasprotuje. Zasipavanje morja na med Žusterno in Koprom, ne da bi se morsko dno pred tem saniralo, bo povzročilo dvig onesnaženega mulja v vodni stolpec in širjenje onesnaženostidaleč naokoli, svari Turk. Odlaganje v morje, ki je javno dobro, ni preprost poseg, urejajo pa ga številni protokoli, katerih podpisnik je tudi Slovenija. Pred gradnjo valobrana bi bilo po njegovem mnenju potrebljivo izvesti temeljite studije, kako in kje se bodo zaradi spremenjenih razmer odlagali sedimenti. O umetnem otoku pa Turk pravi, da razmer v morju z vidika biodiverzitete ne bo izboljšal.

Na občinske ideje o ureditvi obalnega pasu so se odzvali v koprskem odboru SD, kjer ureditev Semedenške ceste pozdravljajo, razočarani pa so nad zamislico o gradnji umetnega otoka z nebotičnikom. "Predloga ne gre jemati resno, saj je še eden od nikoli uresničenih idej, ki jih je že nekajkrat predlagalo vodstvo občine, kot na primer opuščen projekt vkopa Ceste Zore Perello Godina ali pa avtobusna postaja na potniškem terminalu. Navajeni smo že, da se projekti, sploh v letu pred volitvami, na občini pomozno predstavljajo, nato pa ni nič od tege," so še zapisali v izjavi za javnost. (STA)

KATASTROFA - Po še vedno hudo fragmentarnih podatkih

Več kot 100 tisoč mrtvih, 3 milijone ljudi brez strehe

Prestolnica Port-au-Prince v ruševinah, država na kolenih - Pomoč iz vsega sveta

PORTE-AU-PRINCE - Na Haiti je včeraj, dva dni po uničajočem potresu začenjala prihajati pomoč z vseh koncov sveta. Koliko žrtev je terjal potres, je še vedno nejasno, bojijo pa se, da jih bo prek 100.000. ZN so medtem sporočili, da pogrešajo še okoli sto svojih sodelavcev v tej državi.

Predstavnica ZN je povedala, da pogrešajo tako tujce, ki so delovali v okviru misije ZN na Haitiju, kot tudi domačine, ki so delali za svetovno organizacijo. Zaenkrat je še nemogoče reči, koliko žrtev je terjal potres. Po oceni haitanskega premiera Jeana-Maxa Belleriva pa jih bo verjetno krepko preko 100.000. Brez strehe naj bi bilo približno 3 milijone ljudi.

Na močno poškodovanem letališču v Port-au-Prince lahko pristajajo le manjša tovorna letala. Eno je včeraj po navedbah predstavnikov Sklada ZN za otroke Unicef tja pripeljalo posode za vodo, tablete za čiščenje vode, zdravila proti diareji, komunikacijsko opremo ter tudi šotore. Na Haiti so potem prispela prispela še druga letala, med temi letala s pomočjo iz skladu Unicefa v Panam.

V Unicefu ob tem opozarjajo, da je bila že pred potresom na Haitiju podhranjena tretjina otrok in ti so zdaj posebej ogroženi. Haiti pestijo tudi epidemije aidsa in tuberkuloze, zelo visoka je smrtnost novorojenčkov.

Svetovna zdravstvena organizacija (WHO) je sporočila, da je bilo na Haitiju uničenih ali poškodovanih osem bolnišnic, dve pa sta poškodovani tudi v sednji Dominikanski republiki. Opozorili so še na hudo nevarnost širjenja na ležljivih bolezni, ker je potres močno poškodoval vodovodno napeljavo. Predvsem se bojijo izbruha kolere.

Uničeno je tudi poslopje organizacije Zdravniki brez meja, kljub temu pa ta organizacija že pomaga prizadetim. Na poti na Haiti so še dodatni sodelavci Zdravnikov brez meja - v prihodnjih dneh bo tja prispelo okoli 70 zdravnikov in medicinskih sester z vsega sveta.

Na ulicah prestolnice Port-au-Prince tavajo številni ljudje, ki iščejo svoje sorodnike. Da bi jim iskanje olajšali, je Mednarodni odbor Rdečega križa vzpostavil poseben program in spletno stran. Na pomoč na Haiti je včeraj iz Ženeve poletela tudi skupina 11 strokovnjakov Rdečega križa.

Na Haiti so prispele tudi prve reševalne ekipe iz Evrope, na poti iz Bruslja pa je tudi posebna skupina, ki bo ocenila razsežnost in posledice katastrofe. Bruslju so tudi sporočili, da še vedno pogrešajo uslužbenca svojega urada v Port-au-Prince.

ZDA so na Haiti že napotile več vojaških ladij in letal, sicer pa bo ameriško akcijo pomoći koordinirala državna sekretarka Hillary Clinton, ki je zaradi tega prekinila azijsko turnejo. Clintonova je včeraj dejala, da je škoda, ki jo je povzročil potres, nepredstavljiva.

Ameriški obrambni minister Robert Gates pa je preložil obisk v Avstraliji in bo ostal v Washingtonu, kjer bo usklajeval ukrepe ameriške vojske za pomoč Haitiju.

Tudi nekdajni ameriški predsednik in posebni odposlanec za Haiti Bill Clinton je dejal, da gre za eno najhujših katastrof v zgodovini ameriške celine. Po prvi ocenah bo pomoč potrebovalo tri milijone ljudi oziroma tretjina vseh prebivalcev v državi, je dejal. K sodelovanju pri nudjenju humanitarne pomoči je pristopil tudi bivši predsednik George Bush.

Kot poudarjajo v Washingtonu, zaenkrat kaže, da je opustošenje največje v okolici prestolnice Port-au-Prince, vendar so celotne razsežnosti katastrofe še neznane.

Haiti je sicer od ZDA oddaljen le okoli tisoč kilometrov in v preteklosti so se na nevarno pot čez morje podali številni prebivalci te najrevnejše države na severni polobli.

Zgoraj: mrtvi na ulicah glavnega mesta Port-au-Prince; spodaj: natovarjanje vojaškega letala C 130 v Pisi s humanitarno pomočjo za Haiti

ANSA

ODZIVI - Mednarodna humanitarna pomoč

Na otok priletela tudi italijanska solidarnost

RIM - Na letališču haitiske prestolnice Port-au-Prince je po silnem potresu prileta mednarodna humanitarna pomoč, seveda tudi italijanska. Na otoku še vedno pogrešajo kakih sto italijanskih državljanov, za kar je zunanj minister Franco Frattini precej zaskrbljen. Mnoge povezave so sicer prekinjene, zato je na otok priletela krizna ekipa Farnesine in koordinacija civilne zaščite ter članov Rdečega križa, ki imajo nalogo, da preverijo prisotnost italijanskih državljanov in njihovo zdravstveno stanje. Tako po potresu so se namreč razširile vesti, da je več Italijanov umrlo v porušenem hotelu, vendar je te podatke potrebitno preveriti.

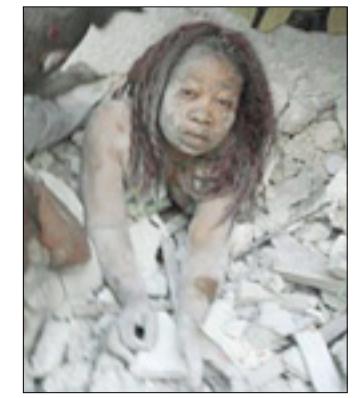
Včeraj je iz Pise na Haiti odletela prva ekipa kirurgov, kovčke pa je pripravilo tudi več italijanskih pediatrov, ki jih bodo porazdelili po bolnišnicah oz. zasilnih poljskih bolnišnicah, ki bodo v najkrajšem času zagledale luč. Včeraj je iz Italije v ta namen priletelo 11 ton zdravstvenega materiala, 5 sotorov, operacijska soba in pa več sto litrov pitne vode. Danes pa bodo zdravnike dohiteli še strokovnjaki v reševanju ljudi v potresnih razmerah.

Najpotrebnejša je sedaj namreč pomoč v obliki zdravil, hrane in denarja. Denarno pomoč za prebivalce Haitija zbirajo pri italijanski Karitas, in sicer na poštnem računu št. 347013 s pripisom Emergenza terremoto Haiti oziroma na tekočih računih rimske UniCredit banke IBAN: IT50 H030 0205 2060 0001 1063 119, banke Intesa Sanpaolo IT19 w030 6905 0921 0000 0000 012, banke Banca Popolare Etica IT29 U050 1803 2000 000 0011 113. Nemudoma se je aktiviral tudi italijanski Rdeči križ: svojo pomoč v vrednosti 2 evrov lahko pošljete s sms-jem na številko 48540 (telefončki Wind in 3) ali z bančnim nalogom na račun IT66 C010 0503 3820 0000 0218020 s pripisom Pro Emergenza Haiti, lahko pa tudi z on-line prispevkom s spletno strani www.cri.it. Informacije so na voljo na zeleni številki 800 166 666. Aktiviralo se je tudi združenje Unicef Italia s poštnim računom št. 745000 (pripis Emergenza Haiti), bančnim računom IT51 R050 1803 2000 0000 0510 051 pri banki Banca Popolare Etica, oz. s prispevkom preko spletne strani www.unicef.it in zeleno številko 800 745 000. Sicer pa je to le nepopoln seznam organizacij, ki so se pridružile zbiranju sredstev.

Slovenija namenila 50.000 evrov pomoči

LJUBLJANA - Slovenska vlada je na včerajšnji seji odločila, da bo za odpravljanje posledic torkovega uničajočega potresa Haitiju namenila denarno pomoč v višini 50.000 evrov. Pomoč bodo Haitiju namenili preko Mednarodne federacije Rdečega križa in Rdečega polmeseca, so sporočili iz urada vlade za komuniciranje (Ukom).

Kot so še pojasnili, bo Slovenija pomoč Haitiju namenila v denarni obliki, saj bi zradi geografske oddaljenosti materialna pomoč potovala predolgo. Pomoč za prebivalce Haitija že zbirajo tudi Rdeči križ Slovenije, Slovenska Karitas in Unicef. Darovalci pa lahko sredstva Rdečemu križu nakažejo na TRR 03100-111122296, sklic 937041, s pripisom "Potres Haiti", Karitasu na TRR: 02140-0015556761, namen: Haiti in sklic: 8400, Unicefu Slovenije pa na TRR 02085-0017741956, namen: Pomoč žrtvam potresa na Haitiju.

MEDNARODNA POMOČ ZN izgubili več kot 20 članov osebja

PORTE-AU-PRINCE/NEW YORK/BRUSELJ - V torkovem uničajočem potresu na Haitiju je življenje izgubilo najmanj 22 članov osebja Združenih narodov, okoli 150 pa jih še vedno pogrešajo, je včeraj sporočil generalni sekretar ZN Ban Ki Moon. Na Haiti ob tem še vedno prihaja obsežna mednarodna pomoč, poročajo tuje tiskovne agencije.

Med žrtvami osebja ZN so vojaki in policisti, ki so na Haitiju delovali v okviru misije ZN Minustah. Ban je poleg slabih novic sporočil tudi, da so pod ruševinami včeraj zbratrig živega našli estonskega policista, ki so ga že prepeljali v bolnišnico v Port-au-Princeju. "To je majhen čudež," je dejal Ban.

Na Haiti sicer še vedno prihaja obsežna mednarodna pomoč. Mednarodni denarni sklad (IMF) bo opustošeni karibski državi po hitrem postopku namenil 100 milijonov ameriških dolarjev pomoči, je včeraj sporočil generalni direktor IMF Dominique Strauss-Kahn. To bodo storili v obliki razširjenega že obstoječega posojila, ki ga Haitiju nudi IMF.

Denarno pomoč v višini 100 milijonov ameriških dolarjev je Haitiju objabil tudi ameriški predsednik Barack Obama. Ob tem je zagotovil, da bodo ZDA Haitiju tudi v prihodnji pomagale pri dolgoročni obnovi države. "Ne bomo vas pustili na cedilu," je prebivalcem Haitija objabil Obama.

Visoka zunanj predstavnica EU Catherine Ashton pa je napovedala, da se bodo zaradi tragedije na Haitiju na izrednem zasedanju v ponedeljak sestali pristojni ministri držav članic EU. Evropska komisija je Haitiju sicer že objabil tri milijone evrov pomoči, francoski predsednik Nicolas Sarkozy pa se je zavzel za sklic mednarodne konference za pomoč Haitiju.

Britanska človekoljubna organizacija Save the Children pa je po opustošenju na Haitiju opozorila predvsem na potrebe tamkajšnjih otrok. Ocenili so, da bi lahko bilo po potresu še vedno ogroženih do dva milijona otrok. "To je neverjetno travična izkušnja za otroke na Haitiju," je dejal predstavnik organizacije Gareth Owen. (STA)

NEKAJ PODATKOV O HAITIJU

Najrevnejša država na severni polobli

TRST - Republika Haiti je otoška država Srednje Amerike, ki leži na zahodni tretjini otoka Hispaniola v Velikih Antilih, jugovzhodno od Kubbe. Na zahodu meji z Dominikansko republiko, ki se je od Haitija odcepila leta 1843. V 18. stoletju je bil Haiti francoska kolonija, zato je, poleg haitijske kreolščine, tudi francoščina uradni jezik. Na začetku 19. stoletja pa je bila ena prvih držav v Amerikah, po Združenih državah, ki so razglasile samostojnost. Leta 1991 je bil za predsednika republike izvoljen Jean-Bertrand Aristide, ki je bil prvi demokratično izvoljen haitijski predsednik. Doživel je več udarov, tako da so celo vojaško posegl ZDA. Trenutno je na vlasti premier René Préval, ki je bil ponovno izvoljen po prvem mandatu iz leta 1996. Préval je prvi predsednik, ki je svoj mandat zaključil brez prekinitev, podaljškov ali uporov.

Haiti velja za najmanj razvito državo na severni polobli in eno najrevnejših na svetu. Eden od razlogov za to je nasilje, ki se širi po otoku. Država ima zelo nizek BDP, leta 2008 je po podatkih Svetovne banke znašal 6,69 milijarde dolarjev. Približno 80% celotnega prebivalstva živi v polnem revščini, 54% pa živi z manj kot dolarjem na dan. Zaradi tega zaseda država predzadnje mesto v svetovni lestvici indeksa človeškega razvoja. Država se preživlja s poljedelstvom in turizmom, kajti mednarodni pokrovitelji ji ne nudijo finančne podpore.

KOBARID - Letos že štiridesetič po vrsti

Tradicionalno srečanje Slovencev iz videmske pokrajine in Posočja

Slavnostni govornik bo Danilo Türk, ki bo pred tem sprejel predstavnike SKGZ in SSO

TRST - Jutri ob 17. uri bo v kobariškem Kulturnem domu jubilejno 40. Srečanje Slovencev videmske pokrajine in Posočja. Prireditev prirejajo Upravna enota Tolmin in občine Bovec, Kobarid in Tolmin. Slavnostni govornik bo predsednik Republike Slovenije Danilo Türk. V imenu Slovencev iz videmske pokrajine bo spregovoril kulturni delavec iz Terskih dolin Igor Černo.

Slovenski predsednik se bo pol ure pred pričetkom pridrige srečal s predstavniki krovnih organizacij, deželnima predsednikoma SKGZ Rudjem Pavšičem in SSO Dragom Štoko ter s pokrajinskim predsednikoma obeh krovnih organizacij z Videmskega Luigi Negra in Giorgiom Banchigem. Ob tej priložnosti bodo predstavniki slovenske manjšine predsedniku slovenske države predstavili zdajšnji položaj naše narodne skupnosti v Italiji, predvsem pa zaskrbljenost zaradi finančne negotovosti in številnih pobud, ki gredo v smer nepriznavanja slovenske narodne skupnosti na Videmskem. Beseda bo tekla tudi o nastajajočem večnamenskem središču v Špetru.

O tej temi bodo razpravljali tudi na seji parlamentarne komisije za Slovence po svetu in v zamejstvu, ki jo je predsednik Miro Petek sklical za torek, 19. januarja, ob 14. uri v Državnem zboru RS. Na seji bodo ocenili tudi sedanji položaj v Slovenskem stalnem gledališču.

O večnamenskem središču v Špetru bodo razpravljali tudi v Komisiji za mednarodne odnose in evropske zadeve Državnega sveta RS na seji, ki bo prav tako v torek, 19. januarja, ob 11. uri v prostorih slovenskega parlamenta.

Na jutrišnjem srečanju Slovencev iz videmske pokrajine in Posočja v Kobaridu bo slavnostni govornik predsednik Republike Slovenije Danilo Türk

KOROŠKA - Po novem škandalu

Koaliciji FPK in ÖVP šteti dnevi?

Predsednika nove stranke FPK in Dörflerjevega namestnika Uweja Scheucha obtožujejo korupcije – Socialdemokrati in Zeleni zahtevajo predčasne volitve

CELOVEC - »Za zdaj koalicija še obstaja, nihče pa ne more povedati, ali bo temu tako tudi še prihodnji ponedeljek!« S temi besedami je včeraj na hitro sklicani tiskovni konferenci označil predsednik ljudske stranke (ÖVP) na Koroškem Josef Martinz vse bolj dramatično stanje v niti leto dni starježnega vladni koaliciji med novoustanovljeno svobodnjaško stranko FPK (prej BZÖ) in ÖVP.

Vedno slabše vzdušje v koaliciji, predvsem po ustanovitvi nove stranke FPK in aferi Hypo banke, je v začetku tedna še zaostril predsednik FPK Uwe Scheuch, hkrati tudi namestnik deželnega glavarja. Desničarski politik je namreč soočen z očitkom korupcije, potem ko je vseavstrijski politični tehnik News v svoji najnovješji izdaji razkril, da je Scheuch nekemu velikemu investitorju iz Rusije namignil na pripravljenost, da mu v primeru investicije na Koroškem zagotovi avstrijsko državljanstvo. Pri tem je predsednik FPK po poročanju tehnika News zahteval znatno denarno darilo stranki - govoril se o pet do deset odstotkov visoki proviziji od investicijske vsote.

Avtrijski strokovnjak za subvencioniranje strank oziroma boj proti politični korupciji Hubert Sickinger je v pogovoru za medije ocenil, da prejemanje podpor s strani političnih strank samo po sebi še ni kaznivo dejanje, avstrijsko državljanstvo v zamenjano za podporo neki politični stranki pa bi bilo nedvoumno kaznivo dejanje. Kazenski zakonik za takšno dejanje predvideva do pet let zapora, je še pojasnil Sickinger.

Scheuch, ki je v prvi reakciji na poročanje političnega tehnika dejal, da se ne spomni omenjenega pogovora (čeprav o njem obstaja celo tonski posnetek, ki ga je Newsobjavil na svojem spletnem portalu!) je s strani opozicije (socialdemokrati in Zeleni) že soočen z odločnim pozivom k takojšnjem odstopu, predsednik ljudske stranke, deželni svetnik Josef Martinz, pa je na včerajšnji tiskovni konferenci zahteval takojšnjo preucitev celotne zadeve. Nato se bo ÖVP odločila, ali bo še naprej sodelovala v vladni koaliciji ali pa bo iz nje izstopila.

Predsednik socialdemokratske stranke (SPÖ) na Koroškem Reinhart Rohr je Scheucha včeraj na tiskovni konferenci v Celovcu pozval k takojšnjem odstopu. »Če bi Scheuch imel hrbitnice, bi takoj odstopil in ne bi več

Predsedniku nove stranke FPK in Dörflerjevemu namestniku Uweju Scheuchu očitajo korupcijo

MANJŠINA - Vprašanje deželnega svetnika Gabrovca predsedniku FJK in pristojnemu odborniku

O dvojezičnih tablah v Reziji

Zahaja tudi, da se preveri pravilna uporaba javnih sredstev pri zamenjavi obstoječih krajevnih napisov v Reziji

TRST - Deželni svetnik Slovenske skupnosti Igor Gabrovec je včeraj vložil vprašanje v zvezi z dvojezičnimi krajevnimi tablami v Reziji. Gabrovec v tiskovnem sporočilu navaja, da se je občina Rezija na podlagi odločitve občinskega sveta že več kot petnajst let od tega skoraj soglasno odločila, da postavi vse občinske zaselke table z dvojezičnimi imeni.

Sedanja uprava občine Rezija je dosedanje table zamenjala z novimi, na katerih najdemo povsem neupravičene in neracionalne zamenjave v imenih. O teh spremembah ni sklepal občinski svet, poleg tega pa so spremembah sprejet brez vsake resne poglobitve in nimajo nobene znanstvene motivacije. Prejšnja imena - poudarja Gabrovec - so izhajala iz dveh mednarodnih posvetov na temo rezjančine, ki so jih vodili ugledni izvedenci te stroke, nova imena pa je določila neka lokalna komisija, ki jo je občinska uprava imenovala v ta namen. Sredstva za to zamenjavo naj bi izhajala iz državnega zakona 482 iz leta 1999, ki ščiti priznane jezikovne manjšine v Italiji. V tem smislu je torej občina lahko koristila sredstva samo zato, ker je rezjančina slovensko narečje.

Gabrovec zato sprašuje predsednika Dežele in pristojnega odbornika naj preverita umestnost in pravilno uporabo javnih sredstev. Pri tem ne gre prezreti dejstva, da občinska uprava iz Rezije obravnava rezjančko govorico kot jezik, ki nima nobenega slovenskega izvora. »Paradoksalno je, da to dela in utemeljuje s finančnimi sredstvi, ki so namenjena zaščiti in promociji slovenskega jezika in kulture, pa naj bo v knjižni ali v narečnih oblikah!« zaključuje deželni svetnik Gabrovec.

KOROŠKA

Ostro stališče EL do ministra Žbogarja

CELOVEC/LJUBLJANA - Predsednik Enotne liste (EL) na Koroškem Vladimir Smrtnik se je z ne-navadno ostrino odzval na srečanje slovenskega zunanjega ministra Samuela Žbogarja, ki je v sredo, skupaj z ministrom za Slovence v zamejstvu in po svetu Boštjanom Žekšem, sprejel politične predstavnike slovenske narodne skupnosti na Koroškem in Štajerskem. Dejstvo, da na pogovor ni bil povabljen zastopnik EL, je Smrtnik v stališču za javnost kritiziral kot »neodgovorno ignoranco zunanjega ministra Žbogarja do Enotne liste in samostojne politike koroških Slovencev«. To me spominja na čase komunistične diktature v bivši Jugoslaviji, ko so iz ideoloških razlogov kaznovali predstavnike samostojne in neodvisne politike s podobno ignoranco. Upal sem, da so ti časi za nami, je v izjavi za tisk poudaril predsednik EL. Ob tem je vnoči opozoril, da je EL »neodvisna od vseh treh organizacij koroških Slovencev in da s svojimi direktno izvoljenimi občinskimi predstavniki predstavlja edino strukturo med koroškimi Slovenci, ki ima javnopravno legitimacijo.« Kot regionalna stranka dvojezičnega dela Koroške EL predstavlja tudi povsem svoj vidik, ki ga ne zastopa nobena od ostalih struktur, je še pristavil Smrtnik. »Dokler koroški Slovenci nimajo neke oblike skupnega zastopstva, pričakujem, da se vlada Republike Slovenije državniško obnaša do bistvenih političnih dejavnikov koroških Slovencev in njihove predstavnike ne izključuje iz pogovorov,« je zaključil predsednik EL tiskovno izjavo.

Kot je znano so se srečanja z obema ministrami s strani koroških Slovencev udeležili Marjan Sturm, predsednik Zveze slovenskih organizacij, Karel Smolle, predsednik Narodnega sveta koroških Slovencev in Bernard Sadovnik, predsednik Skupnosti koroških Slovencev in Slovenk, s strani štajerskih Slovencev pa predsednica društva Člen 7 Susanne Weitlaner. Razgovor je služil pripravam zunanjega ministra Žbogarja na obisk pri svojem avstrijskem kolegu v ponedeljek na Dunaju. Toda obisk je Žbogar včeraj zaradi nujnih obveznosti preložil za nedoločen čas. (I.L.)

ŽARIŠČE

Pomisleki ob neki konferenci

ADRIJAN PAHOR

Podobno kot v prejšnji zimi, tako se je tudi v letošnji zimi naselil predvsem v osrednjem in severnem delu Evrope in trenutno najbolj ogroža, kar je sicer neobičajno, Veliko Britanijo, pa tudi Francijo, Nemčijo, Poljsko, da o skandinavskih državah in Rusiji sploh ne govorim. Medtem ko je severna Italija v primežu bogatih snežnih padavin in hudega mraza, pa se na Siciliji ljudje kopajo pri dvajsetih in več stopinjah Celzija. Meteorologi pravijo, da je ta situacija produkt današnjega časa, torej časa splošnega segrevanja Zemlje. Če bi namreč podobna konfiguracija zravnega pritiska, kot je zdajšnja, zajela Evropo pred recimo dvajsetimi leti, bi bilo po vsej verjetnosti celotno Sredozemlje pod udarom nizkih temperatur in zmrzali. Danes se antickloni, ki zagotavljajo zimsko podnebje do take zemljepisne širine, razporejajo nekoliko bolj proti severu, zato se sibirski zima spusti kvečemu do Alp ali nekoliko niže. Govoriti o splošnem segrevanju Zemlje danes, ko se npr. Francija in Velika Britanija soočata z najhujšo zimo zadnjih štirideset let, zveni dokaj absurdno, če ne upoštevamo istočasno celotne vremenske dinamike, se pravi dejanskega stanja tudi po drugih celinah. Danes, po neuspehu podnebnega vrha v Kopenhavnu, za katerega marsikatno krivijo obe največji onesnaževalki na-

šega planeta ZDA (in to kljub temu, da je Obama prevzel osebno odgovornost in državo vključil v postkotski sporazum in napovedal znižanje ameriških izpustov) in Kitajska, je jasno predvsem to, da bodo naši zanamci živel na verjetno veliko bolj nepričaznem planetu kot mi in da so se politiki na konferenci v glavnem domenili, da se bodo o problemu v bodoče še dogovarjali. Dogovarjali predvsem zato, ker si tudi znanstveniki niso vsi edini, kaj je dejansko krivo za podnebne spremembe: nekateri trdijo, da se zgolj z merjenjem temperature ne more dokazovati ničesar in da smo vsi usmerili svojo pozornost na ogljikov dioksid, na druge »onesnaževalce« - krite za marsikatre bolezni in zdravstvene težave, kot so razne kemikalije in pesticidi, pa smo polnoma pozabili. Učinkovit svetovni sistem zmanjševanja onesnaževanja, ki bi temeljal na uravnovešenosti različnih faktorjev ob upoštevanju deleža pri različnih emisijah strupenih snovi, deleža obnovljivih virov in bruto družbenega proizvoda posamezne države, si je težko zamisliti. Veliko je tudi z vsem tem povezanih interesov, zato ne preseneča dejstvo, da so bili med glavnimi sponzorji konference tudi veliki avtomobilski proizvajalci, energetska in visokotehnološka podjetja, ki so imela za sodelovanje pri zasedanju gotovo tehtne

razloge. Kljub pomislekom - glede samih podatkov - in spekulacijam - glede zmanjšanja emisij, pa je pomembno pri celotni zadevi upoštevati dejstvo, da je naš svet ukleščen v kompleksen sistem dejavnikov industrializiranega in globaliziranega družbenega modela in da zaradi vseh gospodarskih in političnih interesov ne zamišljamo pred nekaterimi očitnimi dejstvi, in sicer, da se naše podnebje in življenje spreminja in da je za to spremembo s svojim delovanjem odgovoren tudi človek. Zato je več kot umestno trditi, da smo za obstoječe stanje odgovorni vsi, da ima vsak naše dejanje učinek na celoten ekosistem. Ne moremo si zatiskati oči pred v nebo vpijočimi dejstvi, da je naša civilizacija s svojim obstojem in večstotletnim neodgovornim početjem v marščem spremenila svet in da je obstoječi način človekovega poseganja v ekosisteme v dolgoročnem pogledu za človekovo življenje občutno obremenjujoč in škodljiv. Pomembno je zato že zavedanje, da obstaja problem in da ga verjetno močno obremenjena politika ne bo uspela rešiti. Morda bo to uspelo (nam) navadnim ljudem, ozaveščenim in preudarnim v uporabi energetskih virov in pa nekaterim ustvarjalnim posameznikom, ki si bodo omisili alternative vire in tako prisilili človeštvo k pričakovanim spremembam.

ODPRTA TRIBUNA

Kaj pomeni biti Slovenec danes?

Veseli me, da sem z dvomom v upravičenost razločka med »slovenskimi« in »slovensko govorečimi« župani v slovenski javnosti v Italiji posredno prispeval k zadnjemu »Ogledalu« prijatelja Ace Mermolje. Odgovor na naslovno vprašanje »Kaj pomeni biti Slovenec danes?« je avtor zastavil široko, sodobno, kompleksno, problemsko, samokritično.

Že odziv gospoda Joze Habernika iz Žitare vasi na Koroškem - zanj sem mu hvaležen - me je bil nemalo potolažil, ker je s členovitim in strpnim utemeljevanjem izpričal, da se tudi med Slovenci v Avstriji ob krepitvi evropskega povezovanja zlagoma vrnaš pojav odtujevanja jeziku in se z njim vred selijo v ropotarnico zgodovine pojmi, kot so »nemškutarji«, »vinditarji«, »odpadniki«, »poturice«, »dežmanovci«, »kapitulanti« in kar je še tovrstne »izdajalske zalege«.

Anahronizma in prezivetosti tega izraza se že moja, kaj šele mojih otrok generacija, kolikor ga sploh še pozna, dovolj jasno zaveda.

Toda Ace Mermolja je v tokratnem ogledalu pogumno stopil še za miseln korak dlje, ko je odkrito priznal »problematičnost« Šiškovičeve oznanke »objektivnih Slovencev« za narečne govorce, ki jih je zgodovinsko oblikovanje slovenskega naroda kot kulturno-politične skupnosti zaobšlo. Izpričal je, da je izstopil iz risa organiščnega pojmovanja narodnosti in prestopil v polje teoretske paradigm, ki jo je leta 1983 postavil Benedict Anderson v delu z dovolj povednim naslovom »Zamišljene skupnosti«. Poudarjam: ne »zamišljene«, pač pa »zamišljene« skupnosti, plod zavestnega političnega prizadevanja.

Spodbudna rast povpraševanja po slovenskem ali dvojezičnem šolanju v Laskem, v Benečiji, na Koroškem priča o tem, da se v razmerah vse večje evropske sproščenosti ljudje samodejno in smotorno ravnajo po spoznanju, da je obvladovanje dveh jezikov in dveh kultur priložnost za svobodnejše doživljjanje tukajšnjega večjezičnega prostora in za prestrezanje možnosti, ki jih nudi. Postopoma, vsebinsko morda ne vselej dovolj v koraku s časom, tudi šolska ponudba dohaja to povpraševanje.

V okoljih pa, ki so prepuščena prostovoljni ljubiteljski prizadevnosti in ki se

jim ni treba priraviti skozi primež ponudbe in povpraševanja, je težnja k stopenju po že shojenih, v sebi sklenjenih vjugah samoumevna. A če ji vodstvo neke skupnosti prepusti vajeti, se zna na daljši rok izkazati kot pogubna. Zato se mi v primerjavi z Mermoljo ne zdi »površen in šablonski« svarilni klic Dušana Udovičja v uvodniku k silvestrski številki Primorskega dnevnika, da je manjšina »tudi v sedanji krizi, morda zaradi nje še bolj, obupno nepregibna in konservativna.«

Sodba v grobem žal drži in velja za oba bregova: tako za strankarsko življenje kot tudi za organizacije civilne družbe.

Če naj začnem pometati pred pragoma, ki sta mi bližja: Demokratska stranka v svoji središčni zadovoljivo razvozala vprašanja o vzrokih za zaton Illyjevega petnajstletja. Naj tu - morda prejednato - ponudim svoje videnje. Illyjevi Demokratični zavezi so se po mojem maščevale tri potete, ki so polaskale desnosredinskemu čutenuju v volilnem telesu in s tem preusmerile sapo volilne sreče v jadra nasprotnega tabora: prvič, taktično poudarjena prepirljivost do »prijateljske« Prodičeve vlade; drugič, volilni zakon, ki Slovenski skupnosti omogoča unovčevanje volilnih uslug pri najboljšem ponudniku; tretič, zakon o furlanščini v javnem šolstvu. Temeljnega vprašanja, ali so nosilke in nosilci pravice do drugačnosti državljanke in državljanu v svoji neodtujljivi enkratnosti ali pa prej skupnosti, ki naj se jim posameznik podreja, Demokratska stranka v deželi še ni razvzla. Tudi del Slovencev v stranki se mu iz ljubega miru, če le more, najraje izogne v upanju, da se utegnejo »mitske predstave o Slovcih v Italiji«, ki jih Mermolja biča, volilno obrestovati že zato, ker ima občutek, da jih obe krovni v vseh občilih v en glas vztrajno netita in hvalita.

»Mitske predstave« pa izdaja in hkrati neti tudi uporaba nepremišljenega, šablonskega izraza (in s tem prehajam k posmetanju pred drugim od pravog, ki sta mi bližja), ki ga ni mogoče dosledno izvajati iz miselnih predpostavk Mermoljevega zadnjega »ogledala«. Tako je na primer bilo mogoče v novinarskem poročilu s prednovoletne tiskovne konference SKGZ brati o »slovenskih občinah, kjer so župani prepuščeni samim sebi« po krivdi politike. Postajam neučakan.

kaj pravzaprav pojmujeemo z izrazom »slovenske občine«? Sta občini Repentabor in Devin-Nabrežina ali pa Dolina in Milje v njegovi luči primerljivi? Dalje: mar javna uporaba tovrstnega izraza koristi ali škodi rasti kakovostnih dvojezičnih upraviteljev, ki naj segajo vse do županske funkcije? Pa še: kako si gre predstavljati trditve, da so župani prepuščeni samim sebi po krivdi politike? Mar niso župani in županje sami prvorstni politiki? Mar ne sloveni njihova legitimna oblast na ugledu, ki ga uživajo pri volilnih upravičencih dane občine ter na spoštovanju ustave in deželne zakonodaje?

V že omenjenem poročilu je bilo mogče tudi prebrati tožbo, da v videmski pokrajini »tamkajšnja politika noče priznati slovenskega izvora krajevnih narečij«. Res čudno: povsod drugod se je knjižna slovenščina razvijala iz narečij, le v Reziji naj bi proces potekal v nasprotno smer. Nisem prepričan, da mi je jasno, kaj želi manjšina tam doseči, zlasti pa ne, s kakšnimi sredstvi. Eno je na dlani: z dozdajšnjimi je dosegla črkopisno zdroho.

Še eno uganko sem si iz tistega poročila pribeležil: SKGZ misli vsekakor vztrajati na poti reform, a le pod pogojem, »da je podpora v organizacijah in pri ljudeh.« Mar ni naloga vodstva neke organizacije, da realistično premeri in ugotovi možnost koraka in da nato prepriča članstvo v njegovo nujnost in ustreznost? SKGZ v zadnjih letih res ni varčevala s prelomnimi predlogi: od odprave dvojnikov do zlitja obeh krovnih zvez v eno vse do oblikovanja Zveze Slovencev. Pa jih je dovolj pretehtala? SSO je vztrajno odvračal: sodelovanje da, kaj več pa ne. Beri: ne da jo nam, pa tudi nočemo izpod strankine peruti Slovenske skupnosti. Osebno bi drugačnega odgovora od zveze, ki je ne-pogrešljiv zobnik volilno-mobilizacijskega kolesja neke stranke, tudi nikoli ne pričakoval. Prav tako bi bil zlahka napovedal Terpinov protipredlog: pridružite se naši stranki, pa ne bo ovir za zlitje krovnih. Nekoga je menda v samem vrhu SKGZ celo prepričal...

Med reformami, ki jih je SKGZ na zadnjem občnem zboru napovedala pri sebi, je tudi uvedba individualnega članstva. Postajam neučakan.

Ravel Kodrič

KULINARIČNI KOTIČEK

Eksotični piščančji rezeki s krompirjem

Danes se bomo posvetili eksotiki. Recept je seveda za tiste, ki imajo radi nekaj bolj nenavadno in malce pikantno hrano, ne da bi pri tem šli v ekstreme ne kar zadeva eksotiko, ne kar zadeva pekoč okus. Ne gre za originalno orientalsko jed, temveč za recept, ki sem ga predelal po spominu, zagotavljam pa, da je še kar okusen.

Za piščančje rezekte s curryjevo omako in krompirjem potrebujemo: 4 piščančje rezekte (mesar naj vam zreže srednje debele rezekte - prsi), 2 veliki čebuli, 5 srednje velikih korenčkov, žlico gorčice, curry (od vas je odvisno, kakšen curry izberete - blag, polpekoč ali pekoč, dobite ga v prahu praktično v vseh marketih), sol, poper, žlico sladke rdeče paprike, jedilni škrob (maizena) ali podmet (moka, voda), limono ali bolje limeto, oljčno olje, 6 srednje velikih krompirjev, ki jih bomo odišavili s poprom, peteršiljem, suho čebulo, poprom, česnou, sušeno zeleno in z zavitem žafranom.

Piščančje rezekte malo potolčemo in posolimo; čebulo olupimo in drobno sesekljamo, korenčke pa olupimo in narežemo na tenke kolobarje ali pa na majhne kockice. V ponvi, v katero smo nalili malo olja, dodamo čebulo in jo pražimo, dokler ne postekljeni, nakar dodamo še rezekte in jih pečemo nekaj minut, nato jih vzamemo iz pon-

ve in premažemo z gorčico. Sedaj jih lahko spet damo v ponev in prazimo, dokler čebula ne dobi lepe zlatorumene barve. Sedaj lahko dodamo korenje in prilijemo toliko vode, da je meso pokrito. Pustimo, da se čebula, korenje in piščanec dušijo kakih 15 minut, ali pa toliko časa, da so rezeki mehki. Tedaj lahko dodamo dve žlički curryja (lahko ga damo tudi med praženjem, moramo pa paziti, da se ne zažge, sicer bo dobil neprizeten grenak okus). Ko je vse kuhan, vzamemo meso iz ponve, dodamo žličko jedilnega škroba, ki smo ga razredčili z dvema žličama vode, žlico sladke paprike in pustimo na blagem ognju, da se omaka zgosti, nakar lahko spet damo rezekte v pon-

Medtem smo olupili krompir in ga narezali na večje kocke, kot za maslen krompir. Stresememo ga v skledo in dodamo sol, poper, sušeno čebulo, sušeno zeleno, peteršilj in žafran. Dobro premešamo, v teflonski posodi segrejemo olje in ko je ogreto dodamo krompir, ki ga nato pečemo približno 20-25 minut. Vsaj jedec si bo po želji na meso stisnil malo limetinega soka. Dober tek!

Ivan Fischer

EVROPSKA UNIJA

Idrijski žlikrofi na seznamu tradicionalnih posebnosti EU

Evropska komisija je na seznam zajamčenih tradicionalnih posebnosti kmetijskih proizvodov in živil dodala tudi idrijske žlikrofe. Oznaka zajamčene tradicionalne posebnosti poudarja tradicionalno sestavo in pripravo živila, ne pa geografskega območja.

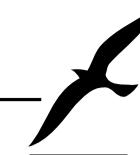
Poleg omenjenega namreč obstajata še dva seznama zaščitenih geografskih označb in označb porekla, na katerih je komisija po novem uvrstila tudi češka sira jihoskeška niva in jihoskeška zlata niva ter italijansko sadje pesca di Verona (breskvet iz Verone). Na vseh omenjenih seznamih je trenutno v skladu z zakonodajo EU zaščitenih okrog 880 proizvodov.

Po podatkih, dostopnih na spletnih straneh Evropske komisije, je sicer za zdaj od slovenskih proizvodov in živil kot zaščiteno registrirano le še ekstra deviško oljico Slovenske Istre, in sicer z označbo porekla. Poleg tega na registracijo čaka še nekaj vlog za zaščito slovenskih tradicionalnih živil, ki jih je Slovenija naslovala na Evropsko komisijo.

Na zaščito označbe porekla čakajo po podatkih komisije nanoški sir, sir tolminc, sir mohant, bovški sir, prekmurska šunka, kočevski gozdni med in kraški med; na zaščiteno geografsko označbo šebljški želodec, štajersko prekmursko bučno olje, kraški pršut, zgornjesavinski želodec, prleška tunka in kranjska klobasa, na označko zajamčene tradicionalne posebnosti pa prosta povitica, belokranjska povitica in prekmurska gibanica.

Zakonodajni postopek za pridobitev zaščite in znaka za zaščito je zelo zahteven, bistvo postopka pa je dokazljiva sledljivost značilne kakovosti živila. Skupina proizvajalcev mora vlogo za zaščito živila najprej posredovati slovenskemu kmetijskemu ministrstvu. To po uspešno opravljenih postopkih podeli zaščitni znak, ki velja za izdelek v Sloveniji.

Zakonodajni postopek za pridobitev zaščite izdelka tudi na območju EU pa nato ministrstvo naslovi vlogo za zaščito na Evropsko komisijo, ki jo prouči in če je popolna, jo objavi v Uradnem listu EU. Če druge članice na vlogo ne dajo pripomb, Evropska komisija izda uredbo o registraciji ter tako registrira in zaščiti proizvod, njegovo ime in znak. Vloga za idrijske žlikrofe je bila Evropski komisiji podana leta 2004, maja lani pa je bila objavljena v Uradnem listu EU. (STA)

NAŠ INTERVJU - Predsednik Franc Fabec ob 60-letnici Kmečke zveze

Zemljo smo vedno cenili, ker je imamo malo

Danes ob 11. uri v veliki dvorani Trgovinske zbornice predstavitev priložnostnega zbornika

TRST - Danes je okrogli rojstni dan Kmečke zveze (KZ). Ustanovljena je bila 15. januarja 1950 na Općinah in je v teh 60 letih obstoja odigrala zelo pomembno vlogo ne samo za primarni sektor, ampak tudi za naš narodni obstoj na tem ozemljju. Ob tej priložnosti bodo danes ob 11. uri v prostorih tržaške Trgovinske zbornice predstavili dvojezični zbornik z naslovom Srce v prgišču zemlje, ki ga je avtor Boris Pangerc pripravil s sodelovanjem Trgovinske zbornice in Narodne in študijske knjižnice. Mi pa smo se za pogovor obrnili na predsednika organizacije Franca Fabca.

Zakaj je bilo potrebno ustanoviti stanovsko organizacijo za slovenske kmete?

V bistvu iz iste potrebe, zaradi katere Kmečka zveza še danes obstaja. Šlo je predvsem za pravice kmetov, ki so bili takrat žrtve predvsem raznih razlastitvev, to je bil glavni problem. Drugi problem je bil politični, ker kmetje niso imeli svoje sindikalne organizacije, ki bi ščitila njihove interese, zlasti pri velikih razlastitvah, ki so dejansko izkoreninjale slovenskega kmeta. To je bil glavni razlog, zaradi katerega je KZ nastala. Z leti se je položaj spremenil, tudi KZ je dobila drugačen ponomen.

Ko gorovimo o specifični organizaciji mislimo tudi na narodnostni momen.

Da, predvsem narodnostni. Takrat se je gorovilo v prvi vrsti o narodnem pomenu, o obstoju slovenskega kmeta na takratnem območju Svobodnega tržaškega ozemlja in KZ je nastala prav zato. Glavni problem so bile ravno večne razlastitve.

Katere takratne vrednote so ostale in kaj je nowega prinesel čas?

Seveda ima KZ še naprej med glavnimi vrednotami zaščito in ohranitev slovenskega kmeta na podeželju. Danes nekaterih stvari, zaradi katerih je nastala, na srečo ni več. Npr. problem razlaščanja, ki zdaj ni več tako pereč kot v preteklosti. Zadnji primer smo imeli na Goriškem, v Sovodnjah, kjer je bila KZ tista, ki se je še najbolj zavzemala za razlašcence. Seveda se je vloga KZ spremenila, danes je njena vloga bodrilna, da bodri kmete, naj nadaljujejo z delom, je organizacija, ki ima nove ideje, organizacija, ki je veliko truda usmerila v servis. Velik problem kmetijstva je danes ta, da ga bremeni, včasih celo blokira, kompleksnost birokratskega sistema. Tudi takoj so se stvari globoko spremenile za stanovsko organizacijo. V 50. letih gotovo ni bil problem birokracija, kajti zakonodaje in dokumentacije, ki jih je kmetijski sistem zahteval takrat, z današnjim ni mogoče niti primerjati.

»Kmetijstvo je življenje, zato smo ga dolžni ohraniti in prilagajati novim časom ...« ste zapisali v uvodu jubilejnega zbornika. Kdaj je prišlo do premika pri posodabljanju našega kmetijstva?

Kmetijstvo je res življenje. Ta koncept je šel morda danes malo v pozaboto. Moramo se namreč zavedati, da človeštvo brez kmetijstva ne bi obstajalo. Predvsem ta plemenita vrednota ohranjanja ozemlja in spoštovanje do zemlje, ki ti daje hrano, so po mojem mnenju bistvene vrednote za človeštvo. Kmetijstvo je več kot samo ekonomska dejavnost, je najbolj plemenita dejavnost, ki jo je človek izrazil v odnosu do zemlje. V zgodovini človeštva je to najstarejša dejavnost.

Do večjega preskoka, do spreminjanja vizije kmetijstva pa je pri nas prišlo konec 80., na začetku 90. let, ko smo predvsem na Tržaškem spoznali, da naše kmetijstvo ne bo moglo konkurirati kmetijstvu nižinskega območja. Predvsem po zaslugu nekaterih vinogradnikov smo dojeli, da je bistvenega pomena to, da gremo v kvalitetno in ne v kvantitetno. Druga pomembna stvar je bila, da smo v zadnjih desetletjih kmetijstvo povezali z celotnim ozemljem, kajti kmetijstvo je lahko še večje bogastvo, če se v njem odražajo tudi druge stvari nekega ozemlja.

Predsednik
Kmečke zveze
Franc Fabec

ARHIV

Celovit pristop do nekega ozemlja, prostora, torej.

Da. Tukaj ne gre samo za pridelek, tukaj gre za načelo, da je pridelek odraz nekega ozemlja in ne samo kmetovega dela. Druga stvar pa je, da se v zadnjih letih vedno bolj upošteva vloga turizma kot enega glavnih dejavnikov razvoja na ozemlju, ki je vezan tudi na kmetijsko dejavnost. To pa pomeni izziv za vse kmetije, za kmetovalce, kajti če bomo znali dobro izkoristiti to vlogo, bomo imeli tudi lažjo prihodnost.

Kako bi primerjali naše kmetijstvo pred 60 leti in danes?

Pred 60 leti se je dogajalo to, da čeprav je na Krasu obstajalo večje število kmetij, ki pa so bile majhne in razdrobljene, so kmetje imeli možnost odhajati na delo v mesto in tako se je začelo opuščanje zemlje in torej njen obubožanje. Danes je trend obraten, ljudje se vračajo k zemlji, predvsem zato, ker je obdelava zemlje veliko lažja kot v tistih časih in tudi odnos do kmetijske dejavnosti se je spremenil. Včasih je bil kmet po socialnem statusu drugorazreden, danes pa je podjetnik, ki ima tudi vidno vlogo v socialni strukturi skupnosti.

In v gospodarstvu celotne pokrajine.

Gotovo. Danes imamo manj kmetij, a so veliko bolj gospodarsko oz. tržno usmerjene. Včasih je bila večina kmetij usmerjena v zadovoljevanje lastnih potreb, v golo preživljjanje.

Usmeritev v kakovost se je torej obrestovala.

Gotovo. Če pogledamo družbo kot celoto, je veliko bolj pozorna na tisto, kar kupi. Če je izdelek kvaliteten, ima v družbi veliko večjo vrednost kot nekoč. Včasih ljudje niso bili tako pozorni na tisto, kar kupijo. To je na nek način pomagalo, da so se določeni sektorji kmetijstva na Krasu razvili in to se je obrestovalo.

Bi lahko rekla, da imajo danes kmetijski proizvodi večjo dodano vrednost?

Absolutno. Kmetijski proizvodi imajo danes bistveno večjo dodano vrednost. Včasih kmetijski proizvodi niso bili niti cenjeni. Danes je že domača solata pravo razkošje, še posebno, če si jo lahko privošči vsak dan.

Kakšen je danes odnos med kmetijstvom in varstvom okolja?

Moram reči, da je tukaj na Krasu kmetijstvo vedno spoštovalo okolje, za ra-

zliko od območij, kjer je uveljavljeno intenzivno izkorisčanje zemlje in je okolje nekako obubožalo. Pomislimo samo na pesticide in vse tisto, kar se uporablja pri intenzivnem kmetijstvu. Tukaj na Krasu je bil odnos med človekom in zemljo vedno zelo spoštljiv, predvsem zato, ker je zemlje na Krasu malo in je vsako prgišče prsti veliko veljalo. Imamo drugačen odnos do zemlje, bolj smo jo cenili, ker je imamo malo. Če pomislimo na kraškega kmeta, ki si je moral v preteklosti z delom zagotoviti površino za obdelavo, potem je naravnovo, da ima drugačen pristop.

Če je odnos do okolja spoštljiv, pa ni bil vedno tak z njegovimi »poklicnimi varuhimi, ali ne?«

Po moji oceni gre za nek odklonilen pojed, ker ni zmernosti. Verjetno je kmet prišel v konflikt z njim zato, ker se nose streje, nove ideje okoljevarstva, ki so radikalne, fundamentalistične, ne zavedajo, da je bilo ravno kmetijstvo tisto, ki je ohranilo ozemlje. Ljudje verjetno še ne vedo, kakšna je bila resnična vloga kmetijstva na Krasu.

Dreve ne more uspešno rasti, če nima globokih korenin, je zapisano v zborniku. Toda korenine vendarle služijo razraščanju krošnje. Kako bo rasla naprej?

Mislim, da bo Kmečka zveza rasla predvsem z neko sodobno, moderno vizijo ozemlja. Če dobro poznas in razumeš teritorij, če oseba sledi smernicam skupnosti, potem bo tudi v prihodnje zmagovalna. Ko danes gorovimo o teritoriju, govorimo o skupnem ozemlju, na italijanski in slovenski strani, je torej isto, vloga KZ pa bo gotovo povezovalna med Italijo in Slovenijo. Potrebna je skupna strategija na tem skupnem ozemlju. Na sindikalnem področju pa bomo morali še naprej - in to bo zelo težka naloga - zagotavljati našim članom kakovostne storitve, saj je birokracija vse bolj zapletena. Tudi tu bomo morali najti nove energije, da bomo čim boljše ustregli našim članom.

Bo čez naslednjih 60 let kmetijstvo na Krasu še vedno cvetelo?

Moja dilema, moja bojazen je, da se danes borimo za možnosti, da bi se kmetijstvo lahko razvijalo, zavedati pa se moramo, da če bomo res prišli do tega, da bo imelo kmetijstvo na Krasu proste roke, tvegamo, da pridejo tuji vlagatelji in popuplji našo zemljo. Tako tveganje predstavlja npr. DOC Prosecco. Vloga KZ bo pri tem ta, da bomo uspeli obdržati ozemlje, da bomo prepričali naše ljudi, da bo do ozemlje ohranili.

Pogovarjalci se je Vlasta Bernard

JUBILEJ KZ - Pogovor s predsednikom tržaške Trgovinske zbornice

Antonio Paoletti ima osebno in tudi institucionalno naklonjenost do Krasa

ANTONIO PAOLETTI

ARHIV

Z institucionalnega vidika je zbornica odigrala ključno vlogo pri kakovostni rasti našega kmetijstva.

Vedno sem mislil na naše ljudi, vseh devet let, kolikor vodim to zbornico. Tako po izvolitvi, novembra 2000, smo začeli posvečati največjo pozornost temu sektorju. Pomagali smo mu pri razvoju, namenjali prispevke, vključevali kmetijstvo v razpis, v zakone v sodelovanju z Deželo, kmetovalce smo podprtli pri zadevi Prosecco, ob boku smo jim bili pri prizivu na dejelno upravno sodišče in pri prizadevanjih za kmetijski razvoj kraškega roba nad Obalno cesto. Skratka, vrsta de-

javnosti in naložb, kot npr. Mittelschool, za razširjanje in razpoznavnost naših proizvodov. In rezultati se vidijo, imamo ozemlje, ki ga izkorisčamo dobro, ne da bi ga uničevali. Dela je še veliko in ga bomo nadaljevali.

Kako vidite prihodnost primarnega sektorja v naši pokrajini?

Zelo dobro. Treba bo še vlagati, zbornica to dela, poleg podpore kmetijstva so zdaj na vrsti naložbe v nadgradnjo, v misije v tujini, v izmenjave z drugimi deli Italije, s Slovenijo, Hrvaško, podpiramo internacionalizacijo teh proizvodov, njihovo kakovost in certifikacijo. Zdaj se približujemo zadnji fazi projekta, potem ko smo poskrbeli za sprejem gostov, za turistične kmetije, osmice, za sposobne podjetnike, nišne proizvode, je zdaj na vrsti privabljanje turistov, turistični marketing za vso pokrajino. Naslednje leto, leto in pol bo naše delo namenjeno razvijanju kulture sprejemanja gostov in promociji ozemlja. Kmečka zveza je bila vedno naš soliden partner. Njen predstavnik Walter Stanissa je član našega odbora in dela zelo dobro, prepričano. Po tej poti bomo nadaljevali. (vb)

EVRO

1,4486 \$

-0,50

EVROPSKA CENTRALNA BANKA

14. januarja 2010

evro (povprečni tečaj)

valute	14.1.	13.1.
ameriški dolar	1,4486	1,4563
japonski jen	132,88	133,02
kitajski juan	9,8900	9,9419
ruski rubel	42,6730	43,0400
indijska rupee	66,1200	66,3270
danska krona	7,4403	7,4405
britanski funt	0,89050	0,89460
švedska krona	10,1715	10,1978
norveška krona	8,1640	8,1785
češka korona	26,045	26,168
švicarski frank	1,4804	1,4788
estonska korona	15,6466	15,6466
madžarski forint	267,40	266,82
poljski zlot	4,0592	4,0563
kanadski dolar	1,4942	1,5065
avstralski dolar	1,5591	1,5729
bolgarski lev	1,9558	1,9558
romunski lev	4,1292	4,1179
litovski litas	3,4528	3,4528
latvijski lats	0,7087	0,7090
brazilski real	2,5585	2,5345
islandska krona	290,00	290,00
turška lira	2,1149	2,1072
hrvaška kuna	7,2880	7,2850

EVROTRŽNE OBRESTNE MERE

14. januarja 2010

1 meseč. 3 meseč. 6 mesečev 12 mesečev

LIBOR (USD)	0,2331	0,2512	0,3987	0,905
LIBOR (EUR)	0,3987	0,6318	0,945	1,2131
LIBOR (CHF)	0,105	0,2483	0,3383	0,6366
EURIBOR (EUR)	0,439	0,682	0,981	1,235

ZLATO

Trst

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
fax 040 772418
trst@primorski.eu

Petak, 15. januarja 2010

7

OBČINA TRST - Načelniki svetniških skupin večine zavrnili sklep občinskega odbora

Častno meščanstvo Mitji Kosmini: desna sredina proti županu Dipiazziju

Na seji načelnikov skupin prevladal predlog o podelitvi srednjeveškega pečata - Boris Pahor »kamniti gost«?

Razplet včerajšnje seje načelnikov svetniških skupin v tržaškem občinskem svetu je bil malodane prese netljiv: potem ko je župan Roberto Dipiazza svojčas napovedal podele tev častnega meščanstva zmagovalcu zadnje Barcolane Mitji Kosmini, občinski odbor pa je pred iztekom lanskega leta ta predlog podprt, so načelniki skupin z glasovi desnosredinske večine predlog zavrnili in se zavzeli za to, da se Kosmini podeli »le« srednjeveški pečat mesta Trst in Dipiazziju tako primazali krepko politično klofuto.

Desna sredina je predlogu župana in občinskega odbora nasprotovala s sledečo utemeljitvijo: častno meščanstvo zavzema najvišje mesto na lestvici občinskih priznanj, saj ga podeli občinski svet na izredni seji, stopničko niže se nahaja priznanje zaslужnega meščanstva, še niže pa srednjeveški pečat, ki ju podeli župan sam. Zato naj Dipiazza, če želi, podeli Kosmini zaslужno meščanstvo, je menila desna sredina, medtem ko je Severna liga poudarila nasprotovanje kakršnemu koli priznanju.

Mitja Kosmina

Boris Pahor

Načelnik skupine Demokratske stranke Fabio Omero in svetnik Stranke komunistične prenove Iztok Furlanič sta prisotne spomnili, da ne obstaja lestvica pomembnosti priznanj in da je edina razlika med zaslужnim in častnim meščanstvom ta, da prvega podelijo Tržačanom, ki so visoko ponesli ime Trsta v svet, druga gega pa tujcem iz istega razloga. Po-

leg tega se je za podelitev častnega meščanstva Kosmini že obvezal sam župan Dipiazza in to ne samo zaradi jadralskih uspehov, ampak tudi zaradi njegove vloge v tržaškem športu vključno s prisotnostjo v vodstvu nogometnega kluba Triestina. Furlanič je ob tem tudi namignil, da nasprotovanju morda botrujejo drugi razlogi, saj je Mitja Kosmina v nekaj

dneh že drugi Slovenec, ki mu zavrnijo tako priznanje, potem ko so ga že zavrnili Borisu Pahorju (slednjega Furlanič ni izrecno imenoval, a je bil verjetno nekakšen »kamniti gost« na seji). Na Furlaničeve besede se je jeno odzval načelnik skupine Ljudstva svobode-Forza Italia Piero Camber, ki je svetniku SKP zabrusil, naj ne govoriti neumnosti (pravzaprav »monad«), saj je on za podelitev srednjeveškega pečata, medtem ko je načelnica skupine Ljudstva svobode-Nacionalnega zavezništva Angela Brandi spomnila, da Furlanič nasprotuje pogostemu podeljevanju takih priznanj (prav danes namerava ponovno vložiti resolucijo v tem smislu).

Na koncu so svetniki predlog župana Dipiazzie zavrnili z glasovi desnosredinske večine in načelnika skupine Liste Rovis Emiliana Edere, medtem ko so bili ostali predstavniki leve sredine za. Zatem so izglasovali predlog, naj se Kosmini podeli srednjeveški pečat, za kar so bili predstavniki desne sredine, medtem ko je načelnik Severne lige glasoval proti, leva sredina pa se je vzdržala.

TRST-DIVAČA Kocijančič o zastarelih horografskih zemljevidih

Deželni svetnik Igor Kocijančič je v deželnemu svetu predsedniku dežele Renzu Tondu oziroma odgovornemu odborniku včeraj predložil vprašanje glede horografskih zemljevidov, ki so jih posluževali načrtovalci čezmjerne železniške povezave za veliko hitrost in zmogljivost (TAV) Trst-Divača v okviru petega transportnega koridorja.

Karte, poudarja v svojem vprašanju Kocijančič, so iz šestdesetih let, kar pomeni, da so že krepko zastarele: na njih namreč niso zarisane vse večje urbanizirane cone, na katerih se je v zadnjih štiridesetih letih razbogotila gradnja. Svetnik je pri tem opozoril predvsem na zelo naseljeni območji Melare in Rocola. Horografija označuje po definiciji kompleksno srednjeveško znanost, ki vključuje hidrografijo, topografijo, opis podnebjja in zemeljskih tal, flore in favne, se pravi geografske, geološke in fizične posebnosti nekega predela. Če so načrtovalci nanašali na stare karte, so njihovi zaključki posledično povsem spačeni, saj ne upoštevajo realnega vpliva tovrstnega posega na danes obljudeno naselje.

Svetnik se sprašuje, kako to, da se niso načrtovalci pri študiji, ki je poglavitnega pomena pri načrtu trase TAV, posluževali novejših zemljevidov in kako bo ukrepala deželna uprava: kako bo ravnala do načrtovalcev oz. če namerava seči po dodatnih finančnih virih za posodobitev projekta.

MEDIJI - Greenaction Transnational proti postaji Telequattro

Priziv na Corecom

Pogosto predvajajo dokumentarec naj bi delal reklamo načrtovanemu uplinjevalniku družbe Gas Natural

Okoljevarstvena organizacija Greenaction Transnational se je obrnila na Deželni odbor za komunikacije Corecom s prizivom proti krajevni televizijski postaji Telequattro, ki naj bi z večkrat predvajanim dokumentarcem delala v bistvu prikrito reklamo načrtovani gradnji uplinjevalnika družbe Gas Natural pri Žavljah. Okoljevarstveniki zahtevajo takojšen suspenz predvajanja dokumentarca in vseh drugih oddaj s prikrito reklamo, dalje naj odbor Corecom ugotovi, če omenjeni dokumentarec in druge predvajane ali načrtovane oddaje vsebujejo zavajajočo vsebino oz. kršijo druga določila o informiranju. Odbor naj tudi ugotovi morebitno povzeto gospodarske ali reklamne narave med postajo Telequattro in družbo Gas Natural, dalje naj preveri, če je vse to v skladu z morebitnim javnim financiranjem oz. javnimi podporami televizijski postaji Corecom naj tudi sprejme vse ukrepe za zagotovitev resnice, popolnosti in korektnosti informiranja o načrtu družbe Gas Natural, preveri pa naj tudi tovrstno informiranje s strani drugih krajevnih, deželnih in vsedržavnih postaj.

Prizivu, ki ga je podpisal predsednik Greenaction Transnational Roberto Giurastante, je botroval dokumentarec, ki ga je po staja Telequattro začela predvajati pred božičem, sočasno z navedenim družbo Gas Natural o preselitvi lastnega sedeža v Trst in objlubo o davčnih olajšavah za mesto ter s startom reklamne kampanje španskega plinskega koncerna. V oddaji se poudarja korenost načrta, zamolčuje pa se katerakoli informacija o nasprotovanju in razlogih zanj, obenem naj bi pri dokumentarcu sodelovala (in mu verjetno tudi nudila sponzorstvo) sama družba Gas Natural. Zaradi tega po mnenju Greenaction Transnational odaja ne nudi neodvisnega in uravnoveženega profesionalnega informiranja, ampak prikrito enostransko komercialno reklamo. Vse to, piše Giurastante, z namenom, da se z zavajajočimi informacijami vpliva na javnost v prid gradnji uplinjevalnika.

Greenaction Transnational bo o tem vprašanju seznanila pristojne deželne, državne in evropske oblasti, Republiko Slovenijo ter medije, znanstvene in okoljevarstvene organizacije.

ZGONIK - Včeraj v prostorih krajevnega županstva

Visok obisk s slovenskega konzulata

Generalna konzulka Vlasta Valenčič Pelikan in konzulka Bojana Cipot sta se srečali z županom Sardočem in odborniki - Dobro sodelovanje s slovenskimi občinami

Generalna konzulka Vlasta Valenčič Pelikan (na sredini med rokovanjem z županom Mirkom Sardočem) je sporocila razpoložljivost uradov slovenskega konzulata za medsebojno sodelovanje

Včeraj sta Občino Zgonik obiskali generalna konzulka RS Vlasta Valenčič Pelikan in konzulka Bojana Cipot.

Ugleđni gostji je sprejel župan Mirko Sardoč, ki jima je, skupno z odborniki Radom Miličem (ta je tudi podžupan, ukvarja pa se z osebjem, javnimi deli, kmetijstvom, prometom in prevozi), Monico Hrovatin (šolstvo, kultura, šport in mladina) in Nadjo Debencjak (socialne politike, čezmerni odnosi, evropski projekti in okolje), obširno predstavil delovanje zgoniške občinske uprave. Še posebej je poudaril zelo dobro sodelovanje s slovenskimi obmejnimi občinami, s katerimi se že več let skupno aktivno vključujejo v strukturalne evropske projekte in programe.

Konzulka Vlasta Pelikan se je županu zahvalila za vlijednostni sprejem in mu sporocila razpoložljivost uradov konzulata RS v Trsu za vsestransko medsebojno sodelovanje.

Ob zaključku srečanja je župan izročil konzulki priložnostni knjižni dar.

V Miljah o metropolitanskem območju in manjših občinah

Dejavnost društva TCM - Trieste Città Metropolitana temelji na raziskovanju in poglavljanju tem o možni ustanovitvi novega metropolitanskega območja. Pod pokroviteljstvom miljske občine in obdelovanju župana Nesladeka prireja društvo pomembno srečanje z današnji situacijami v manjših občinah tržaške pokrajine oz. sočanje z župani o morebitni uresničitvi načrta iz institucionalnega, pravnega in socio-ekonomskoga vidika ter njegovih učinkov na teritorij. Srečanje bo v kulturnem centru Millo na Trgu Republike 4 v Miljah v ponedeljek, 18. januarja, ob 18.30. Nanj so vabljeni vsi župani tržaške pokrajine; na okrogli mizi bodo sodelovali milski župan Nerio Nesladek, docent administrativnega prava in član paritetne komisije Država - Dežela Leopoldo Coen in Uberto Fortuna Drossi, ki si lasti očetovstvo nad tem projektom; moderator bo časnikar dnevnika Il Piccolo Fulvio Gon.

TRŽAŠKA OBČINA - Služba generalnega tajništva

Cena demokracije in pomen poštnih znamk

Svetniške skupine črpajo sredstva za svoje delovanje iz izrecnega sklada

Za »institucionalno delovanje svetniških skupin« so znamke pomembna postavka

KROMA

Demokracija stane. Tako, na vodno, odgovarjajo politiki na očitke o stroških za njihovo politično delovanje. Po številah sedeč demokracija največ stane v samem političnem središču. V Rimu, v parlamentu, vladnih krogih in na predsedstvu republike.

A tudi v periferiji, po deželah ima demokracija svojo ceno, čeprav je nižja od tiste v središču.

Tudi občine so izraz demokracije, zato le-ta tudi v občinskih okvirih stane. Stokrat, tisočkrat manj kot v središču, a stane.

Dokaz tci v nekaterih odredbah službe generalnega tajništva tržaške občine, oddelek za institucionalne organe, z lanskega decembra.

Med drugimi je oddelek odobril prispevek v višini 417 evrov »za delovanje svetniške skupine Dipiazzove liste«. V utemeljitvi je zapisano, da je županova lista »smatrala za potrebitno okrepitev odnosov z občani« in zato zaprosila za prispevek za nakup poštnih znamk. Vse po 0,60 evra, do skupne vsote 417 evrov. Dodeljeni prispevek je popolnoma v skladu z

določili občinskega proračuna, saj je v njem predvidena posebna postavka: finančni sklad za svetniške skupine. Tako bo lahko predstavnik Dipiazzove liste nakupil za 417 evrov znamk po 0,60 evra na centralnem sedežu v poštni palači na Trgu Vittorio Veneto.

Skupina Forza Italia-Ljudstvo svobode namerava slediti zgledu Dipiazzove liste o okreplitvi stikov z občani preko poštnih storitev, saj je tudi stranka načelnika Piera Camberja zaprosila za prispevek za nakup poštnih znamk. Ker pa je nena politična teža v mestni skupščini večja, bo lahko nakupila več znamk: za 657 evrov (a vedno po 0,60 evra na znamko).

Poleg tega bo skupina Forza Italia-Ljudstvo svobode - vedno za svoje politično delovanje - prejela prispevek v višini 911 evrov za nakup koledarjev. Piero Camber je prošnji priložil ponudbe treh podjetij. Najbolj gospodarna je bila ponudba nekega grafičnega podjetja iz Ul. Foscolo. Ker pa znaša predračun 1.439,34 evra, bo morala skupina sama doplačati razliko.

Vse kaže, da so poštne znamke najbolj pomembne za »institucionalno delovanje svetniških skupin«. Tudi Demokratska stranka je zaprosila prispevek za to postavko in bo prejela v ta namen 399 evrov, s katerimi bo lahko kupila 665 znamk po 0,60 evra, kot je detailno zapisano v odredbi. Poleg tega bo Demokratska stranka koristila še 800 evrov za nakup telefonskih kartic (25 kartic Tim po 20 evrov, 10 kartic Wind, vedno po 20 evrov in 5 kartic Poste mobile po 20 evrov). Nadalje bo stranka načelnika Fabia Omera na podlagi druge odredbe prejela še 250,80 evra za nakup 150 CD romov, prav toliko DVD-jev in 300 ovitkov »za omogočanje izmenjav in shranjevanja informacij, koristnih za izvajanje lastnega mandata,« kot je utemeljeno v odredbi.

Telefonske kartice so ključnega pomena za delovanje dveh drugih svetniških skupin: Rovisove liste in Stranke komunistične prenove. Rovisova lista bo lahko z občinskim prispevkom kupila telefonske kartice Vodafone (in Wind), in sicer do

vrednosti 160 evrov (tri kartice Vodafone po 50 evrov in 1 kartica Wind za 10 evrov). Tudi Stranka komunistične prenove se je odločila za telefonske kartice družbe Vodafone, za skupnih 650 evrov (13 kartic po 50 evrov).

Rovisovo listo in Andolinovo stranko druži tudi ljubezen do branja. Obe sta zaprosili za prispevek za nakup knjig in obe prošnji sta bili odobreni. Tako se bo knjižnica Rovisove liste obogatila s knjigami L'ultimo colpo di bora S. Spadara (20 evrov), katalogom z razstave Quegli anni '50 (29 evrov), Federico Righi - colori di una vita V. Novaka (20 evrov) in Storia del Circolo artistico di Trieste C. Wostryja (25 evrov). Skupno 94 evrov, a z 12-odstotnim popustom bo strošek znašal 82,72 evra.

Stranka komunistične prenove pa bo na svoje knjižne police dodala dela Dissoluzione del potere (S. Lusa, 13,50 evra), La questione basca (A. Botti, 12,15 evra), Storia politica di Euskadi Ta Askatasuna e dei Paesi Baschi (G. Lagonegro, 27 evrov), Foibe. Una storia d'Italia (J. Pirievec, 28,80 evra), Fidel Castro - biografia a dos voces (I. Ramonet, 23 evrov), Guerra civil española (P. Preston, 10 evrov), Lobo (M. Alenda, 11 evrov), Las mentiras del 11-M (Del Pino Gonzales, 9 evrov), Razdvojeni narod Slovenija 1941-1945 (Griesser Pekar, 14 evrov). Skupno 148,45 evrov.

Obračun prispevkov petim svetniškim skupinam je sledeč:

Dipiazzova lista	417,00 €
Forza Italia-LS	1.586,00 €
Demokratska stranka	1.449,80 €
Rovisova lista	242,72 €
Stranka komunistične prenove	798,45 €
Skupno	4.493,97 €

Vsota ni velika, pa vendar. Vsi ti normativno neoporečni prispevki so izraz demokracije, ki stane. Z javnim, našim denarjem.

Marjan Kemperle

HITRA CESTA

Miani: Nesreče povzroča grafit

Številne nesreče, do katerih prihaja skorajda redno na odsek hitre ceste blizu škedenjske železarne, povzroča grafit. To sta poudarila včeraj na tiskovni konferenci ustanovitelj v dolgoletni predsednik kulturnega krožka Miani Maurizio Fogar in predsednik združenja Servola respira (Škedenj diha) Romano Pezzetta in pri tem neposredno obtožila vodstvo železarne, ki se glede te problematike po nujnem mnenju dosledno izmika.

Samo lani je bilo na 350 metrov dolgem odsek hitre ceste, ki je okvirno med predorom pod Škedenjem in bencinsko črpalko, kar 49 nesreč, je poudaril Pezzetta. Razlog za to je lito železo iz škedenjskega obrata, je povedal. To je sestavljeni tudi iz ogljika, ki se ob stiku s kisikom izloči v obliki grafita, to je mastno snovjo, ki se nato med drugim usede tudi na asfalt hitre ceste. Cestišče je torej preprečeno z grafitem, je ugotovil Pezzetta, in postane zato voziče še posebej ob določenih vremenskih razmerah zelo spolzko. Da nesreče povzroča grafit iz škedenjske železarne, je seveda »naša teorija«, sta naglasila Fogar in Pezzetta. Krožek Miani in združenje Servola respira vsekakor zahtevata, da pristoje institucije analizirajo del cestišča s tistega odseka hitre ceste.

Sicer se je tisti del hitre ceste že tako rodil pod nesrečno zvezdo, je dodal Fogar in naglasil, da je nastal v obdobju, ko so v Italiji kraljevale podkupnine. Odsek od Elizejskih poljan do Škedenja je celo slovensko odprt nekdanji ministrski predsednik Amintore Fanfani. Toda že dan kasneje so cesto zaprli, ker je bila zaščitna ograja neustrezna in so jo morali nadomestiti z novo, in to z javnim denarjem. Sploh pa je podjetje Grassetto takrat pri gradnji uporabilo zelo slab material, je poudaril Fogar. Družbi Anas in Autovie Venete sta morali zato prvi odsek hitre ceste asfaltirati na novo. Tudi to seveda z javnim denarjem.

A.G.

OBČINA REPENTABOR - Osnovna šola Alojza Gradnika

Izlet v pobrateni občino Logatec

Udeležili so se ga učenci, učitelji in pa tudi skupina staršev - Prijeten in koristen obisk - Občini Repentabor in Logatec sta pobrateni od leta 1982

V ponedeljek, 19. oktobra, so se učenci, učitelji in skupina staršev otrok Osnovne šole A. Gradnik s Cola na pobratenarske občinske uprave mudili na celodnevni šolskem izletu v pobrateni Občini Logatec z namenom, da bi utrdili in okreplili dolgoletne prijateljske vezi s tamkajšnjo Osnovno šolo osmil talcev. Da bi do srečanja prišlo, si je še posebej prizadevala Občina Repentabor, ki je z Občino Logatec pobrateni od 20. marca 1982.

V sončnem, a hladnem jesenskem jutru, so učenci v spremstvu učiteljev in staršev z udobnim avtobusom odpotovali s Cola proti Notranjski in že v zgodnjih jutranjih urah prispeli v Logatec, kjer so jim prisrčno dobrodolično najprej izrekli članji folklorne in gledališke skupine krajevne osnovne šole. Medtem ko so učenci z Repentabro v dopoldanskem času na gostuječi šoli poslušali poučno predavanje o izvedbi zanimive raziskave iz naravoslovja, so se njihovi starši mudili na srečanju z ravnateljico logaške devletke, gospo Metko Rupnik, ki je gostom iz pobrateni občine orisala delovanje šole, na kateri imajo kar 635 učencev. Starši lah-

ko pripeljejo svoje otroke v šolo že ob 6.00 zjutraj in jih po potrebi lahko pustijo tam v varstvu do 17.00 ure. Otrokom s posebnimi potrebami in učencem, ki imajo izrazite učne, gibalne ali vedenjske težave, ter posebno nadarjenim učencem posvečajo svoj čas tri defektologinje, dve psihologinji in drugi strokovni delavci na šoli, ki nudijo tudi dodatno strokovno pomoč. Ravnateljica je povedala, da veliko vlagajo v dobre medosebne odnose in se zavzemajo za kakovostno komunikacijo med šolo in starši, saj so prepričani, da učenci, učitelji in starši z medsebojnim sodelovanjem sestavljajo celoto. V okviru Vzgojnega načrta šole skušajo otrokom posredovati osebne in družbene vrednote kot so prijateljstvo, poštenost, prijaznost, delavnost in odgovornost. Poudarila je tudi, da ob koncu tedna učencem praviloma ne dajejo domačih nalog. Kot dolgoletna pedagoginja v vzgojno-izobraževalni ustanovi je to svojo trditvijo tudi strokovno utemeljila: »Tako kot mi odrasli potrebujejo tudi otroci ob koncu tedna počitek. Zaradi vse večje prezaposlenosti staršev pa so vikendi postali takoreč eden redkih trenutkov, ko lahko

otroci in starši preživijo skupaj nekoliko več časa, zato na šoli zagovarjam stališče, da čez vikend in med počitnicami ne obremenjujem otrok z domačimi nalogami«, je podčrtala.

Po krajšem ogledu tamkajšnje šolske stavbe, ki se ponaša z dvema telovadnicama in bogato knjižnico, so repentabrski učenci ostali na kosilu v prostorni in lepo urejeni šolski jedilnici, kjer vsak dan kosi pričilno 400 otrok. Starše pa je medtem v bližnji restavraciji sprehajalo v pogostil logaški župan Janez Nago. Popoldanski del šolskega izleta je zaobjemal še obisk manjše, takoimenovane ekošole v Hotedršici, kjer so učenci z Repentabro prisostovali glasbeni urici.

Ko se je krasen oktobrski dan počasi prevešal v zgodnji večer in sta jensko sonce ter v zlatorumene barve odeta notranjska narava legala k počitku, so udeleženci izleta, polni nepozabilnih vtisov, zapustili Logatec in krenili proti domu z obljubo, da se s svojimi prijaznimi gostitelji čimprej spet srečajo, prihodnjič na Repentabru.

Ines Škarab

NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA - O delovanju in novostih v Ul. sv. Frančiška

Dragoceno darilo - zborka Iconotheca Valvasoriana

V NŠK lani našeli 12.280 obiskovalcev, 18.176 je bilo izposoj - Prizadevanje za ohranjanje slovenščine

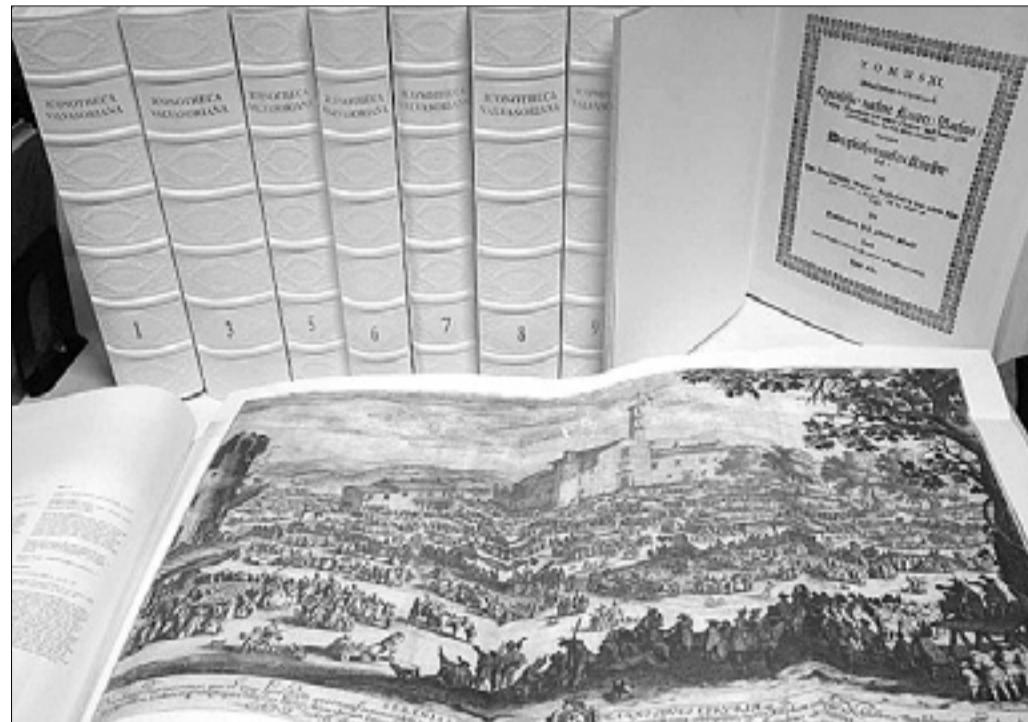
V začetku letosnjega leta je fond Narodne in študijske knjižnice obogatil izredno dragocen komplet zbirke *Iconotheca Valvasoriana*. Ministrstvo za kulturo Republike Slovenije se je namreč odločilo, da bo nekaterim slovenskim knjižnicam podarilo ta izjemen kulturni in tiskarski podvig in v seznam uvrstilo tudi našo tržaško knjižnico.

Izid faksimilnega ponatisa Valvasorjeve grafične zbirke *Iconotheca Valvasoriana* je pripravila Fundacija Janeza Vajkarda Valvasorja pri Slovenski akademiji znanosti in umetnosti. Zahteven projekt je izpeljala sedemčlanska skupina strokovnjakov pod vodstvom dr. Lojzeta Gostiše. Njihovo delo je trajalo šest let in pol. Grafična zbirka obsega 7.752 grafičnih listov, zbranih v 17 knjigah večjega formata. Natisnjena je bila v stotih oštreljenih izvodih na papirju, izdelanem iz gojenega drevja, brez klora, brez optičnih belil in brez kislin. Izvod, ki ga je prejela Narodna in študijska knjižnica, nosi številko 35. Kot zanimivost naj povemo, da je tržna vrednost enega kompleta 30.000 evrov.

Kako pa je nastala ta dragocena grafična zbirka? Valvasorja vsi poznamo kot avtorja znamenite *Slave vojvodine Kranjske*, mogoče pa je manj znano, da je bil ta kranjski polihistor strasten zbiralec. Zanimala ga je tudi grafika in si je celo omislil lastno grafično delavnico in tiskarno na gradu Bogenšperk. Glavnina njegove grafične zbirke je nastala med letoma 1659 in 1672, ko je potovao po Italiji, Nemčiji, Švici in Franciji ter kupoval knjige, rokopise, grafične liste, astronomiske naprave in druge predmete. Vse to je hranil v svojem gradu Bogenšperk. Po izidu *Slave vojvodine Kranjske* je zašel v finančne težave in je moral prodati veliko svojega imetja. Knjige in grafično zbirko je najprej ponudil Kranjskim deželnim stanovalom, ki pa niso pokazali zanimanja zanj, leta 1690 pa jo je odkupil zagreški škof Ignacij Aleksandar Mikić in danes se nahaja v rezorzu nadškofijske Biblioteke Metropolitane v Zagrebu. V zbirki najdemo liste, ki imajo dokumentarno vrednost in tudi take z izrazitejšo umeštvo vrednostjo, kot so listi Alberta Dürerja, Lucasa Cranacha, Jacquesa Callotta in drugih evropskih mojstrov 16. in 17. stoletja. Po številu zbranih del sodi danes Valvasorjeva zbirka v evropskem merilu med večje tovrstne zbirke.

Faksimile *Iconotheca Valvasoriana* bo torej od letos na ogled tudi v tržaški knjižnici skupaj z drugimi pomembnimi faksimilnimi izdajami iz slovenske kulturne zgodovine, med katerimi izstopajo ponatisi Trubarjevih knjig na čelu s *Hriščo postilo*, Dalmatinova *Biblia* in *Spominska knjiga ljubljanske plemiške družbe sv. Dizma*, ki jo je pred par leti knjižnici poklonila uprava Istrabenza. Ljubiteljem knjig pa je od lan na voljo tudi elektronski popis dela starih tiskov, ki jih hrani v posebni omari v skladnišču. Doslej so knjižničarke popisale nekaj manj kot sto izvodov teh dragocenih knjig, na obdelavo pa čaka še približno dvakrat toliko antikvarnih publikacij. Po dosedanjih ugotovitvah je med njimi najstarejša knjiga iz leta 1612, in sicer v Benetkah tiskan priročnik Girolama Ruscellija *Dal modo di comporre in versi nella lingua italiana*. Od slovenskih knjig je v knjižnici najstarejša *Navuk christianski* Matije Kastelca, ki nosi letnico 1688.

Zbiranje in hranjenje teh starih in pomembnih tiskov pa je le ena od nalog Narodne in študijske knjižni-

V začetku letosnjega leta je fond Narodne in študijske knjižnice obogatil izredno dragocen komplet zbirke *Iconotheca Valvasoriana*.

ce. Predvsem v zadnjem desetletju si knjižničarke prizadevajo, da bi širile krog bralcev knjig v slovenščini in da bi v knjižnico pritegnile čim več obiskovalcev vseh starosti v preprincanju, da je tudi tiskana beseda pomembna za ohranjanje stika s slovenščino v našem okolju, kjer v vsakdanjem življenju prevladuje italijansčina.

Ker smo na začetku leta, lahko že postrežemo z nekaterimi svežimi podatki o pretekli sezoni, ko so izposodili 18.176 enot in so zabeležili 12.280 obiskov. Med obiskovalci je bilo največ zaposlenih, sledili so jim po vrstnem redu univerzitetni študenti, dijaki ter osnovnošolski otroci. Tekom leta se je v prostorih knjižnice zvrstilo sedemindvajset pobud, od pravljičnih uric in likovnih razstav pa do vodenih obiskov skupin. Lepo je tudi narasel knjižni fond, ki je dosegel 130.631 enot. Malo več kot tretjino izvodov je v knjižnico prišlo z obveznim izvodom, nekoliko manj pa z nakupi in darovi. V primerjavi s preteklimi leti, se je delovanje knjižnice močno okreplilo in razširilo. Kljub težavam, ki jo pestijo, je knjižnica v Ulici sv. Frančiška pomembna točka za tržaške Slovence in tudi za italijanske someščane, ki se želijo približati slovenski stvarnosti. (KsM)

DOM MARENZI - Razširitev ponudbe za starejše občane

Posedali bodo v zimskem vrtu in tekmovali v balinanju

Občina in Pokrajina Trst si prizadevata, da bi starejšim občanom poštrega s pestro paletto dogajanji zanje. Nič več osamljenega posedanja po domovih, pač pa aktivno druženje med vrstniki. Tako so na primer v dnevnem centru Marenzi v Istrski ulici 102, ki je občinska last in ga upravlja združenje Acaa, poskrbeli za več novosti. V sodelovanju z združenji Acli in Auser, zadrugo La Quercia ter zdravstvenim podjetjem sicer že skrbijo za razdeljevanje obedov, organizacijo iger in praznikov, rekreativnih enodnevnih izletov, poletnih in zimskih oddihov, božičnih srečanj in podobnega.

Odslej pa bodo gostje dnevnega centra (teh je iz dneva v dan več) svoj čas lahko preživljali v novem zimskem vrtu: na dvorišču so namreč postavili večji dvojni gazebo, ki so ga opremili s kakimi desetimi mizami in štiridesetimi stoli; zanj je poskrbela tržaška občina s pomočjo Pokrajine Trst in Fundacije CRTrieste. Posebno zanimanje pa je požela tudi novo urejena balinarska steza, ki je bila dolgo let zanemarjena.

Ob večjem gazebru so uredili tudi zapuščeno balinarsko stezo

KROMA

IN MEMORIAM - Ob drugi obletnici smrti

Spomin na očeta Vittoria

Vittorio Frandoli se je rodil leta 1939 v Jamljah, lastno družino pa si je ustvaril v Nabrežini

Pred dvema letoma, 15. januarja 2008, nas je ne-nadno zapustil naš predragi mož, oče in nono Vittorio Frandoli.

Vittorio Frandoli se je rodil 27. aprila 1939 v Jamljah. Že kot otrok je bil je vedno živahan in simpatičen. S ponosom je rad obujal spomine na prijateljske odnose, ki jih je prav zaradi svojega prijetnega značaja spletal celo v času najhujše vojne vihre. Komaj štirinajstletnega ga je oče Anton odslovil iz domače hiše. Tedaj se je Vittorio zatekel k bratu Francu, ki se je ravnokrat poročil v Šempolaju z Ado. Iz hiše je šel samo z oblekami, ki jih je imel na sebi. Pod gospodarjem je začel delati kot pleskar, v večernih urah pa je obiskoval poklicno šolo, ki jo je tudi zaključil. Ko mu je bilo sedemnajst let, je spoznal Carlo, s katero se je poročil tri leta kasneje in mu je bila živiljenjska sopotnica do smrti. Takrat si je v Nabrežini kamnolomi kupil zemljišče in začel graditi hišo. Da bi čim prej izplačal dolgov, je delal tako rekoč noč in dan. Z njegovim življem pa se je še naprej poigravala nenaklonjena usoda, tako da je moral prestati težko operacijo, bolezni pa ni hotel kloniti in se z vsemi svojimi močmi boril za življenje.

Medtem mu je žena Carla rodila hčerkko Nadio in trinajst mesecev kasneje še sina Franca. Čeprav je delal od pondeljka do sobote in velkokrat tudi ob nedeljah, je vedno našel dovolj časa za družino. Živiljenje je bilo težko, dolgoročni so obremenjevali družino, ker je delal samo on. Zato se je mladi Vittorio opogumil in

začel graditi hiše. Prve je zgradil pri pokopališču v Seljanu in s to dejavnostjo nadaljeval do 69. leta starosti, ko se je tisto jutro, 15. januarja, vozil na gradbišče v Turjaku, kjer je zidal zadnji dve hiši. V svojem delovnem obdobju ni nikdar naredil koraka, ki bi bil daljši od noge. Vedno je vse vnaprej dobro premisil in je vedno točno vedel, kaj dela.

Pri štiridesetih letih je postal nono. Malega vnuka Diega je vzel pod svoje okrilje. Vzgajal ga je, ščitil in ga naučil vsega, kar je sam znal. Bil je njegov tretji sin, istočasno pa je enako ljubil tudi mlajše vnuke Eriko, Jasmin in Marca.

Po vsem tem bi lahko zgledal, da je bil Vittorio brez vsakršne napake. Ni jih imel veliko, med temi pa je gotovo izstopala njegova hitra razburljivost predvsem na gradbišču, če je opazil, da je kaj narobe. Od samega sebe je zahteval ogromno, tudi drugim je ogromno dal, v zamenjo pa je zahteval resnost in prizadevnost. Vsakič pa se mu je jaza kmalu polegla in spet je bil nasmelan in prijazen. Ni šel mimo poznane osebe, ne da bi jo pozdravil. Pod vsakim zornim kotom je bil najin oče pravi gospod, čeprav je vedno ostal preprost in pošten in ko so ga nagovorili z nazivom podjetnik, je posnosno odgovoril: »Sem samo pleskar ...«.

Hvala za vse

Nadia in Franco Frandoli

Predstavitev knjige »Su e giù per le scale«

V auditoriju muzeja Revoltella bodo danes ob 17.30 predstavili knjigo »Su e giù per le scale«. Delo je skupen projekt tržaške občine in pisatelja Pina Rovereda, dobitnika nagrade Campiello. Knjiga vsebuje resnične zgodbe o pogubah in uspehih vseh, ki so imeli direktno izkušnje na socialnem področju. Na predstavitvi bodo prisotni tržaški župan Roberto Dipiazza, odbornik za socialno podporo in varnost Carlo Grilli ter pisatelj Pino Roveredo. Odlomki bo brala igralka gledališča La Contrada Marzia Postogna.

Jazz koncert pianista Veniera

Združenje Triestinjazz prireja drevi ob 21. uri v prostorih Spazio Villas (Ul. Pastrovich 5A) koncert videmskega pianista Glauca Veniera. Glasbenik je nastopal na koncertih po vsej Evropi in sodeloval z slavnimi skladatelji, kot so na primer Lee Konitz, Enrico Rava in Joey Baron. Njegov album Distances je bil nominiran kot najboljši pet jazz album na 51. izvedbi Grammy Awards.

HAPPY HOUR, DA SKUPAJ NAZDRAVIMO

DANES, 15. januarja 2010, ob 19.30

TOMAŽ NEDOH — predstavitev zadnje CD plošče »Bonaca«.
Posebna gostja Martina Feri,
duo Martina Feri & Tomaž Nedoh se poteguje za EMO 2010

JUTRI, 16. januarja 2010, ob 19.30

Družabnost s slovensko ljudsko skupino
VOLK FOLK iz Ilirske Bistre

V prostorih
Slomedie,
ul. Polonio 3,
Trst

Izleti

KRUT sporoča, da je na razpolago še nekaj prostih mest za ogled razstave »Skrivnosti prepovedanega mesta« iz obdobja dinastije Ming, ki bo v soboto, 6. februarja, v muzeju Casa dei Carresi in Trevisu. Vse informacije na sedežu Kruta, Ul. Cicerone 8/B, tel. št. 040-360072.

Čestitke

V nedeljo, 10. januarja, je v Kranjski gori uspešno opravljal izpit za učiteljico smučanja 2. stopnje naš društveni prvak in tekmovalec MATTIA ROŽIČ. Iskrene čestitke! Vsi pri SK Devin.

Včeraj je slavila 80. obletnico rojstva IVANKA KOBAL. Barkovljanska skupnost ji čestita iz vsega srca, ki želi veliko lepih doživetij v krogu vseh, ki jo imajo radi.

Osmice

COLJA IVAN IN SONJA sta odprla osmico v Samatorci št. 53. Tel. št.: 040-229586.

MARIO PAHOR je v Jamljah odprl osmico. Toči belo in črno vino ter nudi domač prigrizek. Tel. 0481-419956.

OSMICA je odprta pri Štolfovih, Salež 64. Nudimo domače dobrete. Tel. št.: 040-229439.

OSMICO je odprl Paolo Pernarcich, Medja Vas 21.

OSMICO so odprli pri Batkovih, Repen 32. Tel. št.: 040-327240.

V PREČNIKU je odprl osmico Radovan Šemec.

Turistične kmetije

MARISA IMA OSMICO V RICMANJAH.

Obvestila

PUSTNA POVORKA - Bi se rad udeležil povorce s pustnim vozom, a ne veš kako se lahko priključiš? V programu imamo štiri datume. Tel. št.: 347-9244140.

KMEČKA ZVEZA vabi na predstavitev knjige Borisa Pangerca »Srce v prgišču zemlje«, ob 60. letnici ustavnitve zvezze, ki bo danes, 15. januarja, ob 11. uri na trgovinski zbornici v Trstu.

OBČINE OKRAJA 1.1 (Devin Nabrežina)

Praznični fotoutrip

Okrašene ulice in izložbe nas opozarjajo, da se naglo bliža čas božičnih in novoletnih počitnic. Zagotovo so to dnevi radosti, sprostitev, izletov ali zimovanj, spojnega življenja v toplem objemu družine ali pa »norec« zabave. Vse kar boš zanimivega ali nenačavnega uvel v svoj objektiv, posji na spletno stran www.primorski.eu, tako da klikneš rubriko fotografije bralcev. Tvoje prispevke bomo rade volej objavili.

žina, Zgonik in Repentabor) in Zadruga »L'Albero Azzurro« obveščajo, da bo brezplačna ludoteka delovala v Igralnem kotičku »Palček« v Naselju Sv. Mavra ob sredah in petkih pooldne od 16. do 18. ure. Ludoteka je namenjena otrokom od 1. do 6. leta starosti. Delavnice predvidene v naslednjih tednih so: 20. januarja: »Ujemmi veter«; danes, 15. in 22. januarja: »Po vrsti« in »Tikaj, predelaj in oblukuj«. Za informacije se lahko obrnite do Igralnega kotička Palček na tel. št. 040-299099 od ponedeljka do sobote ob 8. do 13. ure.

SC MELANIE KLEIN v sodelovanju z dejelno zbornico kliničnih pedagogov ANPEC obvešča, da se bodo tečaji v bazenu za dojenčke začeli danes, 15., oz. v soboto, 16. januarja, s sledečim urnikom: skupina 0 - 12 mesecev ob petkih zjutraj, skupina 12 - 36 mesecev ob sobotah popoldne. Sprememba dnevov po dogovoru. Za prijave in informacije: info@melanieklein.org, www.melanieklein.org, tel. 328-4559414. Število mest je omejeno.

SLOMEDIA.IT vabi v društvene prostore, Ul. Polonio 3, na Happy hour, da skupaj nazdravimo danes, 15. januarja, ob 19.30. Tomaž Nedoh bo predstavil svoj zadnji CD Bonaca; posebna gostja Martina Feri. V soboto, 16. januarja, ob 19.30 družabnost s slovensko ljudsko skupino Volk Folk iz Ilirske Bistre. Toplo vabljeni!

BESEDNI RINGARAJA - Sc Melanie Klein prireja tečaj slovenščine za otroke iz vrtca in prve razrede osnovne šole. Tečaji prve in druge stopnje se bodo začeli v soboto, 16. januarja. Info na: 320-7431637 (od 11. do 13.ure), info@melanieklein.org, www.melanieklein.org.

FUNDACIJA ELIC vabi vašega otroka na delavnice »Mavrična odkritja« ob sobotah od 16.00 do 17.30 in sicer 16. in 23. januarja »Znanost in igra«, 30. januarja »Angleška delavnica«. Informacije na tel. št.: 040-55273, 320-0488202, 040-774586 ali 040-55273.

SKD JOŽE RAPOTEC iz Prebenega prireja praznovanje sv. Antona s pokusno domaćim vin. V soboto, 16. januarja ob 16. uri odprtje pokušnje, ob 18. uri slovesna sv. maša. V nedeljo, 17. januarja, ob 16. ure dalje nadaljevanje pokušnje, ob 19.30 nastopajo Hruški fantje ter Vitorio in Zmaga. Vabljeni!

SOCIALNO SKRBSTVO OBČIN Devin-Nabrežina, Zgonik in Repentabor, ter Zadruga »La Quercia«, v sodelovanju s KRD Dom Brščiki, organizirajo v malih dvoranih zgoraj omnenjega društva, v Brščikih št. 77 (Občina Zgonik), v soboto, 16. januarja, ob 15.30 tekmovanje v risanju, ter ob 16.30, predvajanje risanke Wall_e (v ital. jeziku, 98 min). Vstop prost. Vsi toplo vabljeni!

AŠD SK BRDINA organizira ob priliki smučarskih tečajev v nedeljo, 17. januarja, avtobusni prevoz za člane društva v Forni di Sopra. Predviden odhod avtobusa ob 6.30 iz parkirišča izpred črpalki ESSO na Opčinah. Tel. št.: 347-5292058 (SK Brdina) ali 348-8012454 (Sabina).

AŠD SK BRDINA vabi člane, da se množično udeležijo promocijske tečeme v gimkani, veljavno za 10. pokal Zadružne kraške banke, ki bo v Forni di Sopra v soboto, 23. januarja. Vpisovanje je možno na sedežu društva, Repentaborška ul. 38, v ponedeljek, 18. januarja, od 20.00 do 21.00 ali telefonsko: 347-5292058 (SK Brdina) ali pa 348-8012454 (Sabina).

DRUŠTVO SLOVENSKIH IZOBRAŽENCI vabi v ponedeljek, 18. januarja, v Peterlinovo dvorano, Donizettijeva 3, na ogled filma o tragični usodi Angele Vode. Izdelala ga je RTV Slovenija in so ga slovensko predvajali ob lanskem Dnevu spomina na žrtve

vseh totalitarizmov. Predstavili ga bodo scenaristka Alenka Puhar, režiserka Maja Weiss in zgodovinar Renato Podberšič iz Študijskega centra za narodno spravo iz Ljubljane. Začetek ob 20.30.

O.N.A.V. - Tržaška sekcija italijanskega združenja pokuševalcev vina prireja tečaj degustacije, ki daje možnost pridobitve diplome uradnega pokuševalca. Tečaj (18 lekcij) se bo začel v ponedeljek, 18. januarja, in bo vsak ponedeljek in četrtek, od 20.30 do 22.30 v športno kulturnem centru v Ljubljani. Prijave ob ponedeljkih od 18.00 do 19.00 na sedežu. Informacije dobite na spletni strani: www.onav.it, ali na tel. št. 334-7786980, email: trieste@onav.it.

TPP PINKO TOMAŽIČ obvešča, da bo v torek, 19. januarja, ob 20.45 na sedežu na Padričah redna pevska vaja.

ZDURŽENJE PROSTOVOLJCEV Hospice Adria iz Trsta Onlus in Andos Onlus iz Tržiča s sodelovanjem storitvenim centrom volonterstva vabijo v skupino »Ponujam ti roko: samopomoč žaluočim po izgubi drage osebe«. Prvo srečanje bo v torek, 19. januarja, ob 17. uri v storitvenem centru volonterstva (Centro servizi volontariato) v Trstu, Galleria Fenice 2, tretje nadstropje. Predvideno je 10 brezplačnih srečanj s psihologom.

NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA

CA prireja Otoške urice v NŠK. Naslednja urica letosnjega niza bo na sporednu v četrtek, 21. januarja, ob 16.30 v Gregorčičevi dvorani. S pravljico Šivilja in škarjice bo nastopala lutkovna skupina Tipitapi s Pedagoškega liceja A. M. Slomška. Toplo vabljeni!

PILATES - SKD IGO GRUDEN obvešča, da je urnik vadbe naslednji: ob petkih od 19.00 do 20.00 ter od 20.00 do 21.00; ob torkih pa od 18.00 do 19.00, od 19.00 do 20.00 ter od 20.00 do 21.00. Za juntrano vadbo ob ponedeljkih od 9.30 do 10.30 pa predhodno klicite na tel. št.: 040-200620 ali 349-6483822.

SEKCIJA VZPI-ANPI EVALD ANTONČIČ - STOJAN IN SKD VESNA prirejata v petek, 22. januarja, ob 20. uri v Kulturnem domu Alberta Sirkha srečanje na temo »Razmišljanje o Titu in njegovi dedičini. Predava prof. Jože Pirjevec. Prisrčno vabljeni!

SKUPINA 85 sporoča, da bo v petek, 22. januarja, v dvorani Zveze slovenskih kulturnih društev (Ul. San Francesco 20 - 2. nadstropje), redni občni zbor članov s prvim sklicem ob 19.00, drugim ob 19.30. Po občnem zboru vabimo člane na zakusko ob 25-letnici delovanja Skupine 85. Zato prosimo člane, da se polnoštevilno udeležijo občnega zobra in da potrdijo svojo prisotnost na tel. št. 040-772545 ali 348-5289452. Dodatne informacije tudi na spletni strani www.gruppo85.org.

KD PRIMAVERA POMLAD vabi na tri srečanja posvečena poglobljenemu študiju Bachovih cvetlic z naslovom »V kino z dr. Bachom«, ki jih bo vodila psihologinja - psihoterapeutka dr. Lucija Lorenzi. Prvo srečanje bo v soboto, 23. januarja, v prostorijah KD Rdeča zvezda v Saležu 66. Za podrobnejše informacije pokličite tel. št. 347-4437922.

SMUČARSKI ODSEK SPDT prireja celodnevne tečaje smučanja na Zoncolanu za osnovnošolsko mladino. Organiziran je avtobus, ki odpelje od Borkovljega ob 7.00 in od Sesljana ob 7.15. Datum so: 23., 30. januarja ter 6., 20. in 27. februarja. Za podrobnejše informacije pokličite tel. št. 347-4437922.

AŠD SK BRDINA organizira ob priliki smučarskih tečajev v nedeljo, 17. januarja, avtobusni prevoz za člane društva v Forni di Sopra. Predviden odhod avtobusa ob 6.30 iz parkirišča izpred črpalki ESSO na Opčinah. Tel. št.: 347-5292058 (SK Brdina) ali 348-8012454 (Sabina).

AŠD SK BRDINA vabi člane, da se množično udeležijo promocijske tečeme v gimkani, veljavno za 10. pokal Zadružne kraške banke, ki bo v Forni di Sopra v soboto, 23. januarja. Vpisovanje je možno na sedežu društva, Repentaborška ul. 38, v ponedeljek, 18. januarja, od 20.00 do 21.00 ali telefonsko: 347-5292058 (SK Brdina) ali pa 348-8012454 (Sabina).

UPRAVNI ODBOR ZDURŽENJA »Odpor za spomenik padlim v NOB iz Škedenja, od Sv. Ane in s Kolonkovca« obvešča članstvo, da je redni občni zbor združenja sklican v četrtek, 28. januarja, v dvorani KD Ivan Grbec, Ul. di Servola 124, ob 19.00 v prvem in ob 19.30 v drugem sklicanju s sledečim dnevnim redom: Pregled članstva in pooblastil, imenovanje tajnika zobra, poročilo predsednika, blagajnika in nadzornikov, odobritev proračuna in predračuna, raznino. Pred začetkom bo potekala poravnava članarin za leto 2009 ter včlanjevanje za leto 2010.

OBČINA DEVIN NABREŽINA obvešča kulturna in športna združenja, društva in krožke, ki imajo sedež v Občini, ter tiste, ki delujejo v prid krajevnega prebivalstva, da lahko predložijo prošnjo za prispevek za redno delovanje v le-

tu 2009 na kulturnem in športnem področju. Prošnje, opremljene s predvideno dokumentacijo, je treba predložiti do ponedeljka, 1. februarja 2010. Obrazce bo mogoče digniti v Uradu za šolstvo in kulturo v Občinski knjižnici v Nabrežini 102, s sledenjem urnikom: ob ponedeljkih in sredah od 9. do 12. ure in od 15. do 17. ure, ob torkih, četrtekih in petkih od 9. do 12. Vse potrebne informacije in pojasnila je mogoče dobiti v Uradu za kulturo, šport in prosti čas, Nabrežina 102, tel. 2017370.

Prireditve

SKD F. PREŠEREN z Boljuncu - Skupina 35-55 prireja danes, 15. januarja, ob 20.30 v društveni dvorani v gledališču F. Prešeren predavanje Maurizia Radacicha (v italijanščini) »Mlini v dolini Glinščice«. Vabljeni.

SKD SLOVENEC in župnijska skupnost iz Boršta v Zabrežcu prirejajo v nedeljo, 17. januarja, praznovanje vaškega zavetnika sv. Antonija. Ob 17.00 v vaški cerkvi slovesna sveta maša, ob 18.30 v Srenjski hiši kulturni program, sodelujeta MePZ Slovenec-Slavec, dirigent Danijel Grbec in gledališča skupina iz Šempetra z veselo igro »Pošebni gost prihaja«, režiser Dominik Hanžič.

V CERKVI SV. ANDREJA v Trebčah bo v nedeljo, 17. januarja, po sv. maši ob 10.45 koncert za božični čas v izvedbi Portoroškega zboru. Prisrčno vabljeni!

MEPZ RDEČA ZVEZDA DEVIN IN MEPZ IGO GRUDEN v sodelovanju z župnijsko skupnostjo sv. Mihaela v Zgoniku vabita na koncert, ki bo v župni cerkvi v Zgoniku v petek, 22. januarja, ob 20.30.

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV in Javni sklad RS za kulturne dejavnosti prirejata 16. revijo kraških pihalnih godb: Općine-Prostveni dom, 23. januarja, ob 20. uri, nastopajo GD Prosek, PO Ilirska Bistrica, Brkinska godba 2000; Sežana-Kosovelov dom, 30. januarja, ob 20. uri, nastopajo PO Divača, GD »Viktor Parma« Trebeče, PO Ricmanje.

TRŽAŠKI PARTIZANSKI PEVKI

NAŠ INTERVJU - Paolo Magelli, režiser uvodne produkcije Slovenskega stalnega gledališča

V teh mesecih sem se počutil kot junak Kafkovega romana ...

»Slovenska gledališča so zame vir navdiha« - Tokrat je režiral tri monodrame Antona Pavloviča Čehova

Slovensko stalno gledališče bo danes predstavilo uvodno premjero, ki bo na tržaškem odru zaživelja prihodnjih četrtek.

Kako se počuti Italijan, ki v slovenskem gledališču režira ruskega avtorja?

Velikokrat sem režiral v Sloveniji, v mladosti na primer Krčmarico Mirandolino, pomagal sem Tomažu Pandurju, najprej v Mladinskem gledališču, kjer smo uprizorili Zlodenčin na kozjem otoku, nato še v mariborski Drami, kjer sem režiral Molierovega Don Juana in Büchnerjevega Vojčka (z obema je Magelli slavljal na Boršnikovem srečanju; op. nov.). Delal sem tudi v Novi Gorici, zato slovensko gledališča zame ni skrivnost. V tem svetu imam veliko prijateljev.

Režirali ste tudi v nekdanji Jugoslaviji: od kod izvira vaša ljubezen do slovenskega sveta?

Pripadam generaciji, ki se ni želela ustaviti pri takratni tako imenovani zahodni kulturi. Kulturi, ki je imela velike težave s poznanjem slovenskih kultur, od jugoslovanske do ruske. Želja po spoznavanju se je spremenile v kompleksno življensko potovanje.

Umetniško gledano sem se rodil zelo zgodaj, v toskanskem Pratu, v skupini, kateri so bili Roberto Benigni, Pamela Villorosi, Marcello Bartoli, Saverio Marconi, Francesco Nuti, ki so danes del italijanske gledališke zgodovine. Mene je pot vodila v Jugoslavijo, nato v Francijo, Nemčijo, kjer delam že preko dvajset let; bil sem najprej v Wuppertalu, ko je tam delovala Pina Bausch, nato v Dresdnu, švicarskem Baslu.

Le redko ste vracam v Italijo, zelo pogosto pa v slovenska gledališča, ki so zame pravi vir navdiha, in torej tudi v Slovenijo: tukajšnje gledališko okolje mi veliko pomeni, tako zaradi dela z igralci kot zaradi možnosti, ki jih pušča raziskovanju. Ne vem, kako dolgo bo trajalo, ampak v teh kulturnih lahko raziskuješ tudi mimo izključno komercialnih logik. V zahodnih kultura je to sprejemljivo samo v Nemčiji, Italija je postala gledališko gledano preveč trivialna: po odrhih hodijo ljudje, ki ne bi smeli imeti te pravice. Ideja italijanskega gledališča je danes televizijska, do nje sem polemičen. V Toskani so mi ponudili vodstvo stalnega gledališča: pripravil sem repertoar, v katerem se zrcalijo izkušnje z mojih potovanj in iz mojega življenga, prevladuje pa ravno ta »slovenski koncept« ...

So vaše predlogi sprejeti?

Na odgovor bo treba počakati še nekaj tednov.

Kakšen koncept gledališča po vašem mnenju »pooseblja« SSG?

Zdi se mi, da sta SSG in italijansko gledališče na Reki edini stalni gledališči na ne-stalnem seznamu italijanskih gledališč: reško gledališče in klub dolgovom ter posledičnemu krčenju tudi tržaško gledališče nudita igralcem možnost prezivjetja. V Italiji 35.000 igralcev čaka, da jih kdo zapošli ... večkrat brez zavarovanja. Realnost italijanskih igralcev je realnost sužnjev. Med njimi so tudi nekatere preplačane, a tisti me ne zanimajo, mene zanima ljudstvo.

Prav je, da slovensko gledališče skrbi za kulturno rast manjšine in da želi nastopati v Ljubljani, po mojem mnenju pa bi moral biti bolj prisotno v italijanskem gledališčem svetu: dokazalo bi mu svojo umetniško vitalnost, a tudi, da obstaja drugačen model gledališča, ki je cenejši od njihovega. Sistem stalnega igralstva ansambla je cenejši, obenem pa veliko bolj umetniški, globlji, bolj socialen; Brechtov koncept ansambla pač, ki igralcem omogoča, da skupaj živijo in ustvarjajo.

Hiba SSG je po mojem mnenju ta, da gleda samo proti Ljubljani in nikoli proti Rimu. To se mi zdi protislovno, saj mu Ljubljana nudi le minimalna sredstva: Ljubljana ima politično in kulturno gledano hegemonistične zahteve, istočasno pa bi mu rada še dalje izplačevala sto tisoč evrov letno. Tako ne gre.

Se vam ne zdi, da usmerjajo to »oziranje« predvsem jezikovni problemi?

Taki izgovori se mi zdijo smešni. Širiti slovenski jezik po Italiji bi bilo lepo, tudi zato, ker je slovenščina prijetno poslušati. Trdno verjamem v uspešnost nekaterih izbir: ob slovenskih predstavah bi lahko vsako leto pripravili tudi dvojezično predstavo. Veliki evropski igralci so danes dvojezični, medna-

Paolo Magelli,
toskanski režiser in
ljubitelj
slovenskega sveta

KROMA

rodne koprodukcije in večjezičnost so v Nemčiji, Franciji, Belgiji, na Nizozemskem stalnica. Ne zagovarjam povsem dvojezičnega repertoarja, to bi bilo absurdno, SSG pa bi moralo posvečati večjo pozornost italijanskemu občinstvu. To bi koristilo igralcem, a tudi s komercialnega in promocijskega vidika.

V to smer gredo italijanski nadnapisi.

Nadnapise bi morala imeti vsaka predstava. Privabiti Italijane v dvorano ni greh, ta dvorana pa bi morala postati tudi mednarodna duša Trsta, dvorana strpnosti in slobode.

Zelo pogosto delate s tujimi igralci in v tujih jezikih: vam to ne povzroča težav?

Razumem, da tuji jeziki povzročajo težave tistim, ki so ostali zasidrani v svojih kulturnih enklavah. Meni pa ni težko delati v francoščini, nemščini, slovenščini, čez nekaj dni me čaka nova izkušnja v Budimpešti. V slovenščini se ne pogovarjam pogosto, a jo perfektno razumem in berem. Z igralci na odru lahko komuniciram brez prevajalca. Če ti komunikacija v tujem jeziku ne povzroča težav, ne vem, zakaj bi morale obstajati druge težave.

Kako se je rodilo sodelovanje s SSG?

Pred mnogimi leti, ko sva z Markom Sosičem začela pripravljati Büchnerjevo igro Leonce in Lena. Spominjam se, kako sva se dogovorila z nekaterimi pomembnimi igral-

ci, napisled pa je seveda zmanjkalo denarja.

Letošnje sodelovanje je sad prijateljstva z Markom, a tudi s Primožem Beblerjem, s katerim sem sodeloval že v Beogradu: v socializmu je bil Primož eden pogumnejših direktorjev, zaradi česar je imel večkrat težave z režimom in cenzuro. A tu sem tudi zaradi velike simpatije, ki jo od nekdaj čutim do tega kulturnega hrama, do vloge, ki bi jo moral imeti v tem prostoru, a je zaradi prej omenjenih težav ne odigrava redno.

V Trst ste prišli sredi najhujše krize gledališča: kako ste jo doživljali?

Kot junak Kafkovega romana. Misil sem, da mi delo v tem teatru ni usojeno, a so me prepričevali, naj ostanem. Telefonirali so mi prijatelji iz Ljubljane in me prosili, naj podprem prizadevanju igralcev. Znašel sem se sredi neverjetne situacije: 14 dni sem bil zaprt v grozljivem hotelu, en dan so mi rekli, da predstava bo, naslednji dan, da je ne bo. Igralci so iz meni nerazumljivih razlogov pozivali k bojkotu, tiste, ki so pristali na sodelovanje v predstavi, so označili za izdajalce. Naenkrat sem bil tudi sam med sovražniki. Zdi se mi, da je prevladala želja po mazohizmu, ali morda razlogi, ki ostajajo meni neznani.

Naposled ste le začeli z vajami.

Seznanil sem se s čudovitimi igralci, a tudi z neverjetno tehnično ekipo: ljudje v tem gledališču so krasni, na delo pridejo tudi, če jim ne plačajo nadur. Delali smo z veliko ljubeznijo, z veliko željo,

da gledališče ponovno odpre vrata.

Ljubezen je tudi v naslovu ...

(smeh) V resnici gre za navalečnost nad življenjem, gledališčem ... ljubezijo, ki bi morala biti v gledališču. V podnaslovu pa je tudi žela: Začnimo znova (s tremi), saj gre za tri Čehove monodrame, za tri pomembne premike v predstavi. Ostalo boste videli na odru ...tudi prijetno presenečenje.

Bebler je izjavil, da bi s to predstavo lahko uspešno nastopali na evropskih festivalih.

Upriporil sem veliko Čehovovih besedil, njegovih monodram nikoli, moti pa me, da se nanje gleda kot na manjvredna dela. To ni res, saj gre za izvrstno dopolnilo in koncentrat njegovih obsejs. Na odru ne boste videli klasičnega Čehova, ki s svojim uprizorjanjem tesnobe večkrat dolgočasi občinstvo: ostali smo zvesti besedilu, upriporitev pa je sad fantazije in eksperimentiranja. Predstava govorí o našem egoizmu, pomanjkanju ljubezni in ljubezni kot absurdnem upanju po mirnejši smrti.

V tej smeri so delali odlični scenograf Lorenzo Banci, najboljši mladi italijanski skladatelj Arturo Annecchino, »moja« dramaturginja Željka Udovicic, kostumograf Leo Kulaš. Ekipa je res izvrstna: ne vem, če bom na njeni višini. Zahvaljujem se tudi igralcem, ker so me prenašali enajst, dvanaest let dnevnno. Imeli smo samo dva prosta dneva: mesec, ki smo ga imeli na razpolago, smo skušali »spremeniti« v dva.

Poljanka Dolhar

Novosti Študentske založbe Litera

Študentska založba Litera je včeraj v Ljubljani predstavila knjižne novosti. V zbirk Piramida so izdali prvenca Bildungsroman Aljoše Harlamova in Spačene Gregorja Lozarja; v zbirk dram Lep dan za umrela Vinka Möderndorferja in Beseda te gleda Petra Rezmanja. Med novostmi pa sta tudi delo Klopotec Draga Koradeja in Stvarjenje človeka Jana Makaroviča. V prvencu Bildungsroman je želel Harlamov podati manifest o tem, kaj misli, da je sodoben svet, kaj sodoben roman in kaj naj bi bil sodobni intelektual. Zgodba je namenoma silno preprosta, saj je avtorju pomembnejši način pripovedovanja, ki tvori zgodbo, kot zgodba sama. Prvenec Lozarja z naslovom Spačene za razliko od Bildungsromana v ospredje postavlja prav zgodbo oziroma več zgodb, katerih rdeča nit se po avtorjevih besedah kaže v prehajjanju. Junaki zgodb, ki so nastajali med avtorjevim spanjem in budnostjo, so čudni, spačeni, groteskni. Z njimi je želel pisatelj pokazati na ljudi, ki so bodisi nasilni, v družbi odstopajo ali se zapirajo v svoj lasten svet.

V zbirk izvirne slovenske drame so vključili tri najnovejše zbirke Vinka Möderndorferja. Avtorja na predstaviti ni bilo, urednik pa je navepel besede Blaža Lukana, ki je k dramam napisal spremeno besedo. Ta drame označuje za naturalistične, vendar ima ta pojem pri Möderndorferju poseben značaj. Zbirka po Rezmanovih besedah »neuprizorljivih dram« Beseda te gleda vsebuje kratka dramska dela med dvema umetniškima ekstremoma - naturalizmom in avantgardo, je prepričan Felix. Mini drame, v katerih avtor motiviko jemlje večinoma iz rudarskega življenja, so nastajale vse od leta 2005. Mariborski založnik je predstavil tudi knjige iz zbirke Posebne izdaje. V delu Jana Makaroviča Stvarjenje človeka s podnaslovom Antropologija ljubezni se lahko bralec seznaní z »največjo uganko - človekom«. V isti zbirki je izšla tudi monografija Klopotec, v kateri Korač poda podrobni in sistematičen opis klopotca in njegove zgodovine, opisuje njegovo tehnično naravo, pa tudi šege in navade, ki so povezane z njim. (STA)

Nagrajena igralca Clooney in Freeman

Dva meseca pred podelitevijo oskarjev, ki bo 7. marca, sta George Clooney in Morgan Freeman prejela pomembno nagrado ameriške kritike (National Board of Review). Igralca si nagrado delita enakovredno, prevzela pa sta jo v torek zvečer v New Yorku. Clooney je bil nagrajen za vlogo letečega poslovneža v filmu V višave. Freeman je nagradu prejel za vlogo Nelsona Mandele v filmski drami »Invictus«. V višave je prejel še nagrado za najboljši film, prirejeni scenarij (Jason Reitman) in stransko žensko vlogo (Anna Kendrick). Clint Eastwood je za »Invictus« dobil nagrado kritikov za najboljšega režisera.

Za najboljšo igralko v glavni vlogi zanjubljene študentke so kritiki izbrali Britanko Carey Mulligan za film Neka vzgoja (An Education). Nagrada za animirani film so dobili ustvarjalci Pixarjevega Kvišku (Up).

Med tujjezičnimi filmi je slavil francoski Prerok (Un prophète) Jacquesa Audiarda. Nemški igralec Christoph Waltz ni dobil nagrade za najboljšega stranskega igralca, kritike je namreč najbolj navdušil Woody Harrelson. Med »Top Five« med tujimi filmi sta se prebila Beli trak (Das weisse Band) Michaela Hanekeja in Revanš (Revanche) Götza Spielmann. Oba režisera sta iz Avstrije. Haneke se bo v nedeljo bojeval še za ameriško filmsko nagrado zlati globus. (STA)

KOROŠKA - Nepričakovano slovo vodje založbe Drava Franz Marenits si je prizadeval za uveljavitev slovenske manjšine

Nepričakovano se je za vedno poslovil vodja slovenske založbe Drava Franz Marenits (56 let). Že od poznih 70-tih let pretekelga stoletja naprej se je v neštetih projektilih boril za drugačno, slovenski manjšini bolj naklonjeno in bolj odprto Koroško.

Med drugim je bil Marenits soorganizator dvojezičnega oktobrskega Tabora - Oktober arena, skupaj s tremi partnerji je v 80-tih letih prejšnjega stoletja ustanovil dvojezično kulturno taberno Pri Joklnu/Bierjolk.

Za dve leti (1992 in 1993) je bil tudi glavnopoklicni poslovodja koroških Zelenih, po odstopu s tega položaja pa je bil do leta 2001 lektor in strokovni sodelavec pri založbi Wieser.

Po krajskem obdobju, v katerem je bil samo mostojen medijski svetovalec, je Marenits pred dvema letoma prevezel poslovodstvo slovenske založbe Drava. Marenits je tudi zelo temno sodeloval z univerzitetnim kulturnim centrom Unikum, ki je lansko leto prejelo Rizzjivo nagrado.

Pogreb Franza Marenitsa bo v torek, 19. januarja ob 14. uri na celovškem mestnem pokopališču v Trnji vasi. (I.L.)

EVROPSKI PARLAMENT - Nadaljevanje zaslišanj kandidatov za evropske komisarje

Barrosova komisija v težavah zaradi Bolgarke Rumjane Želeva

Vodja skupine socialistov in demokratov Schulz v imenu skupine izjavil, da ni primerna za položaj

BRUSELJ - V Evropskem parlamentu se stopnjuje pritisak na predsednika Evropske komisije Joseja Manuela Barrosa k umiku kandidature bolgarske kandidatke za komisarko Rumjane Želeva. Zaradi nesoglasij glede komisarskih kandidatov med parlamentarnimi političnimi skupinami grozi celo preložitev glasovanja o Barrosovih ekipi.

Vodja druge največje politične skupine v Evropskem parlamentu, evropski socialistov in demokratov (S&D), Martin Schulz je včeraj sporočil, da je predsednika Evropske komisije obvestil, da njegova skupina meni, da Želeva ni dovolj dobra za položaj evropske komisarke za humanitarno pomoč in krizno odzivanje, ter ga pozval, naj sprejme ustrezne odločitve. Obenem je Schulz ostro napadel predsednika bolgarske vlade Bojka Borisova, ki je dejal, da evropski socialisti samo obrekajo in povzročajo težave v Bruslju. "Bivši varnostnik bivšega komunističnega diktatorja Bolgarije nima nobene pravice, da nas tako napada," je poučaril. Pri tem ga je podprt tudi vodja evropskih liberalcev (ALDE) Guy Verhofstadt, češ da je "popolnoma nesprejemljivo za predsednika vlade, da tako ostro napada evropske poslanke, ki zgolj opravljajo svoje delo - temeljito preverjajo kandidate za evropske komisarje".

Poleg tega vodja evropskih socialistov meni, da bi Želeva, tudi če bi vztrajala pri kandidaturi, morala opraviti še eno zaslišanje v Evropskem parlamentu. "A bojim se, da bi bilo drugo zaslišanje še slabše od prvega," je menil Schulz in pristavljal, da je njen nastop nedvomno dokazal, da je nesposobna. Predsednik Evropskega parlamenta Jerzy Buzek pa je Barroso poslal pismo, v katerem ga poziva, naj potrdi, da je bolgarska kandidatka spoštovala vsa pravila pri izjavah o navzkriju interesov. Ta poziv Barrosu so že v torek napovedali v parlamentarnem odboru, ki je zaslišal Želeva.

Konservativna EPP sicer na očitke evropskih socialistov odgovarja s protikritikami kandidatov, ki prihajajo iz levičarskih vrst. Primer je Slovak Maroš Šefčovič, kandidat za komisarka za upravne in medinstiutonalne zadeve, ki bo zaslišan šele v ponedeljek. Očitajo mu izjavo iz leta 2005, da romska skupnost izkoristi socialni sistem Slovaške. V EPP zatrjujejo, da očitki Šefčoviču niso povezani z "lovom na čarovnice" v primeru Želeva. Obenem pa opominjajo na primer italijanskega desnosredinskega kandidata Rocca Buttiglioneja, zaradi ka-

terega je moral Barroso leta 2004 preoblikovati komisarsko ekipo, ker so mu evropski poslanci nasprotovali zaradi njegovih izjav o homoseksualcih.

Evropski socialisti in demokrati so včeraj tudi protestirali, češ da kandidati na zaslišanja prihajajo "z očitnimi navodili, da v odgovorih na vprašanja povedo malo ali nič" ter s tem kažejo, da ne spoštujejo Evropskega parlamenta. Ta navodila naj bi jimi dal predsednik Barroso. Pri tem so najbolj kritizirali Litovca Algirdasa Šemetu, Finca Olliija Rehna in Želeva, odlični pa se jim zdita predstavniki Španca Joaquina Almunie in Françoza Michela Barniera.

Doslej je bilo izprašanih 20 komisarskih kandidatov, zaslišanja se nadaljujejo danes v Bruslju ter nato v ponedeljek in torek v Strasbourg. Evropski parlament glasuje o celotni komisiji. Če formalno zahteva umik enega ali več kandidatov ali zamenjava resorjev, so potrebna nova zaslišanja, kar bi prav tako ogrozilo cilj, da naj bi nova komisija začela delati februarja. (STA)

Po mnenju socialistov in demokratov Bolgarka Rumjana Želeva ni primerna za komisarko za humanitarno pomoč in krizno odzivanje

ANSA

ITALIJA - Po dvournem srečanju naj bi se pobotala Fini in Berlusconi sklenila »pakt za tesnejše sodelovanje«

Gianfranco Fini (levo) in Silvio Berlusconi

RIM - Predsednik poslanske zbornice Gianfranco Fini bo v skladu z njegovo institucionalno vlogo tesnejše sodeloval pri delovanju in strukturni organizaciji Ljudstva svobode, pa tudi pri odločitvah vlade in parlamentarnih dejavnostih. To je izšlo z dvournega delovnega kosa med Finijem in ministrskim predsednikom Silvijom Berlusconijem, na katerem naj bi se ustanovitelja Ljudstva svobode včeraj pobotala.

Vsebinsko sestanka je popoldne razkril obrambni minister Ignazio La Russa in poudaril, da sta Fini in Berlusconi dejansko sklenila »pakt za tesnejše sodelovanje in dogovarjanje« in se v tem smislu tudi odločila za dodatna srečanja. To ni bilo nikakor priložnostno srečanje, saj nihče od njiju ni zanikal ali skušal skrivati problemov, ki so se pojavili, je povedal La Russa. Nasprotno, v prijaznem vzdušju sta razpravljala o težavah in tudi našla ustrezne rešitve, je dodal minister.

Berlusconi in Fini sta se seveda dotaknila tudi problematike bližnjih deželnih volitev. V tem okviru sta soglasno obsodila »napačno in nesprejemljivo« obnašanje stranke UDC, ki se bo v nekaterih deželah povezala v koaliciji z levo sredino, v drugih pa z desno sredino. Glasovi UDC bodo pač večkrat odločilni za zmago te ali one koalicije. Fini pa kljub temu ni izključil možnosti zavezništva s stranko UDC, medtem ko se Berlusconi o tem ni izrekel.

JERUZALEM - Po ponedeljkovem ponižanju turškega veleposlanika

Izrael in Turčija zakrpala odnose

Pismo z opravičilom izraelskega premiera Netanjahuja turškemu vodstvu - V Ankari sprejeli opravičilo

JERUZALEM - Urad izraelskega premiera Benjamina Netanjahuja je v sredo zvečer Ankari poslal pismo z opravičilom in izrazil upanje, "da bo to končalo zadovo" v zvezi s ponedeljkovim incidentom, ko je namestnik izraelskega zunanjega ministra turškega veleposlanika poklical na zagovor in ga pri tem postavil v ponižajoč položaj. Turčija je opravičila sprejela.

Namestnik izraelskega zunanjega ministra Dani Ajalon je v ponedeljek turškega veleposlanika Ahmeta Oguza Celikkola poklical na zagovor, da bi mu tako izrazil protest zaradi turške televizijske nadaljevanke, ki naj bi izraelske obveščevalce prikazovala kot brutalne. Pri tem se je do njega očitno obnašal poniževalno - poseidel ga je na nizko zofo, zavrnil rokovanje, govoril v hebrejsčini in z mize odstranil turško zastavo. Vrh vsega pa je poklical še televizijske ekipe, da vse skupaj posnamejo.

Zaradi tega je Ankara zahtevala opravičilo. Izrael je v sredo podal neke vrste opravičilo, pri čemer so v Netanjahujevem uradu zapisali zgolj, da je bil protest izraelskega zunanjega ministra turškega veleposlaniku upravičen, da pa "bi moral biti posredovan na sprejemljiv diplomatski način".

To je Ankara le še dodatno razjezilo, turški

predsednik Abdullah Gül pa je zagrožil, da bo odgovarjal veleposlaniku v Izraelu, če se judovska država do srede zvečer ne bo formalno opravičila. To so v Jeruzalemu v sredo zvečer vendarle storili in pismo z opravičilom dostavili Ankari. Turški premier Recep Tayyip Erdogan je opravičilo sprejel. Kot je dejal, "smo prejeli odgovor, ki smo ga čakali". V pismu je med drugim Ajalon zapisal, da ni imel nobenega namena poniževati turškega veleposlanika in da se opravičuje za svoje ravnanje oz. za to, kako je bilo to razumljeno.

Vzrok za nediplomatski izraelski protest je bila turška televizijska nadaljevanke, ki prikazuje turške tajne agente, kako vdrejo v izraelsko diplomatsko misijo, od koder rešijo turškega dečka, ki naj bi ga ugrabil izraelskega obveščevalnega agencije Mossad. Po mnenju izraelskega zunanjega ministra na nadaljevanka "Izrael in Jude prikazujejo kot tatove otrok in vojne zločince".

Ponedeljkovo dogajanje na izraelskem zunanjem ministrstvu je okreplilo napetosti med dolgoletnima zaveznicama, ki so vzniknile po izraelski ofenzivi na območju Gaze pred letom dni. Ankara je namreč ofenzivo ostro kritizirala. Turčija je bila pred tem dolga leta najtejnši priatelj Izraela v muslimanskem svetu.

Izraelski premier Benjamin Netanjahu ANSA

Demokratska stranka zaradi podpore Emmi Bonino izgubila dva poslance

RIM - Poslanca Demokratske stranke Enzo Carra in Renzo Lusetti sta zaradi napovedane strankine podpore radikalni Emmi Bonino na prihodnjih deželnih volitvah v Laciu včeraj zapustila DS in prestopila v vrste stranke UDC. »Demokratska stranka je danes popolnoma drugačna od projekta o levih sredini, ki sem ga podprt,« je svojo odločitev utemeljil Carra. Carra in Lusetti sta s svojim izstopom iz DS in prestopom v UDC seznanila predsednika poslanske zbornice Gianfranca Finija, voditelja Demokratske stranke Pierluigija Bersanija in UDC Pierferdinanda Casinija ter načelnika poslanske skupine DS v poslanski zbornici Daria Franceschinija.

Senatorko Emme Bonino je medtem včeraj med vodenjem zasedanja senatora obšla rahla slabost, ki je takoj minila. Boninova je vsekakor takoj zapustila dvorano, dela senata pa je na prej vodil njegov predsednik Renato Schifani.

Napadi v Iraku zahtevali 15 žrtev

NADŽAF - V treh bombnih napadih v iraškem svetem mestu Nadžaf, je bilo po zadnjih podatkih včeraj ubitih 15 ljudi, okoli 25 je bilo ranjenih, so sporočili viri pri iraškem notranjem ministru, medtem ko lokalne oblasti navajajo manjše število mrtvih. Neimenovani predstavnik varnostnih oblasti v Nadžafu je povedal, da je v bližini mestne mošeje najprej eksplodiral avtomobil bomba, nato pa sta na mestnem trgu odjeknili še dve bombni eksploziji. Lokalne oblasti so odgovornost za napad že pripisale članom prepovedane stranke Baas nekdanjega iraškega diktatorja Sadama Huseina.

V samomorilskem napadu v Afganistanu številni mrtvi

KABUL - V osrednjem delu Afganistana se je včeraj na osrednji tržnici v prestolnici province Urugran Dihrvadu razstrelil samomorilski napadal, pri čemer je bilo po podatkih lokalnih oblasti ubitih najmanj 20 ljudi, med njimi trije otroci. Na živahnih tržnicah je bilo v času napada veliko kupcev in prodajalcev. Po navedbah predstavnikov lokalne policije naj bi bili tarča napada predstavniki zveze Nato in lokalni voditelji, ki so se sestajali v bližini. Poslopje, v katerem so bili, je bilo močno zaraščeno, zato bi napadalec težko vdrl vanj. Tiskovni predstavnik Nata v Kabulu, je sicer dejal, da nima nobenih informacij o tem, da bi bil Nato kakor koli povezan z napadom.

VATIKAN - Težave z judi Papež javne upravitelje pozval, naj vztrajno zasledujejo skupno dobro

RIM - »Tisti, ki so jim ljudje zaupali vodenje javnih uprav, morajo stalno skrbeti za skupno dobro. Prav zaradi tega morajo sprejemati ukrepe s čim širšim ljudskim pristankom, saj bodo na tak način najlažje omogočili učinkovit razvoj za prebivalce ozemelja, ki jim je zaupano v upravljanje.« Tako je dejal papež Benedikt XVI., ko je včeraj v Vatikanu sprejel kot vsako leto predstavnike krajevnih uprav iz Lacijske in Rime.

Papežu so se poklonili rimski župan Gianni Alemanno, predsednik rimske pokrajine Nicola Zingaretti ter vršilec dolžnosti predsednika deželne uprave Lacijske Estebano Montino, ki se je znašel na tem mestu, potem ko je z njega odstopil predsednik Piero Marrazzo po znanem spolnem škandalu. Papež te afere ni omenil, govoril pa je o potrebi po ovednotenju družin, o spoštovanju pravice do življenja od spopetja do naravne smrti ter o pomoči revnješim zlasti v sedanjem času gospodarske krize.

Medtem se v italijanski judovski skupnosti pojavijo polemike pred nedeljskim papeževim obiskom rimske sinagoge. Eden izmed rabinov, in sicer Giuseppe Laras, je namreč javno napovedal, da se srečanja ne namerava udeležiti v znak protesta, ker je Benedikt XVI. prišel zeleno luč za beatifikacijo Pija XII. Kot znano, mnogi menijo, da se ta papež ni dovolj jasno opredelil proti nacističnim groždajstvom, zlasti proti holokavstu.

NOVA GORICA - GORICA - Mestna sveta bosta v četrtek odločala o EZTS

Kakovostni skok treh občin v čezmejnem povezovanju

Brulc: »Pričakujemo dodatno angažiranje sosednje občine pri reševanju problema Trgovskega doma«

Župan Mirko Brulc s sodelavci in odbornik Guido G. Pettarin na včerajšnji prvi javni predstavitvi Evropskega združenja za teritorialno sodelovanje, ki je v postopku ustanavljanja

BUMBACA

O ustanovitvi Evropskega združenja za teritorialno sodelovanje (EZTS) bosta v četrtek, 21. januarja, odločala mestna sveta Gorice in Nove Gorice, ki bosta po pričakovanjih občinskih uprav sprejela statut in konvencijo EZTS-ja. K tej novi obliki čezmejnega sodelovanja, ki bo spočelo nepritočno organizacijo s pravno osebnostjo, pristopa tudi šempetrska občina, ki pa bo zaradi županove bolezni preložila odločitev občinskega sveta na kasnejši termin. O tem, da resno mislijo, govori tudi okoliščina, da so tri občinske uprave za začetek namenile EZTS-ju skupno 40 tisoč evrov proračunskih sredstev, združenje pa se bo v nadaljevanju finančiralo z evropskim denarjem, ki ga bo znalo pridobiti. Dokaz tega, da Evropa ceni, kar se v povezovanju treh občin novega dogaja, je navedana udeležba koordinatorja za področje EZTS-jev pri Odboru regij v Bruslju, Gianluca Spinacija, na četrtnih sejah goriškega in novogoriškega mestnega sveta.

»Dosegli smo pomemben korak v čezmejnem sodelovanju in upamo, da nam bo EZTS prineslo novo vsebino. Imamo t.i. protokol o čezmejnem sodelovanju, imeli smo za-

sedanja treh občinskih uprav, zlasti na italijanski strani je bilo v preteklosti veliko dela vloženega v t.i. evroregijo, vendar nam to v zadnjem času ne prinaša posebnih rezultatov,« je včeraj v novogoriški mestni hiši dejal župan Mirko Brulc, ki je ob prvji javni predstavitvi EZTS-ja imel ob sebi še goriškega občinskega odbornika Guida G. Pettarina, predsednika komisije za mednarodne odnose novogoriškega mestnega sveta Stojana Ščukom ter svetovalki Mirko Križnič in Niko Simoniti. Brulc je omenil, da je pobuda o ustanovitvi EZTS-ja prišla iz Gorice: »Tako smo ugotovili skupen interes in da je pobuda zanimiva, koristna, predvsem pa zelo konkretna. Povedal je še, da so k zadevi pristopili po preverjanju slovenske zakonodaje, v katero pa bo potreben vnesti nekaj popravkov. »EZTS bo nadomestilo prejšnje oblike čezmejnega sodelovanja, zato ne gre za nikakršno ustvarjanje dvojnikov. Če bodo mestni sveti to sprejeli, se bomo potem osredotočili edino na to obliko povezovanja treh občin,« je dejal Brulc in izrekel pomembne besede za Slovence v Gorici: »Vesel sem bil, da je kolega Romoli osvojil naš predlog, da naj bi bil sedež

EZTS-ja v Trgovskem domu. S tem predlogom spoštujemo zakon 38/2001, ki ga bomo s sosednjo občino tudi uresničevali. Zato je odveč bojazen zamejcev, da zaradi sedeža EZTS-ja v Trgovskem domu italijanski zakon ne bo uresničen. S tem dejaniem in to lokacijo pričakujemo tudi dodatno angažiranje sosednje občine v prizadevanjih, da bo prišlo do rešitve problema Trgovskega doma in da bodo do vstopile kulturne, znanstvene in druge institucije slovenskega in italijanskega jezika, kot določa zakon.« Danes dopoldne bo župan to prepričanje ponovil predstavnikom goriških Slovencev.

Ščuk je pojasnil pravno podlago za ustanovitev EZTS-ja in nadaljnji postopek. Ko bodo občinski sveti treh občin ustanoviteljic odobrili statut in konvencijo, se bosta morali obe strani obrniti na državni vlad, ki naj bi v roku treh mesecev dali zeleno luč. »Ko bomo prejeli odločbi obeh vlad - in ne vidim razlogov, da bi jih ne prejeli -, bomo šli naprej s postopkom registracije EZTS-ja v Bruslju,« je povedal in doda: »EZTS je pravno orodje za lažje uresničevanje skupnih interesov v čezmejnem prostoru, osnovni namen pa je, da

ZDRAVSTVO Gianni Cortiula novi generalni direktor

Novi generalni direktor goriškega zdravstvenega podjetja je 46-letni Gianni Cortiula. Na to mesto ga je včeraj imenovala deželna vlada. Cortiula, ki je rojen 26. aprila 1963 v Codroipu, je 1. marca lani in za obdobje enega leta nastopil službo centralnega vice-direktora na generalnem tajništvu dežele FJK. Še pred tem je bil občinski svetnik in podžupan v Čedadu, nato občinski funkcionar v Vidmu. Cortiula, ki priпадa politični stranki UDC, bo na mestu generalnega direktorja nasledil Roberta Ferrija, ki je v Gorici prebil eno leto in je bil s 1. januarjem premeščen drugam. Župan Gorice Ettore Romoli je izrazil zadovoljstvo nad imenovanjem Cortiule in povedal, da ga na podlagi dosedanjih stikov na deželi ceni.

skrajšamo pot do finančnih sredstev EU. S tem bomo postali pravna oseba, ki bo lahko koristila evropska in - upam - tudi druga sredstva.«

Pettarin je poudaril, da tri občine orjejo ledino, »pri pa želimo priti ne zaradi užitka, da prvi prečremo trak zmage, a da se čim prej neposredno vključimo v programiranje evropskih projektov, ki bodo ustrezali potrebam našega prostora, in da bomo neposredno črpali čim več sredstev za uresničevanje teh projektov, s katerimi želimo izboljšati kakovost življenga prebivalcev v našem prostoru. Da bo naš namen jasen, naj povem, da bomo s pomočjo EZTS-ja na primer skušali občanom zagotoviti boljše in cenejše prevoze ter poceni energijo. Danes dosegamo ta rezultat po zaslugu uprav, ki so si pred nami prizadale za čezmejno sodelovanje. Kar delamo, je v kontinuiteti z njihovim delom, hkrati pa je kakovostni preskok.« Pojasnil je še, da za delovanje EZTS-ja občine nikakor ne bodo sedale v žep ljudi z zaposlovanjem osebj, a bodo v najvišji možni meri izrabljati kadre, ki jih že premorejo ravno zaradi dosedanjega čezmejnega povezovanja. (ide)

GORICA - Mara Černic

»Zavajajo javnost, saj Koren ostaja onesnažen«

»Zavajajo davkopalčevalcev.« S tem besedama je pokrajinska odbornica za okolje Mara Černic komentirala regulacijski poseg, ki ga je deželna civilna zaščita uresničila na potoku Koren, v velikim pompon pa so ga predstavili v sredo na goriškem županstvu ob prisotnosti župana Ettoreja Romolija, občinskega odbornika Francesca Del Sordija in deželnega odbornika Riccarda Riccardija.

»S prekritjem struge niso nikakor rešili problemov v zvezi z onesnaževanjem potoka, v katerega se bodo še naprej iztekle goriške odpadke. Koren bo zato tudi v prihodnosti onesnaževal Sočo, tako da je s prekritjem potoka nekako rešen le problem smradu, ki se je pojavljal predvsem v poletnih mesecih,« pojasnjuje Černičeva in opozarja, da se bo goriška občina moralna šele dogovoriti s podjetjem Irisacqua glede priključka Korna na kanalizacijski sistem. Deželna civilna zaščita je namreč pod ulico Del Guado uredila sistem cevi tako, da bo ob nizkem vodostaju vso onesnaženo vodo iz potoka mogoče preusmeriti v javno kanalizacijsko mrežo. Po besedah pokrajinske odbornice se Koren še ne izteka v kanalizacijo, tudi dogovora med goriško občino in podjetjem Irisacqua pa zaenkrat naj še ne bi bilo. Kakorkoli, s prekritjem potoka ni nikakor rešen vozel njegovega onesnaževanja. Namesto vode bo po pokriti strugi in po novih ceveh v dolini Korna še naprej tekla sivkasta tekočina polna pene, ki naj bi se pod Ulico Del Guado naenkrat izlila v kanalizacijski sistem, tako da bo ostali deli struge, ki pelje do Soče, popolnoma suhi.

»Poseg na Korno je stal 300.000 evrov, na občini pa zavajajo javnost, saj se hvalijo, da niso porabili niti evra. V resnici gre itak za denar davkopalčevalcev, ki ga je posegu namenila dežela,« poudarja Černičeva in opozarja, da dežela ima v proračunu za sanacijo Korna predvidenih dvajset milijonov evrov. »Tega projekta se na občini očitno nočeo lotiti, čeprav je že več časa nared definitivni načrt,« pravi Černičeva in pojasnjuje, da so se z deželom in občino že lani dogovorili za razpolovitev projekta za sanacijo Korna na dva ločena dela. Med lanskim letom je namreč potekalo kakih pet srečanj o sanaciji Korna; na njih so bili prisotni tudi tehnički podjetja Irisacqa, pokrajino pa je predstavljala Černičeva.

»Prvi del projekta bi zadeval gradnjo kanalizacijskega sistema, drugi pa sanacijski poseg, s katerim bi betoniranim bregovom in pokritemu delu struge vrnila naravni videz. Kot pokrajina smo predlagali, da bi s sanacijo struge malce počakali, takoj pa bi uresničili nov greznični sistem, s čimer bi dejansko rešili Koren pred nesnago. Občina bi zdaj moralna v svojih tehničnih uradkih projekt razdeliti na dva dela in se zatem lotiti uresničevanja novih greznic. Ne razumem, zakaj se s tem nočeo ukvarjati,« se sprašuje Černičeva in ugotavlja, da goriški župan Ettore Romoli s svojimi proglosi o dokončni rešitvi težav s Kornom išče vidljivost in meče pesek v oči meščanom. »S komaj opravljenim posegom se težave Korna nikakor ne rešujejo, v resnici pa bodo za boljšo kakovost vode iz goriškega potoka v kratkem poskrbeli v Novi Gorici,« pravi Mara Černic in pojasnjuje, da bodo do prihodnjega leta Novogoričani zgradili cistilno na pravo, medtem ko se bodo v Gorici v potok še naprej izlivale črne vode. Koren bo tako v prihodnjih mesecih dejansko postal del kanalizacijskega sistema, saj bodo po njem odplake iz severnega dela mesta odtekale do sistema cevi, kjer se bo vsa voda iz potoka ob nizkem vodostaju izlila v kanalizacijo. Po nalivih, ko se bo pretok potoka dvignil in kanalizacija ne bo uspešno počasi vse onesnažene vode, pa bo Koren s svojo umazanijo vred še naprej lepo »žuborek« proti Soči. (dr)

V asfaltu na nekdanjem mejnem prehodu Miren že nekaj tednov zeva velika luknja

BUMBACA

Luknje v asfaltu na nikogaršnji zemlji

Med (nekdanje) pomembnejše mejne prehode na Goriškem sodi tudi prehod Miren. Po odpravi nadzornih točk in nekaterih objektov na državni meji se je promet, tudi industrijskih vozil, znatno povečal. Po drugi strani pa, kot kaže, upada zanimanje pristojnih služb za vzdrževanje cest, posebej, kar zadeva nekaj deset metrov dolgi odsek med italijanskim in slovenskim cestnim omrežjem. Dejstvo je, da v asfaltu, tik na mejni črti, čeprav še na italijanski strani, že nekaj tednov zeva velika luknja, ki je iz dneva v dan večja in globlja. V obdobju tako imenovane »železne zaves« je bila to nikogaršna zemlja in bi zadevo bilo mogoče pojasnit tudi z izgovorom glede nedorečene pristojnosti. Danes je drugače in smo oboji v eni in isti Evropi. Na prepotrebno vzdrževanje cestnega odseka smo, preprosto, pozabili ...

ŠTANDREŽ - Družba SDAG

Lotili se bodo posodobitve tovornega postajališča

Milocco: »Na voljo imamo štirinajst milijonov evrov«

»Štandreško tovorno postajališče bomo posodobili, tako da bo po povsem odgovarjalo novim potrebam logističnega sektorja. Hkrati ga bomo vključili v širši sistem infrastrukture, med katerimi so tržiško pristanišče, ronško letališče in železniški vozol v Červinjanu.« Tako poudarja direktor goriške družbe SDAG Giorgio Milocco in intervjuje, ki je objavljen na spletni strani avtocestnega podjetja Autovie venete. Po njegovih besedah štandreško tovorno postajališče ima velik razvojni potencial ravno na področju logistike, hkrati pa mora izkoristiti svojo lego in gospodarske tokove, ki povezujejo Zahodno Evropo z vzhodom.

»V posodobitev tovornega postajališča pri Štandrežu bomo vložili štirinajst milijonov evrov,« pravi Milocco in napoveduje, da bodo prekvalificirali v avtocesto zadnjih štiristo metrov občinske ceste, ki vodi do tovornega postajališča. Po njegovih besedah je namreč nujno bolje povezati logi-

stične strukture iz naše dežele, pri čemer bo izredno pomembna uresničitev nove avtoceste med Gorico in Višem. Ko bo nova avtocesta povezava dograjena, naj bi se tovorni promet skozi Gorico krepko povečal, kar bo dalo tovornemu postajališču nove razvojne možnosti. Gorica bo z avtocesto povezana z Bologno in Milanom na zahodu ter z Avstrijo in Bavarsko na severu, seveda pa je izredno pomembna vez z vzhodno Evropo, ki jo zagotavlja nova slovenska avtocesta preko Rebrnic. Bližina tržiškega pristanišča, ronškega letališča in železniškega vozla v Červinjanu zagotavlja pomembno dodano vrednost avtocestnemu omrežju, ugotavlja Milocco in poudarja, da je avtocestna povezava med Gorico in Ljubljana boljša od trase, ki gre mimo Trsta. Pot po Vipavski dolini je po njegovih besedah hitrejša, na njej pa so vremenske razmere večinoma boljše kot na tržaškem in sežanskem Krasu.

GORICA - V centru Lojze Bratuž odprli razstavo Fašizem in Slovenci

Ponižana človečnost iz italijanskih taborišč

Akademski slikarji in samouki razstavljena dela ustvarili v Gonarsu, Viscu, Monigu, Renicciu in drugje

Franka Žgavec
nagovarja prisotne
(levo); del
udelezencev
včerajnjega
odprtja (desno)

BUMBACA

Podobe ponižane in razčajene človečnosti, podobe potepanega človeškega dostopanstva iz italijanskih taborišč so na ogled v kulturnem centru Lojze Bratuž, kjer so včeraj odprli likovno razstavo Fašizem in Slovenci. Kot je med odprtjem pojasnila ravnateljica centra Bratuž Franka Žgavec, so v Gorico prenesli razstavo, ki jo je lani v Ljubljani postavil na ogled Muzej novejše zgodovine. V centru Bratuž je tako razstavljenih okrog sto petdeset slik, ki so nastale v taboriščih Gonars, Renicci, Padova, Monigo, Visco in druge. Po glasbenem pozdravu mešanega pevskega zbora Lojze Bratuž so poleg Žgavče spregovorili kustos razstave Iztok Durjava, zgodovinarika Goriškega muzeja Nataša Nemec in direktor ljubljanskega Muzeja novejše zgodovine Jože Dežman.

Italijanska fašistična taborišča so bila po besedah Durjave nekakšna središča slovenske slikarske kulture, saj so bili v njih zbrani tako akademsko izobraženi likovni umetniki Nikolaj Pirnat Drago in Nande Vidmar, Vito Globičnik, Stane Kumar in Vlado Lamut kot samouki Slavko Balentin, Franc Boštjančič, Otmar Drelse, Janez Garbajs, Saša Kump, Janez Lajevec, Jakob Savinšek, Jože Dular, Rajko Šubic, France Smole, Marjan Tršar in mnogi drugi. »Na razstavi so na ogled tudi dela, ki jih je v pregnanstvu v italijanskih mestih Cassoli in Corropoli ustvaril slikar Ljubo Ravnikar. Po raznih zaporih po Italiji so nastajale skice Ivana Čarga. Slikarja Ivana Miklavca je medvojna življenjska pot vodila skozi 10 taborišč, med drugim tudi italijanskih,« je pojasnil Durjav in podaril, da v italijanskih taboriščih večinoma ni bilo težav s slikarskim materialom, sploh pa Italijani risanja in slikanja niso preprečevali, ko so to počenjali Nemci. »Italijanski taboriščniki so veliko risali, v nasprotju z nemškimi taborišči pa o italijanskih skoraj nismo nobenih dokumentarnih filmskih posnetkov. Tudi fotografije so bolj redke. Ker so Italijani kmalu po kapitulaciji vsa taborišča na hitro odstranili z obličja svoje dežele, tudi materialnih dokazov ni bilo več: taborišča so preprosto izginila in namesto taboriščnih ostankov na teh lokacijah danes stojijo - ne povsod - spomeniki z imeni umrlih internirancev,« je povedal Durjav in nadaljeval: »In tudi, če bi se kakšno taborišče po naključju ohranilo, bi le s težavo podoživali dogajanje v njem in odvisni bi bili zgolj od pripovedi in spominiskih zapisov. Tako pa v razstavljenih likovnih delih, čeprav so nema, utripa življenje v šotorih, na prostoru za apel, v barakah in za njimi. V tem bogatem likovnem korpusu ne manjka niti podob žena in starcev in tudi bolnih in shiranih otrok ne. Italijani ljudi niso iztrebljali, kot so to počeli Nemci. So pa zgolj opazovali, kako so internirance pobirali lakota, bolezni, epidemije. Zato sem ter tja iz teh del zrejo tudi mrtvi obrazzi internirancev. Vse to bomo našli v teh dragocenih delih in še kaj: tudi fantazije in spomine na kaj lepšega in vrednejšega, kot je bilo to, kar so tedaj doživljali.«

Nataša Nemec je razstavi prispevala prvi osnutek popisa vojakov slovenskega rodu, ki so izgubili življenje kot mobiliziranci v italijansko vojsko od 10. junija 1940 do 8. septembra 1943. Po njenih besedah so se Slovenci borili z italijansko vojsko po vsem svetu, zato pa so njihovi grobovi razširjeni po domala vseh celinah. Sklepno misel ob včerajnjem odprtju je podal Dežman in po-

udaril, da razstava priča o fašističnih taboriščih, ki jih je Italija dolga leta skrivala svetu. Spoznavanje preteklih dogodkov pa po njegovih besedah mora vsekakor spodbujati k dialogu med narodoma. »Čas je za pogum in upanje. Naši predniki so v taboriščih dokazali, da upanje v življenje ne sme zamrati niti v najtežjih razmerah,« je poudaril Dežman in izrazil željo, da bi Muzej novejše zgodovine še naprej sodeloval s kulturnim centrom Lojze Bratuž. Odprtje razstave je zaključil mešani pevski zbor Lojze Bratuž pod vodstvom Bogdana Kralja s pripredbo ljudske pesmi Kje so tiste stezice. (dr)

TRŽIČ Gospodarska konferenca cilja na razvoj

Danes in jutri bo v Tržiču potekala gospodarska konferenca »Per ritornare a crescere« (Za ponovno rast), ki jo v hotelu Europalace (bivši »Albergo impiegati«) prirejajo člani Pakta za razvoj v sodelovanju s tržičko občinsko upravo. Dvodnevni posvet se bo začel danes ob 17. uri s posegi tržičkega župana Gianfranca Pizzolitta, goriškega župana Ettoreja Romolija, predsednika pokrajinskega odbornika za delo Alfreda Pascolina in pokrajinskih tajnikov sindikatov CGIL, CISL in UIL, nato pa bodo spregovorili direktor goriške Karitas Paolo Zutton, pokrajinski svetnik Paolo Mezzorana, predstavnik Coldiretti Francesco Marangon, županja iz Gradeža Silvana Olivotto in Livio Marchesini s podjetja Fincantieri.

Jutri bodo na vrsti štiri okrogle mize, pred katerimi bo ob 9. uri spregovoril predsednik pokrajinskega sveta Gennaro Falanga. Prva okrogla miza, ki jo bo vodila pokrajinska odbornica Mara Černic, se bo začela ob 9.15 in bo posvečena zeleni ekonomiji in energiji, druga pa čezmerno logistiki in pristanišču. Tretja tema bosta turizem in projekt Kras 2014+, na zaključni okrogli mizi pa se bodo soočili deželnih svetnikov iz goriške pokrajine Roberto Antonaz, Giorgio Brandolin, Franco Brussa, Roberto Marin, Federico Razzini in Gaetano Valenti. Okrogla miza, ki jo bo moderiral novinar Roberto Covaz, se bo zaključila ob 13.45.

GORICA - Po ulicah nadomestili dotrajane naprave za plačevanje parkirnine

Parkomati brez slovenščine

Gentile: »Uradí že pripravljajo prevod napisov, ki bodo čim prej nameščeni na naprave« - Slovenska skupnost: »Očitno zmanjšanje zaščite«

Po goriških ulicah so namestili dvanajst novih parkomatov, z njih pa je izginila slovenščina. Slovenske napise na napravah so nadomestili francoski, kar je torej opazil tudi pristojni občinski odbornik Fabio Gentile.

»Komaj sem opazil, da na parkomatih ni slovenščine, sem pozval poveljnika mestnih redarjev in videmsko podjetje Solaris, da poskrbita tudi za namestitev slovenskih napisov,« pravi Gentile. Napako je po vsej verjetnosti zagrešilo podjetje Solaris, sicer pa je treba povedati, da je bil del starih in dotrajanih parkomatov po mestu že opremljen z napisi v francoščini, na večini izmed njih pa so bila navodila tudi v slovenskem jeziku. »Naši uradi bodo tako poskrbeli za prevod napisov; seveda gre le za nekaj besed, vseeno pa to moramo opraviti po uradni poti,« pravi Gentile. Prevodi bodo naredi v prihodnjih dneh, nato jih bodo odposlali podjetju Solaris, ki bo takoj poskrbelo za namestitev slovenskih napisov na parkomatih.

Izbris slovenščine obsoja stranka Slovenske skupnosti, ki o tem pravi, da gre za »hud dejanje kršitve do slovenskega jezika, ki ga je zagrešila občinska uprava iz Gorice. Parkomate so nadomestili zaradi njihove dotrjanosti, saj jih je bilo kar nekaj neuporabnih. Pri zamenjavi pa je prišlo do neprijetne "novosti", saj je slovenščino na napravah zamenjala francoščina.«

Nov parkomat
brez
slovenščine
(levo); stara
naprava
z navodili tudi
v slovenskem
jeziku (desno)

Pri Slovenski skupnosti ocenjujejo izbris slovenščine s parkomatov kot očitno zmanjšanje ravni zaščite, ki jo predvideva 29. člen državnega zakona 38 iz leta 2001. »Hkrati gre tudi za dejanje, ki ni prijazno do slovenskih gostov, le-ti pa predstavljajo daleč največji odstotek obiskovalcev mesta Gorice. Slovenski kupci so odločilnega pomena za to, da obubožana goriška trgovina ostaja kolikor toli-

ko na površju, zato je iz turističnega vidika izbris slovenščine katastrofalno dejanje,« pravijo pri Slovenski skupnosti in napovedujejo, da si bodo njihovi izvoljeni občinski predstavniki prizadevali za takojšen povrat slovenščine na parkomate. »Ker bo to nedvomno nekaj stalno, naj gre strošek v breme upravitelja, ki je za izbris slovenščine poskrbel,« zaključujejo pri Slovenski skupnosti. (dr)

Mirenko krožišče
s skulpturo
sredи зеленице

FOTO T.B.

MIREN Spominski otok za brata Rusjan

V nedavno dokončanem krožišču ob vstopu v Miren zdaj svojo dokončno podobo dobiva tudi zelenica. Uredili jo bodo kot spominski otok, posvečen prvemu slovenskemu letalcemu, Edvardu in Jožetu Rusjanu. Avtorja skulpture, ki na zelenici že stoji, sta domačin Jože Kogoj in oblikovalec Marko Krumberger, občina Miren-Kostanjevica, ki projekt ne le idejno, temveč tudi finančno pokriva, pa bo kaj kmalu poskrbela še za razsvetljavo oz. osvetlitev umetnine in za pisno obeležje oz. tablo, s pomenom spomenika. Na občini napovedujejo, da bodo urejeni otok v spomin na številne dogodek v letu, ko smo na Goriškem obeleževali 100-letnico prvega poleta bratov Rusjan, predali namenu na posebni slovenskih občin. (tb)

NOVA GORICA - Predlog mestne občine o novi namembnosti objekta bivše igralnice

Ob judovskem pokopališču križni center za mlade

Brulc: »Kdo komu podeljuje koncesije za igralnice, ni stvar lokalne skupnosti!«

OPUŠČENI OBJEKT
FOTO T.B.

»Mestna občina Nova Gorica je za igralni salon Fortuna dala soglasje le za preselitev igralnega salona na novo lokacijo. Družba MAKO je namreč za igralni salon Fortuna že imela veljavno koncesijo, tako da se je odločanje o izdaji soglasja nanašalo le na preselitev igralnega salona iz objekta ob judovskem pokopališču v stavbo Lesnine,« je včeraj novogoriško stran zgodbe v zadevi Fortuna pojasnil novogoriški župan Mirko Brulc v želji, da se prah, ki se je dvignil okoli koncesije za opravljanje igralniške dejavnosti v tej igralnici tik ob meji, čim prej poleže.

Dodal je, da so novogoriški mestni svetniki soglasje za preselitev dali izključno iz dveh razlogov. Prvi je ta, da je bila pravtva na lokaciji igralnice neprimerna, saj je domovala v judovski kapelici, tik ob pokopališču. Drugi pa, da je tam, kjer igralnica deluje zdaj, igralniška dejavnost dovoljena, skladno s prostorskimi akti mestne občine. »Postopek izdaje soglasja za opravljanje igralniške dejavnosti za igralni salon Fortuna je bil v mestni občini veden pravilno,« je še dodal Brulc in zgodbo s svoje strani zaključil takole: »Vse ostalo ni naš problem. Mi ne odgovarjam o tem, kdo, kako, na kak način daje koncesijo, kdo jo dob... mi se v to ne bomo vpletali. O tem, ali je igralni salon preblizu meje, ne presoja lokalna skupnost, temveč Urad za nadzor prirejanja iger na srečo. Lokalna skupnost nima te pristojnosti, da bi odločala in ugotovljala nepravilnosti pri dodeljevanju koncesij, zato so kaščenekoli izjave v tem smislu nepotrebne,« je očitke, ki so zadnje dni nanj letelo s strani župana Občine Šempeter Vrtojba Dragana Valenčiča, zavrnili Brulc.

Mestna občina Nova Gorica bo sicer kapelico ob judovskem pokopališču ponudila Ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve, ki naj bi v njej uredilo Križni center za mlade. Pobudo s strani občine so na ministrstvu prejeli že novembra, a ga še preučujejo, saj še ugotavljajo »potrebe po zagotavljanju tovrstnih nastavitev na goriškem območju«, pojasnjujejo v Ljubljani. Prostote občijano zagotovijo občine, sredstva za delovanje križnih centrov pa zagotavlja ministrstvo, ki krije tudi stroške najemnine na podlagi pogodb, sklenjene med najemodajalcem (ponavadi občino) in pristojnim Centrom za socialno delo. Križnih centrov za mlade je v Sloveniji zaenkrat osem, delujejo 24 ur na dan in so namenjeni vsem otrokom in mladostnikom od 6. do 18. leta starosti, ki se znajdejo v stiski, zaradi katere je nujna izločitev iz okolja, v katerem bivajo. Na Primorskem takih centrov (še) ni.

Tamara Benedetič

GRADIŠČE Antonaz za ohranitev ambulante

Deželni svetnik Stranke komunistične prenove Roberto Antonaz odločno nasprotuje možnosti, da bi prišlo do zaprtja zdravniške ambulante v Gradišču. Zato je svetnik naslovil interpelacijo na predsednika dežele Furlanije-Juliske krajine Renzo Tonda, v kateri ga spominja, da odgovarja ambulanta na potrebe 15.000 občanov in da bi jo bilo potrebno potencirati, ne pa ukiniti. »Urad CUP in splošno medicino so zaprli, kar je prvi korak v popolno ukinitve ustanove. Odločitev naj bi goriško zdravstveno podjetje sprejelo zato, ker je prišlo do selitve enega uslužbenca v drugi zdravstveno okraj,« je povedal Antonaz in opozoril, da so tudi goriške občine izrekli proti zaprtju ambulante v Gradišču. Antonaz dalje sprašuje Tonda, kako namerava ukrepiti pri goriškem zdravstvenem podjetju, da pride do vzpostavitve prejšnjega stanja.

V zvezi z goriškim zdravstvom je včeraj posegel tudi deželni svetnik Demokratske stranke Giorgio Brandolin, ki je poudaril potrebo po ohranitvi kompetenc zdravstvenega podjetja in po čimprejšnjem zaključku analize, ki jo opravljata tehnični komisiji Ds. »Upam, da bosta komisiji čim prej izoblikovali predloge za reorganizacijo goriškega zdravstva in da ne bodo le-ti podobni »sanjski knjig«,« pravi Brandolin.

NOVA GORICA - Proti izgubljanju javnih služb

Pisarne ostajajo, pamet pa gre drugam

Župan Mirko Brulc se je včeraj obregnil ob odločitev republiške geodetske uprave, ki zaradi vladnih varčevalnih ukrepov pripravila predlog reorganizacije. Ta se ne bo zgodila na vrat na nos, tudi ne prej kot v dveh letih, saj morajo predlog pregledati in preučiti še sindikati, a vendarle... Zaenkrat predvideva postopno zmanjševanje števila zaposlenih in finančnih sredstev, kar prinaša spremembe tudi v sami Novi Gorici.

Območna geodetska uprava Nova Gorica naj bi se namreč s tisto v Kopru združila v katastrski urad Koper, geodetsko pisarno pa naj bi Nova Gorica vendarle ohranila. Brulc je odločno proti: »Ne spremememo takih odločitev, nobenih uprav, nobenih vlad, da nam stvari iz Nove Gorice počasi in postopoma odhajajo drugam. Severna Primorska bo v prihodnosti samostojna pokrajina, tako bo Nova Gorica prej ali slej regijsko središče, morda ne letos ali drugo leto, a bo,« je

prepričan Brulc, ki dodaja, da se bo angažiral tudi v parlamentu, če bo potrebno: »Mi bomo poslali vprašanje Geodetski upravi RS kaj in kako razmišla. Odgovor, da bo pisarna ostala tukaj, nas ne bo zadovoljil. Pisarne nam ostajajo, glava, pamet pa gre drugam. S tem se ne bomo strinjali in bomo protestirali in ukrepali kolikor se bo dalo, sam tudi v parlamentu, če bo potrebno,« je odločen novogoriški župan. Novica, ki je na Goriškem odjeknila v sredo, je presenetila tudi predsednika Foruma za Goriško Borisa Nemca, ki se je na navedeno odzval z naslednjimi besedami: »Zgleda, da ljudje v Ljubljani sploh ne razumejo, da je geografski center Primorske prav Nova Gorica. Ali ti uradniki v Ljubljane zares ne vedo, da je od Bovca do Kopra časovno dlje kot od Kopra do Murske Sobote? Če se že izgovarjajo na racionalizacijo, naj goriške oz. primorske enote priključijo na Ljubljano, saj je to vendar bliže kot do Kopra.« (tb)

SOLKAN - Salonit Anhovo kljub krizi investira

SIA v kamnolom

Za umik iz urbanega okolja načrtujejo naložbo v višini 23 milijonov evrov

Klub gospodarski krizi, ki je delniški družbi Salonit Anhovo prihodke oklestila kar za četrtnino - najmočnejše je namreč udarila v gradbeništvo -, se v tem primorskem gigantu tudi letos odločajo za nove investicije. Ena od najpomembnejših, ki naj bi bila zaključena leta 2012, bo posodobitev proizvodnje v hčerinški družbi iz Solkan, Solkanski industriji apna. Gre za 23 milijonov evrov vredno naložbo, ki bo z gradnjo nove proizvodne hale na območju kamnoloma v Solkanu proizvodnjo popolnoma umaknila iz urbanega okolja.

V Solkanski industriji apna že nekaj let načrtujejo posodobitev proizvodnje, saj je precej opreme izrabljene in tehnološko popolnoma

neustrezne. Načrtujejo tudi opustitev proizvodnje na obstoječih pečeh in preselitev hidrarme iz Solkan. Na območju sedanjega kamnoloma bodo tako zgradili nove proizvodne hale ter s tem sanirali degradirano okolje, obenem pa bodo iz samega centra Solkanu umaknili sporno umazano proizvodnjo apna. Predsednik uprave Salonta Jože Funda je nedavno napovedal, da bodo letos začeli pripravljati projekte za izgradnjo novih proizvodnih zmogljivosti, da bodo v novi proizvodnji uporabljene popolnoma nove tehnologije, na najvišji svetovni ravni, in da bo tovarna kot zaključena enota po zaključeni obnovi delovala le še na območju kamnoloma. (tb)

GORICA - Vrhovni poveljnik italijanske vojske na sprejemu pri županu

Brigada Pozzuolo se ne seli

Obnovili bodo kasarno v Tržaški ulici, denar pa bodo pridobili s prodajo kasarn na Battistijevem trgu in v Ulici Duca D'Aosta

Vrhovni poveljnik Valotto z županom Romolijem, kasarna s sedežem konjeniške brigade Pozzuolo na Trgu Battisti

BUMBACA

Konjeniška brigada Pozzuolo del Friuli ne zaušča Gorice. Da obrambno ministrstvo njenega sedeža ne namerava seliti drugam, je zagotovil vrhovni poveljnik italijanske vojske Giuseppe Valotto, ki je po obisku brigade včeraj srečal goriškega župana Ettoreja Romolija. General Valotto je tudi napovedal, da je v načrtu obnova kasarne v Tržaški ulici, ki jo bodo financirali s prodajo kasarn na Battistijevem trgu in v Ulici Duca D'Aosta.

»Vrhovni poveljnik italijanske vojske je prišel v Gorico, da bi zanikal glasove o selitvi brigade Pozzuolo v Videm. Pojemna je tudi vest, da nameravajo končno preurediti kasarno v Tržaški ulici,«

»Valotto nas je vprašal za spremembo namembnosti območja kasarn. S spremembo namembnosti v regulacijskem načrtu bosta namreč kasarni bolj vabljeni za zasebnike,« je še povedal župan, kaj pa bo z njima, je danes nemogoče napovedovati. V preteklosti je bilo slišati, da bi se lahko v poslopje kasarne

Cepljenje proti steklini

Pred časom so v Gropadi našli poginulo lisico, ki je podlegla steklini. Ministrstvo za zdravstvo je zaradi tega odredilo obvezno cepljenje za vse pse nad tretjim mesecem starosti in mladiče, ki so doplnili tri mesece. Pse je mogoče cepiti tako v zasebnih veterinarskih ambulanta, ki imajo svoje tarife, kot v pristojnih sredisčih zdravstvenega podjetja, kjer stane cepljenje 10 evrov. Za informacije sta na voljo tel. 338-7189003 in 335-6174786.

Nagrade za podjetnike

Goriška Trgovinska zbornica in odbor za razvoj ženskega podjetništva tudi letos razpisuje natečaj »Magicamente imprenditrice«, s katerim nagrajujejo goriška podjetja, ki jih vodijo ženske. Podelili bodo pet nagrad, izbrali pa bodo podjetja, ki so se odlikovala po naložbah in inovacijah, komunikaciji ter usklajevanju dela in družine. Prijave bodo zbirali od današnjega 31. marca.

Javno srečanje o EZTS

V sredo, 20. januarja, ob 18. uri bo v dvorani goriškega občinskega sveta javno srečanje o Evropskem združenju za teritorialno sodelovanje (EZTS). Srečanje z izvedenci prirejajo opozicije svetniške skupine.

Pomladni abonmaji

V goriškem gledališču Verdi bodo z današnjim dnem začeli prodajati pomladne abonmaje, z nakupom katerih bo mogoče izbrati tri dogodek in predstave, ki bodo na sporedu od februarja do aprila; informacije na tel. 0481-383327.

Baritonist Balzani v Gorici

V goriškem hotelu Entourage bo danes ob 19. uri koncert baritonista Domenica Balzanija. Izkupiček večera bo šel za fundacijo »Burlo Garofalo«.

Črnobele besede v Ločniku

V večnamenskem centru v Ločniku bodo drevi ob 18. uri odpriji razstavo fotografij »Parole in bianco e nero« (Črnobele besede), ki jih je fotografinja Valentina Balbi posnela v Zambiji. Fotografije bodo na ogled tudi v soboto in nedeljo.

Operne arje drevi v Gorici

V okviru koncertov združenja Lipizer bodo nocjo ob 20.45 v deželnem avditoriju v Gorici s programom opernih arji nastopili Daniela Donaggio, Badì Scarpa in Matteo Ziraldo.

GORICA - V organizaciji ZSKP in centra Lojze Bratuž

Vrača se Iskrivi smeh

Za začetek v nedeljo komedija Daria Foja - Februarja nagrajevanje natečaja Mladi oder

Zveza slovenske katoliške prosvete in Kulturni center Lojze Bratuž iz Gorice bosta tudi letos priredila niz veseloliger ljubiteljskih odrov »Iskrivi smeh na ustih vseh«. Letošnja izvedba bo dvanajsta po vrsti.

Prva predstava bo v nedeljo, 17. januarja. Na odrvu se bo predstavila igralska skupina Drežnica s komedijo Daria Foja »Še tat ne more pošteno krasti« po prevodu Ivanke Hergold in v režiji Marijana Bevka. Drugo srečanje z ljubiteljskimi odribov v nedeljo, 24. januarja, ko bodo prišli na vrsto igralci dramske skupine prosvetnega društva Tabor z Općin s komedijo Carla Goldonija »Il Campiello«. Predstava je letos poleti prejela nagrado za najboljši jezik na osmem zamejskem festivalu amaterskih dramskih skupin v Mavhinjah. Komedijo je v slovenski jezik preril Sergej Verč, ki je tudi režiser predstave. V četrtek, 4. februarja, z začetkom ob 20. uri bo na sporednu nagrajevanje natečaja Mladi oder, ki ga že vrsto let razpisujeta Zveza slo-

venske katoliške prosvete in Slovenska prosveta iz Trsta in je namenjeno predvsem mladim igralcem. Priznanja bodo prejeli dramski odsek prosvetnega društva Štandrež ter otroška dramska skupina ravno tako iz Štandreža, ob njiju pa še otroška dramska skupina društva F.B. Sedej iz Števerjanja, otroški pevski zbor Vrh sv. Mihaela in otroška skupina društva Hrast iz Doberdoba. Na istem večeru se bo publiki predstavila otroška skupina društva Hrast iz igrico Vika Grabovška »Kaj se skriva za velikim trebuhom« v režiji Mateje Černic in Marte Ferletič. Zaključek letošnjega niza »Iskrivi smeh na ustih vseh« bo do odigrali v nedeljo, 7. februarja, člani dramskega odseka prosvetnega društva Štandrež s komedijo Novaka Novaka »Gutgalnik«, ki jo bo režiral Jože Hrovat.

Vse nedeljske predstave bodo uprizorjene v veliki dvorani Kulturnega centra Lojze Bratuž, v Drevoredu 20. septembra v Gorici, s pričetkom ob 17. uri.

GORIŠKA BRDA - Andreja Erzetič

Vinska kraljica, napočil čas za Briko

V Radencih so včeraj za 14. Vinsko kraljico Slovenije okronali 24-letno Andreja Erzetič iz Vedrijana v Goriških Brdih. Po štirih deklethih, ki so kot predstavnice slovenskih vin, slovenskega vinogradništva in vinorodne dežele, prihajale z Vipavskoga, je napočil čas za Briko. Med petimi kandidatkami jo je že novembra lani izbrala komisija, v kateri so sodelovali predstavniki nosilca projekta Vinska kraljica Slovenije, Pomurskega sejma, preteklih vinskih kraljic ter pokroviteljev, njeno ime pa javnosti skrivala vse do včeraj.

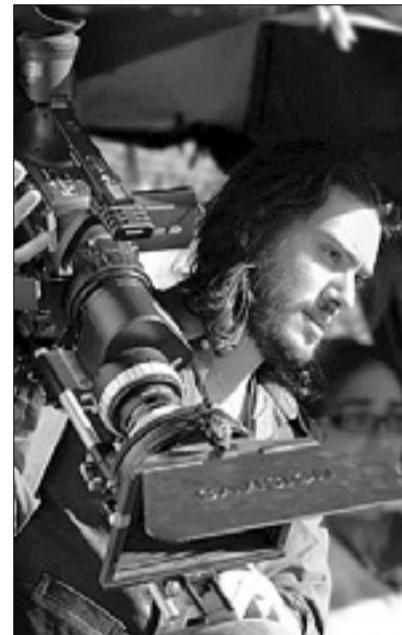
Andreja Erzetič kot drugi otrok v petčlanski družini prihaja z družinske

kmetije, na kateri se ukvarjajo z vinogradništvom in sadjarstvom. Na Biotehnični fakulteti v Ljubljani, smer agronomija, obiskuje četrtri letnik, namerava pa se specializirati na vinogradniško-vinarskem področju.

Za svoje, torej Kraljicino vino 2010, si je Andreja izbrala »sorto, ki najbolj izraža briški značaj«, Rebulo, letnika 2008 iz Vinske kleti Goriška Brda, s katerim sta ji ob njenem novem poslanstvu, poleg številnih gostov, nazdravila tudi direktor kleti Silvan Peršolja in župan Občine Brda Franc Mužič, ki je ob tem povedal, da »bodo Brici svojo prvo vinsko kraljico kar se da izkoristili«. (tb)

GORICA - V Kinemaxu sinoči vrteli »La terra nel sangue«

Lepota goriške pokrajine protagonist neodvisnega filma

Režiser Giovanni Ziberna za kamero (levo), igralka Sarah Maestri v prizoru iz filma, ki so ga posneli v pevmskem parku (desno)

Gradež v poetični zimski tišini, smaragdnii lesket Soče v pevmskem parku, poletna mehkost števerjanskih gricev in vino-gradov ter jesenske barve goriškega Krasa niso le okvir, pač pa utri-pajoče srce in duša filma »La Terra nel Sangue«, ki je včeraj zvezcer v goriškem Kinemaxu uradno začel svojo pot v italijanskih kinodvoranah. Neodvisni celovečer v produkciji podjetja Sine Sole Cinéma je leta 2008 posnel 27-letni režiser Giovanni Ziberna, ki se je s skupino vrstnikov podal v »nor«, a »pogumno« dogovrščino. Ziberna je v prejšnjih letih že sodeloval s pomembnimi filmlarji, kot je Ermanno Olmi, leta 2006 pa se je odločil, da se preseli v Gorico.

Film je bil v celoti posnet v goriški pokrajini in deželi FJK, kar je odlična "vizitka" za naše območje, je povedal župan Ettoore Romoli, odbornik Antonio Devettag pa je izrazil pripravljenost za sodelovanje s produkcijsko hišo Sine Sole Cinéma. 24-letni direktor produkcije Mattia Vecchi je podčrtal, da so za uresničitev filma, ki so ga snemali v štirih različnih letnih časih, imeli na raz-

polago le 7.000 evrov (prispevali sta tudi Fundacija Goriške hranilnice in dežela FJK). »K sreči se je celotna ekipa s srcem zavzela za to noro izkušnjo, ki bo drevi (sinoči, op.ur.) na ogled v desetih kinodvoranah,« je povedel Vecchi.

Predstavitev filma na županstvu se je udeležil tudi mladi režiser Ziberna, ki je spregovoril o svojih pogledih na neodvisni film. »Neodvisni filmi so dela, ki niso vezana na tržna pravila. Le-ta da je seveda več gotovosti, žal pa onemogočajo eksperimentiranje. Film »La Terra nel Sangue« cilja na srca ljudi, ki so se oddaljili od sedme umetnosti, ker jih v kinodvoranah nič ne nudimo. Dovolj je bilo besed o krizi, treba je izumiti nov pristop, če želimo publiko ponovno privabiti v kino,« pravi režiser. Igralka Sarah Maestri (»Notte prima degli esami«) je Romoliju zaželeta, da bi preko filma in mladih oči tudi sam odkril kaj novega o svojem mestu, 27-letni avtor filmske glasbe Roberto Cappella, ki je med kandidati za nastop na festivalu Sanremo 2010, pa je pohvalil občinsko upravo za pozornost, ki jo je poklonila skupini mladih ustvarjalcev. (Ale)

»Avatar«.
Dvorana 2: 15.50 - 18.45 - 21.45 »Avatar« (digital 3D).
Dvorana 3: 17.45 - 20.10 - 22.10 »Io, loro e Lara«.
Dvorana 4: 18.00 »Il mondo dei replicanti«; 20.00 - 22.00 »Soul Kitchen«.
Dvorana 5: 17.30 - 19.50 »Il riccio«; 22.00 »Sherlock Holmes«.

»Avatar«.

Dvorana 2: 15.50 - 18.45 - 21.45 »Avatar« (digital 3D).
Dvorana 3: 17.45 - 20.10 - 22.10 »Io, loro e Lara«.
Dvorana 4: 18.00 »Il mondo dei replicanti«; 20.00 - 22.00 »Soul Kitchen«.
Dvorana 5: 17.30 - 19.50 »Il riccio«; 22.00 »Sherlock Holmes«.

Koncerti

V KULTURNEM CENTRU LOJZE BRA

TUŽ v Gorici bo v sklopu koncertne sezone v ponedeljek, 18. januarja, ob 20.30 koncert priznane dekliskega zboru Carmina Slovenica iz Maribora s koncertnim projektom »Na juriš - In the Mood. Od koračnic do swinga«; informacije in rezervacija vstopnic v ju-

novne šole in na nižjo srednjo šolo Ivan Trinko sprejemali med 22. in 27. februarjem na ravnateljstvu v Ulici Grabiziu v Gorici med 8.30 in 12.30 ter v torek, 23. februarja in v sredo, 24. februarja, med 15. in 17. uro.

DNEVI ODPRTIH VRAT za osnovne šole Večstopenjske šole s slovenskim učnim jezikom v Gorici: Oton Župančič v Gorici v ponedeljek, 25. januarja, med 8.15 in 9.30; Fran Erjavec v Štandrežu v sredo, 3. februarja, med 8.45 in 10.15; Josip Abram v Pevmi v sredo, 27. januarja, med 8.45 in 10.15; Alojz Gradvnik v Števerjanu v četrtek, 28. januarja, med 8.30 in 10. uro; Ludvik Zorlut v Krmelu v ponedeljek, 1. februarja, med 8.30 in 10. uro.

PREDSTAVITVE ŠOLSKE PONUDBE za osnovne šole Večstopenjske šole s slovenskim učnim jezikom v Gorici: Oton Župančič v Gorici v ponedeljek, 25. januarja, ob 18.30; Fran Erjavec v Štandrežu v sredo, 3. februarja, ob 17.30; Josip Abram v Pevmi v ponedeljek, 25. januarja, ob 15. uri; Alojz Gradvnik v Števerjanu v torek, 26. januarja, ob 16.30; Ludvik Zorlut v Krmelu v ponedeljek, 1. februarja, ob 17.30.

SREČANJE S STARŠI, ki bodo vpisali otroke v slovensko osnovno šolo, bo v prostorilih ravnateljstva večstopenjske šole v Ul. Grabizio 38 v Gorici v četrtek, 11. februarja, ob 17. uri.

ROK ZA VPIS V PRVE LETNIKE SLOVENSKIH VIŠJIH SREDNJIH ŠOL še ni bil uradno sporočen; po neuradnih informacijah naj bi bil odložen na marec. Iz višješolskega središča v Ulici Puccini v Gorici sporočajo, da bo uradni rok nemudoma sporočen.

RAVNATELJI OSNOVNIH IN NIŽJIH SREDNJIH ŠOL na Tržaškem, Goriškem in v Benečiji sporočajo, da so lestvice suplementov izčrpane. Zato vabijo vse morebitne intereseante z ustreznimi pogoji za poučevanje, da predložijo prošnje za poučevanje neposredno na posamezna ravnateljstva.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA DOBERDOB sporoča, da bo v ponedeljek, 25. januarja, ob 16. uri informativno srečanje za starše, ki nameravajo vpisati otroka v prvi letnik slovenskega vrtca v Romjanu; potekalo bo v prostorih vrtca v Ulici Fratelli Cervi v Ronkah.

SPDG obvešča, da bo avtobus v nedeljo, 17. januarja, odpeljal ob 7. uri s parkirišča pred Espomego (Ul. della Barca

DANES V STANDREŽU: 9.30, Enrico Zara (iz goriške splošne bolnišnice) v cerkvini na pokopališču.

DANES V MOŠU: 10.30, Irene Vetrib por. Bertolini iz hiše žalosti v Ul. Isonzo, 21 v cerkev in na pokopališče.

DANES V GABRJAH: 14.00, Sofia Ceranic vd. Florenin (iz goriške splošne bolnišnice ob 13.45) v cerkvini na pokopališče.

DANES V TRŽIČU: 13.30, Laura Comin vd. Boscarol s pokopališča v cerkev Device Marcelliane in na pokopališče v Starancanu.

DANES V ŠTARANCANU: 11.00, Giovanni Chiabà (iz tržiške bolnišnice) v cerkvini na pokopališče.

DANES V MORARU: 14.00, Clara Marchi vd. Donda v cerkvini in na pokopališču.

Pogrebi

Osmice

KUKUKOVI v Doberdobu imajo odprtoto ob četrtekih, petkih sobotah in nedeljah: tel. 0481-78140.

DANES V STANDREŽU: 9.30, Enrico Zara (iz goriške splošne bolnišnice) v cerkvini na pokopališču.

DANES V MOŠU: 10.30, Irene Vetrib por. Bertolini iz hiše žalosti v Ul. Isonzo, 21 v cerkev in na pokopališče.

DANES V GABRJAH: 14.00, Sofia Ceranic vd. Florenin (iz goriške splošne bolnišnice ob 13.45) v cerkvini na pokopališče.

DANES V TRŽIČU: 13.30, Laura Comin vd. Boscarol s pokopališča v cerkev Device Marcelliane in na pokopališče v Starancanu.

DANES V ŠTARANCANU: 11.00, Giovanni Chiabà (iz tržiške bolnišnice) v cerkvini na pokopališče.

DANES V MORARU: 14.00, Clara Marchi vd. Donda v cerkvini in na pokopališču.

TRST - Potujoča revija baročne glasbe

Baroque vikend

Pobuda povezuje Italijo, Slovenijo in Romunijo - Koncerti v Luteranski cerkvi in pa v cerkvi sv. Silvestra

Mednarodni glasbeni projekt Baroque bo ta konec tedna prispel v Trst, kjer bo v treh večerih zaživelja italijanska etapa potujoče revije baročne glasbe, ki v tej prvi izvedbi povezuje Italijo, Slovenijo in Romunijo. Organizatorji društva Pantha Rhei in umetniški vodja pobude, flavist Stefano Casaccia, bodo predstavili od 15. do 17. januarja tri koncerte iz niza osemnajstih dogodkov, ki so nastali v okviru evropskih programov s podporo Evropske komisije. Dvodnevni cikel se je pričel novembra v Novem mestu s programi posvetne glasbe, nato bo sledila turneja koncertov s sakralnim programom, ki se bo nadaljevala do septembra.

Drevi bo ob 19. uri v Luteranski cerkvi skupina Nova Academia izvedla program v poklon zvezdniku baročnih, evropskih opernih scen Farinelli. Vokalnih vragolij italijanskega, legendarnega pevca se bo lotil sopranist Angelo Manzotti, ki bo izvedel izbor znanih arij, tudi v sodelovanju s tržaško sopranistko Marianno Prizzon. Jutri se bo dogajanje selilo v cerkev svetega Silvestra, kjer bo priznani slovenski orga-

nist Milko Bizjak postregel s koncertnim programom z glasbo slovenskih in evropskih, tudi manj znanih baročnih mojstrov. V nedeljo ob 17. uri bo Luteranska cerkev ponovno v središču pozornosti s sklepnim koncertom prvega cicla, ki bo po italijanski in slovenski

ustvarjalnosti postavil v ospredje romansko glasbeno kulturo z nastopom skupine flaut Flauto Dolce Ensemble iz Cluja z zanimivimi kontaminacijami med resno glasbo in ljudsko kulturo v Romuniji baročnega časa. Vstop je prost. (ROP)

GLEDALIŠČE

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Stalno gledališče FJK Rossetti

Danes, 15. januarja ob 20.30 in ob 20.30 / Astrid Lindgren: »Pippi Calzelunghe«. Režija in koreografije: Fabrizio Angelini. / Ponovitve: v soboto, 16. ob 20.30 in ob 20.30 v nedeljo, 17. januarja ob 16.00.

Gledališče Orazio Bobbio

La Contrada

Danes, 15. januarja ob 20.30 / George Bernard Shaw: »La professione della signora Warren«. Režija: Marco Bernardi. Nastopajo: Patrizia Milani, Carlo Simoni in Andrea Castelli. / Ponovitve: v soboto, 16. ob 20.30, v nedeljo, 17. in v torek, 19. ob 16.30, od srede, 20. do sobote, 23. ob 20.30 ter v nedeljo, 24. januarja ob 16.30.

V nedeljo, 17. januarja ob 11.00 / Pod sklopom, »Ti povem eno zgodbu«: »Cani, gatti e bambini«.

V ponedeljek, 18. januarja ob 17.30 / Pod sklopom, »Ti povem eno zgodbu«: »Delitto all'isola delle capre« nastopa gledališče A Leggiò.

TRŽIČ

Občinsko gledališče

V torek, 26. januarja ob 20.45 / Luca Zingaretti: »La sirena«. / Ponovitve: v sredo, 27. januarja ob 20.45.

GORICA

Kulturni dom

V ponedeljek, 18. januarja ob 20.30 / v okviru »Komigo 2010«, Špateater predstavlja komedijo »Ženske&moški.com«. Režija: Boris Kobil. / Torek, 2. februarja ob 20.30 / v okviru »Komigo 2010« Avtor in igralec Andrej Rozman - Roza: »Passion de Prescheren«. Info: Kulturni dom Gorica tel. 0481.33288.

SLOVENIJA

PIRAN

Gledališče Tartini

Jutri, 16. januarja ob 11.00 / Dim Zupan in Zvone Šedlbauer: »Deklica za ogledalom«. Režija: Yulia Rochina; nastopajo: Maruška Kink, Tina Vrbenjak, Mirel Knez, Aljaž Tepina in Brane Gruber.

LJUBLJANA

SNG drama

Veliki oder

Danes, 15. januarja ob 11.00, 15.30, 19.30 in ob 22.20 / Thomas Middleton in William Rowley: »Premenjave«. / Ponovitve: v petek, 22. januarja.

Jutri, 16. januarja ob 19.30 / Bernard-Marie Koltès: »Roberto Zucco«. / Ponovitve: v sredo, 20. januarja ob 20.00.

V sredo, 20. januarja ob 11.00 / Ivo Svetina: »Ojdip v Korint«.

V četrtek, 21. januarja ob 20.00 / Dražgo Jančar: »Niha ura tiha«.

Mala drama

Jutri, 16. januarja ob 20.00 in ob 21.45 / Julian Barnes: »Prerekanja«.

GLASBA

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Verdi

V petek, 22. januarja ob 20.30 / G. Donizetti: »Maria Stuarda«. / Ponovitve: v soboto, 23. ob 17.00, v nedeljo, 24. ob 16.00, od torka, 26. do petka, 29. ob 20.30 ter v soboto, 30. januarja ob 16.00.

Dvorana Victor de Sabata

V četrtek, 21. januarja ob 18.00 / »Maddama non spero altro regno«. Nastopa: Sara Alzetta.

TRŽIČ

Občinsko Gledališče

Jutri, 16. januarja ob 20.45 / Nastopajo: Modena City Ramblers, Bruno Cappagli, Anna Sacchetti.

GORICA

Kulturni center Lojze Bratuž

V ponedeljek, 18. januarja ob 20.30 / v sklopu koncertne sezone bo koncert priznanega dekliskega zborna Carmina

RAZSTAVE

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Zgodovinsko-umetniški muzej in lapidarij, (Trg pred stolnico 1): na ogled lokalni arheološki predmeti iz prazgodovine, skulpture iz rimljanskih in srednjeveških časov in pa egipčanski, grški, rimljanski in antični predmeti z italijanskim položotkom; numizmatična zbirka, fototeka in knjižnica. Urnik: od torka do nedelje od 9.00 do 13.00, ob sredah od 9.00 do 19.00, ob ponedeljkih zaprt.

Rižarna pri Sv. Soboti: nascistično koncentrično uničevalno taborišče, fotografksa razstava in knjižnica. Urnik: odprt vsak dan od 9.00 do 19.00. Vstop prost.

Narodna in študijska knjižnica: do 10. februarja 2010 je na ogled razstava Ta-

SLOVENIJA

HUMIN - Drevi v kinodvorani Sociale

Poklon Pittiniju

Ob predstavitvi restavriranega filma Prime di sere po romanu Carla Sgorlona

to zaživeli trije Pittinijevi filmi: Cera una volta Gemona o tragediji potresa, ki ga je posnel, ko mu je bilo petnajst let, I varés vivi in furlanskem jeziku z Luigijem Urbanijem in Maro Mardero, in še Pieri Menis, ricuarts di frut v furlanskem življenju Pierija Menisa v 20. stoletju.

Restavrirani film Prime di sere bodo premierno predvajali v Trstu v četrtek, 28. januarja, v okviru Trst film festivala oz. v nizu Zone di cinema, ki se poglablja v naš prostor. V poklon pisatelju Carlu Sgorlonu, ki je umrl 25. decembra, bo na platnu zaživel njegov protagonist Tarcisio, ki se vrača v rojstno vas. Njegovo življenje je zaznamovalo delo v rudniku, posledice pa si vleče za seboj, saj boleha za silikozo ozroma pljučno boleznjijo. Bolezen je že v končni fazi, tako da se Tarcisio prepušča spominom, ki ga spremlja na poti proti domu in ga spodbujajo, da vztraja do konca.

menti, osebni predmeti vojakov s soške fronte, stalna razstava.

Pilonova galerija S. Giusto (ul. Conti Št.1): ob 13. januarja je na ogled razstava novejših del na papirju Jasne Merku. Urnik: od ponedeljka do petka od 18.00 do 20.00.

NABREŽINA

Kavarna Gruden: do konca januarja je na ogled razstava mozaikov »Kraški in istrski motivi« Megi Uršič Calzi. Možnost ogleda v času odprtja kavarne.

ŠKEDENJ

Etnografski muzej (Ulica pane bianco 52): Muzej je odprt vsak torek in petek od 15.00 do 17.00, za šole in skupine za ogled izven urnika klicati na tel. št. (00-39) 040-830-792.

GORICA

Galerija A. Kosič (Raštel 5-7, Travnik 62): je na ogled razstava akvarelov in olj slikarja Andreja Kosiča. Urnik: od torka do sobote med 8.30 in 12.30 ter med 15.30 in 19. uro.

Kulturni center Lojze Bratuž: v četrtek, 14. januarja, ob 18. uri odprtje razstave v naslovom: »Fašizem in Slovenci«, izbrane podobe, ki jo je pripravil Muzej novejše zgodovine iz Ljubljane. Razstava bosta predstavila Iztok Durjava in Jože Dežman, za glasbeni poklon bo poskrbel MePZ Lojze Bratuž; na ogled bo do 29. januarja ob ponedeljku do petka med 17. in 19. uro, ob 1. februarju do 5. marca ob prireditvah.

Galerija Maria Di Iorio (v državnih knjižnicu v ul. Mameli): je na ogled fotografksa razstava z naslovom »Dante Fornasir, inženjere. Cervignano del Friuli 1882-1958«; do 30. januarja. Urnik: od ponedeljka do petka med 10. in 18.30, ob sobotah med 10. in 13.30, ob nedeljah zaprt.

Galerija Kulturnega doma: do 29. januarja je na ogled fotografksa razstava Ivana Šprajca pod naslovom: »Kultura Majev«.

SLOVENIJA

SEČOVLJE

Krajinski park Sečoveljske soline: odprt vsak dan od 8.00 do 20.00, na ogled film o solinah, slikarska razstava ter sprehod po solinski poti z obiskom multimedejskega centra. Vstopna točka je na Seči.

TOMAJ

Kosovelova domačija in soba Srečka Kosovela: ogled je možen vsako nedeljo med 14.00 in 16.00 ali po predhodnem dogovoru. Informacije: Draga Sosič (05/7346425).

Štorževa galerija (Štanjel 29): je na ogled razstava Antona Rupnika »Olja na platnu«. Razstava je na razpolago do aprila. Urnik: odprt v sobotah, nedeljah in prazničnih ter po dogovoru tudi ostale dneve.

Galerija Pri Valetovih: je na ogled razstava Akademije Lepih umetnosti iz St. Petersburga.

AJDVOŠČINA

Vojnačica Janka Premrla Vojka: vojaški muzej, orožje, oprema, dokumentacija.

LJUBLJANA

Muzej novejše zgodovine: na ogled je stalna razstava Slovenci v XX. stoletju. Muzej je odprt od 10.00 do 18.00.

Cankarjev dom (Mala galerija): Do 17. januarja je na ogled fotografksa razstava Rajka Bizjaka pod naslovom: Zvezdni prah - inkarnacije.

Cankarjev dom (Prvo predverje): je na ogled razstava članov Društva oblikovalcev Slovenije, pod naslovom: »Oblíkovanje za branje«. Ogled je možen do 2. februarja.

Cankarjev dom (Mala galerija): V sredo, 20. januarja bo otvoritev fotografksa razstave Petara Dabaca pod naslovom: »Pisma Maji«. Ogled bo možen do nedelje, 14. februarja.

Galerija Kapelica (Kersnikova 4): je na ogled razstava Marka A. Kovačiča pod naslovom: »Prometerjeve iskre«.

Kino Šiška: v sredo, 20. januarja ob 19.00 bo otvoritev fotografksa projekta: »Otroci Evrope (Children of Europe)«. V projektu sodelujejo fotografji Jure Brecljenik in Petro Giodani.

NOGOMET - Športni vodja Triestine Franco de Falco o krizi moštva

»Trener Somma ne more zabijati golov«

Vec razlogov za slab prvi del - Okrepili se bodo na vseh igralkih pozicijah

Januar je mesec, ko pri nogometu potekata dve vzoredni prvenstvi. Eno, klasično, se vsak konec tedna odvija na travnati površini, drugo pa je kupoprodajna borza, kjer se ekipe, ki so v prvem delu sezone bolj ali manj razočarale, poskušajo okrepiti in odpraviti poletne napake. Med dokaj aktivnimi društvji je seveda tudi Triestina, saj v tržaškem klubu res ne morejo biti zadovoljni z dosedanjim potekom prvenstva. Ob nasvetih Maria Somme (slednji je prevzel ekipo sredi sezone, tako da poleti ni imel možnosti svetovati nakupov) se predsednik Fantinel in zlasti športni direktor Franco De Falco trudita ugoditi željam trenerja. Pogovor z De Falcom je torej v glavnem zadeval strategije Triestine med zimsko kuporodajno borzo, ki bo trajala vse do konca meseca. Že v sredo si je Triestina izposodila mladega upa Cristiana Pasquata, 20-letnega napadalca, čigar izpisnica je v lasti Juventus.

Doslej je Triestina v prvenstvu do kaj razočarala. Kako si razlagate neušepjeni prvi del sezone?

Sezona je nedvomno negativna in pod pričakovanji. Razlogov je več, morda pa se je vse začelo poleti, ko si je zadnji trenutek, le dva dni pred začetkom priprav, trener Ventura premislil in odšel trenirat A-ligaša Bari. Potem smo morali hiteti in ko hitiš se težave le kopijoči in napačne izbire so številnejše. Hitiš dobiti zamenjavo, ki ni na nivoju prvotne izbire, nato moraš znova zamenjati, ko stvari ne gredo. Skratka, sezona je rojena pod nesrečno zvezdo. Zadnje čase so nas pestile še poškodbe in mera je polna. Mislim, da rezultati Barija jasno kažejo, da je bila izbira Venture pravilna. Sam sem bil prepričan, da je bil ravno na najprimernejši za naše načrte. To se pravi igrati dobro in istočasno zaupati določenemu številu mladih, da se izkažejo.

Dokaj hitro je prišlo tudi do zamenjava trenerja Gottija. So bili razlogi za odslovitev le slabih rezultatov?

Ne, ko se odločiš za zamenjavo ni le zaradi rezultatov. Tudi zdaj smo dosegli le točko v petih krogih, ampak porazi se ni-

Športni vodja De Falco (zgoraj) pravi da želi imeti trenera Somma več naadalcev, zato naj bi ostal tudi Della Rocca (desno med golom, ki ga je dosegel proti Romi po 11-metrovki)

ANSA/KROMA

so med sabo enaki. Obstajajo razni načini, kako tekmo izgubiš, in tudi različni načini, kako reševati probleme. Trener tokrat ima bolj malo odgovornosti. Številne so poškodbe - kar je tudi posledica zamenjave trenerja, ker vsak trener ima različen način atletske priprave, in to mišice igralcev občutijo - ob tem da ekipa ustvarja priložnosti in golov ne more dajati trener. Mislim, da v zadnjem obdobju nismo nikoli izgubili, ne da bi se borili.

Prva okrepitev, Cristian Pasquato, zadeva napad; na katerih položajih ekipa potrebuje dodatnih okrepitev?

Mislim, da glede na situacijo, bomo moralni resneje poseči malo povsod. Sicer se bomo moralni držati pravila, da za vsak nakup bomo moralni nekoga prodati. Le Pasquato je v tem izjema, ker pripada letniku 1989 in ga zato ni treba vključiti v seznam 21 igralcev.

V ekipi je kar nekaj polšpic, a od teh so le redki prepričali. Bodo nakupi taki, da bo trener Somma lahko spremenil trenutno postavitev s tremi polšpicami?

Nedvomno. Poskušali bomo slediti nasvetom in priporočilom trenerja. Som-

ma želi imeti možnost čim bolj spremirjati začetno postavo in mi mu bomo poskušali ugoditi.

V napadu se veliko gorovi o prihodu napadalca Chieva De Paule. Bi v tem primeru Triestino zapustil Della Rocca?

Mislim, da bo De Paula razen neverjetnih presenečenj vsak čas prestopal k Triestini, a to ne pomeni, da nas bo Della Rocca zapustil. Ko bi igralec izrazil željo, da odide, potem ga bomo moralni nadomestiti še z enim napadalcem. Potrebujemo večje število napadalcev, ker Somma želi v tej vlogi imeti vedno nekoga, ki se mora celo tekmo žrtvovati. Gotovo bo nekdo nezadovoljen, ker bo manj igral, a v življenju se je treba za nekaj tudi boriti. Če ne igraš pomeni, da je pač nekdo boljši oziroma, da se ne trudiš dovolj na treningih.

Poleti ste se odločili, da Allegrettija ne zamenjate z novim organizatorjem igre. Ste se takratne izbire morda kesali?

Allegretti smo omogočili, da je odšel v A-ligo. Misili smo, da sta za B-ligo tam na sredini Princivalli in Pani dovolj kakovostna dvojica. A Princivalija so pesti-

le stalne poškodbe, Pani pa ni uspel izpolniti vseh pričakovanj. Morda ni zdržal prevelikega pritiska. S prihodom Gorgoneja smo poskušali izboljšati situacijo, a mislim, da bomo moralni tudi tam poseči. Bomo videli, če se nam bo ponudila kaka ugodna priložnost. Seveda smo prepričani, da bo za nas najboljši Princivalli že velika okrepitev.

Očitno Triestina okrepev ne potrebuje le v vlogi vratarja.

V Agazzijeve sposobnosti smo res slepo verjeli, čeprav ste ga lani novinarji precej kritizirali. Mislim, da mora društvo, kot je Triestina, zaupati mladim. V tem primeru se tveganje obrestuje.

Kateri so lahko cilji Triestine, ko do konca sezone manjka le še povratni del?

Mislim, da mora zdaj postati edini cilj čimprejšnji obstanek. Minil je čas za sanje. Tudi pristop mora biti drugačen. Treba se zagrizeno boriti za vsako točko in tudi kakovost igre mora zdaj postati stranskega pomena. Treba biti učinkoviti, ne pa lepi. S pohvalami ne prideš daleč, zdaj so važni samo rezultati.

Iztok Furlanič

KOŠARKA Union klavrno Italijanske ekipe: naprej le Siena

RIM - Union Olimpija je v zadnjem evroligaškem obračunu v sezoni 2009/10 s porazno predstavo izgubil proti Lottomatici iz Rima z 48:69 (5:13, 15:26, 28:49). V desetih dvobojih v skupini C je ljubljanska zasedba dosegla le eno zmago. Ljubljanska ekipa si že šesto sezono zapored ni priborila nastopa v drugem delu najbolj imenitnega klubskega tekmovanja na starci. Tivolski košarkarji so v Večnem mestu postavili številne nešlavne rekorde. V prvem polčasu so dosegli le 15 točk, njihov met je bil naravnost porazen: za dve točki je znašal 6:14 (42%), za tri 1:13 (7%). V prvi polovici tekme sploh niso stopili na črto za proste mete, ob tem pa so izbranci Jureta Zdovca izgubili še enajst žog. A to ni vse: v italijanski prestolnici so - po «zaslugi» Vladimira Golubovića - žogo prvič skozi obroč spravil v osmih minutih, v prvi četrtini pa so dosegli vsega pet točk. Na veliko srečo tivolskih košarkarjev tudi njihovi tekme niso blesteli, povrhu pa se klub zmagal niso uvrstili v Top 16. Od italijanskih ekip je tako napredovala le Siena, poleg Rimljjanov pa je izločen tudi milanski Armani.

LOTTOMATIC: Gigli 4, Jaaber 23, Toure 2, Crosairo 5, Datome 10, Winston 7, Minard 11, D'Alessio 1, Vitali 6.

UNION OLIMPIJA: Klobučar 4, Djordjević 6, Kikowski 3, Aleksandrov 2, Vidmar 8, Millage 6, Golubović 7, Ožbolt 5, Walsh 7.

V skupini A so si napredovanje zagotovili Barcelona, Siena, Žalgiris in Cibona, v skupini B Olympiakos, Malaga, Partizan Beograd in Efes Pilsen, v skupini C CSKA, španska Caja Laboral in Maroussi in Maccabi Tel Aviv, v skupini D pa Real Madrid, Panathinaikos, ruski Himki in poljski Asseco Prokom.

JERMAN - Najboljši slovenski smukač Andrej Jerman je bil najhitrejši na zadnjem treningu smuka v švicarskem Wengnu. Wengnu bo danes superkombinacija, po junijskem smuku pa se bo program tekmovan na jubilejni 80. izvedbi lauerhornske smučarske klasicke končal s slalomom.

NOGOMET - Državni pokal

Udinese bo v četrtnfinalu igral proti Milanu

Videmčani premagali Lumezzane, a so spet igrali slabno

- Inter, Fiorentina - Lazio, Milan - Udinese, Roma - Catania

AFRIŠKI POKAL

Prva zmaga Alžirija

LUANDA - Alžirija, tekme Slovencev na junijskem SP v Južnoafriški republiki, je na afriškem prvenstvu dosegla prvo zmago. V dvoboju drugega kroga skupine A so Alžirci tesno z 1:0 (1:0) ugnali Malij. Odločilni trenutek tekme je bila 43. minuta. Bakary Soumare je naredil prekršek za rumeni karton, prosti strel s 30 metrov pa so Alžirci izkoristili. Ziani je natančno podal, pred vrati pa je bil v skoku najvišji Rafik Hallache in premagal vratarja Diakata. Malijski selektor je na klopi presenetljivo pustil Frederica Kanouteja.

Na široko pa so si vrata v nadaljevanje odprli domačini. Po slabem koncu prvega dvoboju, ko so zapravili zanesljivo zmago, so prireditelji prvenstva tokrat pokazali zobe. A cena za uspeh je bila tudi poškodba Flavia; ta je najprej v 48. minutu poskrbel za veselje na stadionu v Luandi, kasneje pa je odšepal z igrišča. Zmagu Angole je potrdil Manucho, Malavi pa v finišu naredil podobnega preobrata kot Mali.

Cetrtfinalni par (prva tekma 20 in

21. 1., povratna 27. in 28. 1.): Juventus

Vrstni red skupine A: Angola 4, Malavi in Alžirija 3, Mali 1.

PO IZLOČITVI IZ EVROLIGE

Neorganizirani koledar Uniona Olimpije

DIMITRIJ KRIŽMAN

Klub večkrat provokativnem in kritičnem pisanju, ki bi lahko koga zboldo, se omenbre vredni odzivi zgodijo le, ko se lotim košarkarskega kluba Olimpije, ki je (zame sicer presenetljivo) ocenjuje največja ali ena večjih slovenskih športnih ikon tudi v zamejstvu – takoj nenašla vloga v Sloveniji je seveda nesporna. Tako se mi zdi vredno potrošiti nekaj besed na ta račun tudi letos in to dan potem, ko je Olimpija tudi letos prezgodaj zaključila svoje nastope v Evroligi.

Nalašč sem napisal, da je Olimpija zaključila z nastopi v Evroligi in ne, da je dejansko zaključila sezono. Še lajni sem, v sovočju z vsemi slovenskimi košarkarskimi ljubitelji, namreč trdil, da je konec nastopov v Evroligi dejansko tudi zaključek sezone. Letos odpiram nova vrata z vprašanjem: je Evroliga res edini pravi Olimpijin cilj, Jadranška liga NLB in državno prvenstvo pa popolnoma postranski zadavi? Doslej je vedno obvezalo tako razmišljanje in celo sezona, v kateri je tedaj še zelo solidna Olimpija izgubila državni naslov proti Krki, ni bila ocenjena kot slaba, ra-

vno zato, ker je Evroliga bila smatrana kot edini merodajni pokazatelj uspešnosti. Po še eni neuspešni evropski sezoni pa se velja po mojem skromnem mnenju vprašati, kakšni so lahko sploh realni cilji Olimpije v Evroligi. Bojim se namreč, da spomin na prelepe Sagadinove čase, ko so zeleni zmaji resnično bruhali ogenj, bili strah in trepet praktično vseh evropskih velikanov, ki so jih prej ali slej vse po vrsti tudi premagali, močno slepijo pogled na današnje čase in narekujojo popolnoma nerealne ambicije. Realnost zadnjih let je pa pač taká, da je Olimpija klub z velikimi finančnimi težavami, torej omejenim proračunom, z neobstoječim sistemom nabora perspektivnih mladih igralcev celo po malih Slovenijah, kaj še širšem območju in tudi z vse bolj apatično publiko, kar gre seveda pripisati slabim rezultatom. Če je denarja tudi v preteklosti bilo manj, kot so ga imeli na razpolago največji evropski klubi, sta ravno kaplaren nadzor nad »trgom« mladih košarkarjev in tudi ogrevita publike v mali tivolski dvorani bila dejavnika, ki sta Olimpijo pripeljala do Final Foura. Ko zagledate, če odprete klubski koledar? Sanja Bečirović! Klub, ki je tako neorganiziran, da vam na koledarju ponudi igralca, ki ga niuma vec v svojih vrstah, pa pravzaprav v Evroligi nima kaj iskanega. (dimkrižman@gmail.com)

ODBOJKA - Zaostale tekme v deželnih ligah

Sloga List po izenačeni igri premagala Tarcento

Pred tekmo sta imeli obe ekipi na lestvici enako število točk - Soča v Trstu osvojila le točko

Sinoč so v deželnih obojkarskih ligah odigrali že zadnje zaostala tekme krog, ki je bilo konec decembra lani preloženo zaradi neugodnih vremenskih razmer.

ŽENSKA C-LIGA

Sloga List - CSI Tarcento 3:1 (26:24, 25:23, 20:25, 25:22)

SLOGA LIST: Babudri 24, Ciocchi 2, Crissani 1, Fazarinc 11, Gregori 9, La Bianca 10, Gantart (libero), Cvelbar, Spangaro 0, Starec. Trener Peter de Walderstein

V Repnu je Sloga List v zaostalem srečanju premagala Tarcento, ki je imel pred tekmo enako število točk kot naša ekipa, z zmago pa so se slogašice povzpele na varnejše mesto na lestvici. Tekma je bila zelo izenačena, saj so se igralke obeh ekip zavedale, da je osvojitev točk izredno pomembna tako za ene kot za druge. Zato je bila igra občasno tudi živčna, kar se je pri naši ekipi pozvalo predvsem v sorazmernu velikem številu zgrešenih servisov, občasno pa je zapešal tudi sprejem. Zelo dobro pa sta tokrat zanimali obe Slogini podajalci, ki praktično nista grešili in sta svoje napadalki odlično zlagali.

Slogašice so zelo dobro začele in bile v prvem setu že v vodstvu s 24:18, a se gostje niso hotele vdati in so v zagrizeno igro izenačile na 24:24, preden je Slogi List uspelo steti njihov odpor. V drugem se naše igralke niso pustile presenetiti, nato pa jim je v tretjem nekoliko padla zbranost, kar so seveda nasprotnice takoj izkoristile. Ta delni neuspeh pa Slogašic na srečo ni zmedel. V četrtem setu so znali gostjam vsiliti svojo igro in bile v vodstvu od začetka do konca.

MOŠKA C-LIGA

CUS Trieste - Soča Zadružna banka Doberdob Sovodnje 3:2 (26:24, 12:25, 21:25, 26:24, 15:8)

SOČA ZBDS: Testen 23, Juren 14, I. Černic 14, M. Devetak 12, J. Černic 2, Brajni 6, Kragelj (libero), Škorjan c 1, M. Černic. Trener: Battisti.

Sočani so prišli v Trst po zmago, na koncu pa so morali priznati premoč gostiteljev, ki so z nenadejano zmago na pred-

Soča Zadružna banka Doberdob Sovodnje je proti slabše plasiranemu tržaškemu CUS pričakovala zmago, dosegla pa je le točko

KROMA

zadnjem mestu dohiteli goriško Olympio.

Igrali trenerja Battistija so tekmo si noči začeli nezbrano in CUS je hitro visoko povedel. Soča je naposled le reagirala in Tržačane ujela na 21. točki, trud pa se je v končnici izjalovil zaradi premalo prisobne igre. V naslednjih dveh nizih je Soča igrala tako kot zna in zlahka ukrotila tekmece. Premoč je bila najbolj izrazita na mreži bodisi v napadu bodisi v bloku, posebno sta se izkazala Gregor Testen in Martin Devetak.

Žal se je v četrtem setu spet zapletlo, morda so gostje mislili, da imajo zmago že v žepu, a ni bilo tako. Set je bil ves čas izenačen, v končnici pa so bili gostitelji vendarle boljši. Prvi so prišli do zaključne žoge (24:23), po izenačenju na 24. pa so z uspešnim napadom in napako Soče izsili igranje tie-breaka. V petem setu si je CUS že na začetku priigral rahlo prednost, ob menjavni igrišča je bilo 8:6, nato pa so Sočani zelo popustili in do konca tekme dosegli le še dve točki.

»CUS je igral s srcem, prav to pa sem pogrešal pri svojih fantih«, je po tekmi povedal Battisti.

1. ŽENSKA DIVIZIJA

CUS - Sloga Dvigaa Barich 3:0 (25:15, 25:23, 25:17)

SLOGA DVIGALA BARICH: Cer nich 3, Goruppi 3, Kralj 1, Malalan, Mau rovich 16, Milković 2, Pertot 0, Michela Spangaro 5, Teresa Spangaro 1, Valič 0, Žer jal 4, Barbieri (libero). Trener Martin Maver

Slogašice so v pondeljek zvečer izgubile proti CUS - u, ki je na lestvici vsekoper neprimereno bolje uvrščen od njih. Naše igralke so začele zelo dobro, povedle s 6:2, nakar so pobudo prevzele domačinke, povedle s 14:10, nakar so svojo prednost do konca samo še večale. Bolje je naši ekipi kažalo v drugem setu, v katerem so Slogašice spet zaigrale zelo odločno in imele vajeti igre

v svojih rokah vse do izida 19:13, ko jih je zajala nerazumljiva trema, tako da so polnoma odpovedale v sprejemu, v končnici pa nato zgrešile še dva servisa. Res škoda, saj je bil ta niz prav gotovo v dometu naše ekip. Neuspeh je naše igralke precej potrl, tako da so v zadnjem nudile, sicer objektivno boljšim nasprotnicam, skromnejši odpor.

UNDER 16 ŽENSKE

Skupina zmagovalcev

BorB-Volley 3000 0:3 (16:25, 22:25, 14:25)

BOR B: Pozzo, Rabak, Costantini, Zonch, Olivo, Ghersi, Pučnik, Quiaia, Furoso, Pilipich, Russo, Giannotti. Trener: Martincich.

Borove odbojkarice so tokrat gostile 2 leti starejše igralke Vollea 300 in so jim zelo dobro upirale. Klub dobrig igri, pa so bile nasprotnicam enakovredne samo v drugem nizu, medtem ko sta bila prvi in tretji set nekoliko bolj enosmerna. Vsekakor za ta nastop zaslužijo vse igralke pohvalo.

ALPSKO SMUČANJE

Na Zoncolanu
Evropski pokal
11.-14. februarja

RONKE - Zoncolan bo od 11. do 14. februarja gostil 140 smučarjev iz 21 evropskih držav. Deželno smučarsko središče bo namreč prizorišče pete izvedbe Evropskega pokala za smučarje s posebnimi potrebami v organizaciji smučarskega kluba Due iz Ronk in Tržiča.

Včeraj so večdnevno športno tekmovanje predstavili v občinski palači v Ronkah, kjer so orisali tudi niz spremjevalnih dejavnosti. Med drugim v šolah goriške pokrajine že prirejajo predavanja o športnih dejavnostih oseb s posebnimi potrebami, stik s tekmovalci pa bodo imeli dijaki februarja, ko si bodo lahko ogledali tekme. Na predstavitev so v nagovorih politični predstavniki podarili pomembnost takih športnih prireditv. Odbornica za šport goriške pokrajine Sara Vito je dejala, da je šport večkrat vir življenga za osebe s posebnimi potrebami, zahvalila pa je predvsem tiste športne klube, ki prirejajo tovrstna tekmovanja.

Prva tekma na Zoncolanu, ki bo v tej leti za 5. Memorial Hansa Herlacherja, bo v petek, 12. februarja, nato v soboto, 13. in v nedeljo 14. februarja, ko bo skupno nagrajevanje.

KOŠARKA

Danes derbi Sokol - Bor

Danes se bosta ob 21.00 v nabrežinskih telovadnicah pomerila v prvem krogu povratnega dela promocijske lige Sokol in Bor. Pri Boru bodo trenerju Sančinu na razpolago vsi igralci, pri Sokolu je bo zaradi službenih obveznosti odosten Marko Hmeljak. Bor je ta teden trenerjal po ustaljenem urniku, Sokol pa je v pondeljek igral tekmo (premagal je 69erse), tako da je pred derbijem opravil samo en trening. V prvem derbiju je bil boljši Sokol z 89:92.

DEŽELNO PRVENSTVO U14

Breg - Pallacanestro Gorizia 108:17
(34:0, 60:2, 86:8)

BREG: Gelleni 15, Kralj, Vavassori, Gregori 10, Sema 14, Zobec 10, Fonda 22, Vascotto 9, Giacomini 26, Martarrese 2. **TRENER:** Sila.

Tudi na povratni tekmi so Brežani brez težav odpravili ekipo iz Gorice. V prvem polčasu so Goričani dosegli le 2 točki. Priložnost za igro so dobili vsi igralci.

RIMTIČNA GIMNASTIKA

Jutri božična akademija

Gimnastični odsek ŠZ Bor prireja jutri ob 15.00 božično akademijo, ki je decembra pred božičnimi prazniki odpadla zaradi sneženja.

Moška C-Liga

IZIDI ZAOSTALIH TEKEM: CUS Trieste - Soča Zadružna banka Doberdob Sovodnje 3:2, Prata - Porca 3:0, PAV Natisonia - Buia 3:2, Val Imsa - Olympia Fer Style 3:1.

VRSTNI RED: Prata 28, Il Pozzo 26, Pav Natisonia 23, Buia 22, Val Imsa 19, Basilio 17, Soča Zadružna banka Doberdob Sovodnje 15, Fincantieri 13, Ferro Alluminio 9, Sloga 8, Olympia Fer Style in CUS Trieste 7, Porcia 4.

Ženska C-Liga

IZIDI ZAOSTALIH TEKEM: Chions - Bor Breg Kmečka banka 3:0, Blu Volley PN - Pordenone 0:3, Sloga List - Tarcento 3:1, Volleybas - System Volley TS 3:1, S. Andrea - Millenium 0:3, Rojalkennedy - Talmassons 0:3, Sangiorgina - Martignacco 0:3.

VRSTNI RED: Millenium in Martignacco 29, Talmassons 25, Chions 24, Pordenone 20, Sangiorgina 19, S. Andrea 15, System Volley in Sloga List 13, Volleybas 11, Tarcento 10, Bor Breg Kmečka banka 9, Rojalkennedy in Blu Volley 7.

Moška D-Liga

IZIDI ZAOSTALIH TEKEM: Cordenons - Volley club 0:3, Cervignano - Travesio 3:1, Pippoli - Reana 1:3, San Sergio - Broker 3:1, Altura - Vivil n.p.

VRSTNI RED: Lignano 27, Vivil 20, Volley club 18, Reana 17, Pippoli 16, Altura in Travesio 14, Naš prapor 12, Cordenons 10, San Sergio 8, Cervignano 6, Broker 3.

Ženska D-Liga

IZIDI ZAOSTALIH TEKEM: Govolley Kmečka banka - Altura 2:3, Vivil - Fincantieri 3:0, Buia - Azzano X 3:2, Kontovel - Mossa 3:0, Il Pozzo - Trivignano 0:3.

VRSTNI RED: Vivil 33, Trivignano 28, Kontovel in Cordenons 24, Buia in Rizzi 21, Volley Carnia 18, Volley Gemona 16, Altura 12, Azzano X 10, Il Pozzo 8, Mossa 7, Govolley Kmečka banka 6, Fincantieri 0.

ALPSKO SMUČANJE - Deželna tekma FISI

SK Devin v nedeljo za babyje in miške

Smučarska tekmovalna sezona se bo končno začela. Potem ko so prejšnji vikend vse tekme odpovedali zaradi obilnega sneženja, bodo (kot kaže) tokrat stekle vse predvidene preizkušnje. Prvo deželno tekmo za najmlajše starostne skupine bo v nedeljo organiziral SK Devin. V kraju Forni di Sopra bodo tekmovali babyji in miški v moški in ženski konkurenči; traser bo pripravil gimkano, torej poligon z veleslavomskimi in slalomskimi zavoji.

Po več letih organizacije veleslaloma FISI za dečke in naraščajnike bo SK Devin letos priredil tekmo za najmlajše, ki bo veljala za 5. Pokal Alternativa sport. Društvo bo seveda nastopilo tudi s svojimi tekmovalci, prav tako bodo nastopili babyji in miški SK Brdine. V jutranjih urah bo prva deželna tekma stekla na proggi Cimacuta. Ogled proge bo od 9.00 do 9.45, ob 10.00 uri pa bo start. Vpisne bodo zbirali do sobote ob 12.00 v urah

Promotor v kraju Forni di Sopra (fax 0433-886949). Nagrajevanje bo v ciljni arenai: prvi trije tekmovalci bodo prejeli pokale, ostali do 10. mesta pa kolajne. Najboljši trije vsake kategorije bodo prejeli tudi praktične nagrade sponzorja Alternativa sport. Organizatorji pričakujejo veliko tekmovalcev: »Glede na to, da bodo nastopili vsi deželni klubki, ki množično gojijo mladinsko dejavnost, računamo, da bo prisotnost številčna. Mogoče tudi preko 200 tekmovalcev,« je povedala Nadja Kralj, podpredsednica kluba in glavna referentka za tekmo.

V Sappadi v slalomu pa bodo tekmovali dečki/naraščajniki. Naslednjo soboto, 23. januarja pa bo na vrsti že prva tekma Primorskog smučarskega pokala. V kraju Forni di Sopra bo stekel Pokal Zadružne kraške banke v organizaciji SK Brdine, že naslednji dan pa bo open-ski klub priredil deželno tekmo FISI za dečke in naraščajnike.

ALPSKO SMUČANJE - Zimovanje SPDG

Uvod v sezono

Skupina članov SPDG na smučišču na Zoncolanu

L. PRINČIČ

Smučarji slovenskega planinskega društva Gorica so novletne praznike izkoristili za petdnevno zimovanje. Od 2. do 6. januarja so smučali na Zoncolanu, kjer so priredili tudi tečaje smučanja. V jutranjih urah so se otroci učili prvi smučarski korakov, v popoldanskih urah pa sta vadili dve

nadaljevalni skupini. Mlajši in starejši so pilili tehniko skozi postavite. Vse tečaje sta vodila učitelja Dušan Carli in Aleš Lipovec. Staršev in otrok je bilo približno 40.

V nedeljo, 17. januarja se bodo začeli nedeljski smučarski tečaji v kraju Forni di Sopra.

NAŠ POGOVOR - Obračun po prvem delu je za nas podal trener Marjan Babuder

»Presenetila me je Vesna, razočaral pa dolinski Breg«

»D-liga? Splačalo bi se poskusiti, čeprav ...« - Pri Bregu pogreša Vituliča

In smo že pri obratu boje. Za nami, v prvenstvih od elitne do 3. amaterske lige, je petnajst tekem. Nekateri so doslej izpolnili predsezonske načrte, drugi delno, tretji pa niti zdaleč. Naš trener Marjan Babuder, ki tudi v letošnji sezoni trenira vratarje tržaške Ponziane, je odličen poznavalec naše nogometne stvarnosti in deželnega nogometa nasploh. Od septembra do januarja si je v raznih članskih in mladinskih ligah ogledal najmanj šestdeset tekem. Do konca sezona pa jih bo še najmanj toliko.

Marjan, katero liga (od elitne do 3.) je bila v prvem delu najbolj zanimiva?

Najbolj izenačena liga je promocijska (skupina B), v kateri nastopamo mi (Ponziana op. ur.), Juventina, Vesna in Sovodnje. Tu je sedem-osem ekip, ki se lahko boriti za prvo mesto. Ponziana sicer cilja na miren obstanek v ligi. Radi bi se izognili play-outu. Poudariti moram, da smo letos vključili v člansko ekipo kar nekaj mladincev in celo kakega naraščajnika.

Tržaška društva San Luigi, Trieste Calcio, Ponziana, San Giovanni pa tudi miljska Muggia v zadnjih sezонаh vključujejo v člansko ekipo veliko mladincev iz svojega mladinskega sektorja. Ekipe naših društev pa žal nimajo te možnosti in morajo najemati igralce. Večkrat iščejo okrepitve prav pri teh društvih. Kako ti klubis gledajo na to?

Odvisno od situacije. Vsi tržaški nogometni sledijo, da pri repenskem Krasu nimajo finančnih težav in vsi bi torej radi tam igrali. Vprašanje je, do kdaj bo to trajalo? Kras in Vesna ponavadi iščeta boljše igralce, tako da pri omenjenih društvih niso prav zadovoljni, ko snubijo njihove igralce. Čeprav je to včasih dobra priložnost, da s prodajo ali posojilom igralcev napolnijo društvene blagajne. V nižje lige pa ponavadi posodijo slabše igralce, tako da je včasih to koristno, saj bi v višjih ligah sedeli na klopi.

Juventina in Vesna sta vaša tekmeča in zasedata drugo mesto na lestvici.

Juventina je zelo dobra ekipa. Trener Tomizza ima na razpolago kakovostne igralce na vseh igralnih mestih. Pa tudi rezerve so na nivoju. Vesna ima mogoče kako vrzel v napadu, drugače pa je prav tako zelo dobra ekipa. Obe se bosta lahko borili za sam vrh, čeprav ponavljam, da na logu ne bo lahka.

Sovodenji pa?

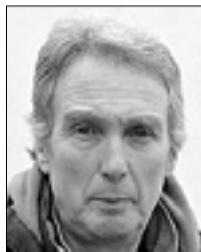
Sovodenji so že pred začetkom prvenstva vedeli, da ne bodo imeli lahke naloge. Vsekakor so zelo borbeni ekipa, ki ima izkušenega trenerja. Sovodenji se morajo izogniti zadnjemu mestu in nato igrati na vse ali nič v play-outu. Lepo bi bilo, da bi dosegli obstanek. Sovodenji namreč že vrsto let zaupajo domaćim fantom in jim dajo možnost, da se izkažejo.

Tudi Kras v elitin ligi cilja zelo visoko.

Kras ima dobre možnosti, da napreduje v D-ligo, ki jo v Trstu pogrešamo več kot trideset let. Zadnji tržaški D-ligaš je bila prav Ponziana.

Ali smo zmožni igrati v D-ligi?

Za uspešno igranje v D-ligi sta potrebna denar in dobra organizacija. Splačalo bi se poskusiti, čeprav ostaja malo skepsični. Spomnil bi primer Zarje Gaje, ki je napredovala v elitinu ligo. Leto kasneje so se moralni zaradi finančnih težav odpovedati vsem najboljšim igralcem in še dobro, da so imeli domače igralce, ki so zakrpalni na-

Vesna je po mnenju trenerja Marjana Babudra (na sliki zgoraj) presenečenje prvega dela sezone

KROMA

stalo vrzel. Drugače bi bila Zarja Gaja v velikih škrpicih.

V 1., 2. in 3. amaterski ligi so vse ekipe naših društev začele prvenstvo z ambicioznimi cilji.

Vse ekipe pa so v tem prvem delu nastopale precej nekonstantno. V 1. amaterski ligi ima Primorec zelo solidno moštvo. Sciarronejevi varovanci pa so po poti zgubili kar nekaj točk. Tudi v 2. AL so Breg, Zarja Gaja in Primorje malo razočarale. Zarja Gaja je še vedno preveč odvisna od starejših igralcev (Bečaj, Zocco). Primorje ima velike težave v obrambi. Brežani pa se očitno še niso ujeli s strogim trenerjem Petagno. Pri Mladosti pa je trenerju Stojanu Kravosu uspelo vzpostaviti pravo ravnotežje. Zmagali so kar nekaj tekem, tako da so na sredini lestvice. Izkoristim priložnost: pojavil bi politiko Mladosti, ki zauča domaćim nogometarem in da priložnost ostalim nogometarem Sovodnju in Juventino, ki zaradi raznoraznih razlogov ne igrajo pri matičnih društvih. Tudi na Tržaškem bi potrebovali nekdo Mladost, ki bi igrala v 3. AL in v kateri bi igrali skoraj izključno naši nogometari. Nekoč sta to vlogo opravljala Zarja Gaja B in Primorje B.

Katera ekipa te je pozitivno presenetila v prvem delu prvenstva?

Omenil bi kriško Vesno, ki igra zelo učinkovito. Od ostalih je še vodilni San Daniele, ki je prava podružnica mladincev Triestine.

Razočaranje pa?

Glede na rezultate Breg, od katerega sem pričakoval več. Z Vituličem je Breg igral dobro, zdaj pa pogrešam tisto učinkovitost.

Katera liga bi lahko bila najbolj zanimiva v drugem delu?

Prepričan sem, da bo to promocijska liga. O vsem bo najbrž odločal sele zadnji krog prvenstva.

Kateri igralci so zaznamovali ta prvi del?

Imenoval bi tri mlade, o katerih bomo prav gotovo

še slišali. To so brata Marchetti in Solaja od Trieste Calcia in Netis (naraščajnik) od Ponziane.

Katere igralce od ekip naših društev pa bi odpeljal k Ponziani?

Martina Chebra od Vesne, Dimitrija Battija in Daniela Tomizzo od Krasa ter Martina Grgića od Zarje Gaje.

Pa še zanimivost: zakaj je tako malo Tržačanov med profesionalnimi nogometniki?

Ker nimamo dobrih menadžerjev.

Jan Grgić

Idealna postava prvega dela

NA KLOPI:

Jaš Grgić (Zarja Gaja, 2. AL),

Michele Meola (Primorje, 1. AL),

Alex Bussi (Breg, 2. AL), G. Križmančić (Zarja Gaja, 2. AL), Gabriele Losetti (Sovodnje, promocijska liga), Daniel Ferlez (Mladost, 3. AL), Emiliano Leone (Vesna, promocijska liga)

Obvestila

SMUČARSKI ODSEK SPDT prieja celodnevne tečaje smučanja na Zoncolanu za osnovnošolsko mladino. Organiziran je avtobus, ki odpelje ob Barkovljih 7.00 in od Sesljana ob 7.15. Datum: so: 23., 30. januarja ter 6., 20. in 27. februarja. Za podrobne informacije in cene pišite nam na smucanje@spdt.org. Vabljeni!

ZSŠDI obvešča, da bo seja deželne odbojkarske komisije v torek 19. januarja ob 20.30 na sedežu AŠD Sokol v Nabrežini.

AŠD SK BRDINA vabi člane, da se množično udeležijo promocijske tekme v gimkani, veljavno za 10. pokal Zadružne kraške banke, ki bo v Forni di Sopra v soboto, 23. januarja. Vpisovanje je možno na sedežu društva, Repentaborška ul. 38, v ponedeljek, 18. januarja, ob 20.00 do 21.00 ali telefonsko: 347-5292058 (SK Brdina) ali pa 348-8012454 (Sabina).

AŠD SK BRDINA organizira ob prilikih smučarskih tečajev v nedeljo, 17. januarja, avtobusni prevoz za člane društva v Forni di Sopra. Predviden odhod avtobusa ob 6.30 iz parkirišča izpred črpalk ESSO na Općinah. Tel. št.: 347-5292058 (SK Brdina) ali 348-8012454 (Sabina).

GIMNASTIČNI ODSEK ŠZ BOR prieja božično akademijo v soboto, 16.1. ob 15. uri na Stadionu 1.maja. Vabljeni!

AO SPDT obvešča, da bo plezalna stena v športnem centru Zarja v Bazovici odprt spet od 11. januarja dalje s slednjim urnikom: ponedeljek: 19:00 – 21:00; torek: 20:00 – 22:00; sreda: 10:00 – 12:00 in 20:00 – 22:00; četrtek: 20:00 – 22:00; petek: 20:30 – 22:30. Informacije po telefonu: 3408597787 (Goran) ali na www.spdt.org/stenca/dettaglioweb/id/256.

ALPSKO SMUČANJE - V kraju Forni di Sopra so se začeli tečaji SK Brdina

Tečaji za vse okuse

Letos v ponudbo vključili tudi tečaj deskanja na snegu - Smučarski tečaji za vse starostne skupine od 4. leta dalje

Kislo vreme ni zaustavilo malih smučarjev Brdine

V nedeljo 10. januarja so stekli tradicionalni smučarski tečaji v organizaciji SK Brdina, ki so tudi letos zelo dobro obiskani in so namenjeni vsem: otrokom od 4. leta dalje in tudi odraslim. Poleg tečajev alpskega smučanja ponuja letos opensko društvo tudi tečaj deskanja na snegu. Celodnevni tečaji, ki se delijo kot običajno na

bazične (5 nedelj) in intenzivnejše (8 nedelj), se odvijajo tudi letos v kraju Forni di Sopra. Vsem članom je na voljo avtobusni prevoz (avtobus odpotuje iz Općin vsako nedeljo ob 6.30). Debet izkušenih društvenih učiteljev z večletno izkušnjo je v nedeljo z običajnem elanom stopilo pred vrsto in takoj začelo z vadbo. Razigranost

otrok je pripomogla, da je bilo vzdušje v devetih skupinah veselo že od jutranjega dela in se stopnjevalo čez dan ter se nadaljevalo v avtobusu do povratka v Trst kljub temu da vreme ni bilo naklonjeno.

Več informacij in slik na bogati spletni strani www.skbrdina.org. (ad)

Pogovor z znanstvenico Margherito Hack

Živahna poznavalka vesolja in sveta

Drage bralke in bralci tokrat se je Klop podal na novo, prav izredno dogodivščino med zvezde, planete, lune itd. Veliko občudovanje vesolja in njegove neskončnosti ga je pripeljalo v Rojan. Tu je namreč tržaško domovanje priznane in uveljavljene toskanske znanstvenice Margherite Hack: odlične poznavalke astronomije in astrofizike. Njeno vseživljenjsko delo in raziskovanje je bistveno pripomoglo k razvoju astrofizike na svetovni ravni. Na tržaški univerzi je dolgo let poučevala astronomijo. Istočasno je med letoma 1964 in 1987 vodila tržaški astronomski observatorij, kateremu je dala nov zagon in pripomogla k temu, da se je uveljavil na mednarodni ravni. Sodelovala je s številnimi ameriškimi in angleškimi observatorijimi, z evropsko vesoljsko agencijo, z NASO. Poleg tega pa je članica številnih prestižnih združenj fizikov in astronomov. Med njenimi dosegki in raziskavami izstopa njen študij o klasifikaciji spektrov številnih zvezd. Napisala je več kot 250 izvirnih člankov in knjig. Ime Margherite Hack je vezano poleg znanstvenega tudi na socialno in politično področje. V prejšnjih dneh je na primer spontani odbor svobodnih in enakopravnih občanov, katerega je članica tudi Hackova, podelil našemu pisatelju Borisu Pahorju nagrado Trst, kultura omike. Že mnogo let je častna predsednica združenja ateistov in agnostikov, na političnem področju pa se je jasno opredelila znotraj komunistične stranke. Vse to je le kratek oris res bogatega in pestrega življenja tako imenitne osebnosti, ki je Klop popolnoma očarala. Kljub njenim številnim obveznostim je Klop z veseljem sprejela kar doma. Že sam dom namiguje na nekatere izmed lastnosti znanstvenice: povsod prisotne knjige, veliko število slik mačk in vesel psiček, ki je veselo stopical naokrog itd. S preprostostjo in velikim zagonom je Klop razlagala zelo zahtevne in zapoletenе tematike na zelo jasen in preprost način. K prijetnemu vzdušju pa je pripomogel še simpatičen toskanski akcent.

Margherita Hack je zelo znano ime ne le na znanstvenem, ampak tudi na kulturnem in političnem področju. Pozejte nam, kako bi se vi osebno predstavili.

Sem astrofizik. Ukvjam se s fizičnimi pojavji zvezd, z evolucijo energetskih izvorov. Prizadevam si, da bi razumela in na nek način razložila, kako je sestavljen vesolje. Kot vsi ljudje pa sem tudi jaz povsem navadna državljanka in se zato zanimam za tisto, kar se dogaja po svetu. Sem torej aktivna tudi na kulturnem in političnem področju.

Kdaj ste prvič prišli v Trst? Zakaj ste se odločili ravnati za to mesto?

V Trst sem prvič prišla, ko sem leta 1964 dobila delovno mesto na tržaški univerzi. Dospela sem nekega sončnega po-mladnega dne. Kolegi fiziki so me povabili v Miramar, na območje, kjer še ni obstajal mednarodni center teoretične fizike. Močna plava barva morja in zelenje borovcev sta me očarala. V Trstu torej živim že 45 let. Od prvega trenutka sem se tu počutila dobro, saj sem imela čudovite sode-

lavce. S skupnimi močmi smo pripomogli k rasti tržaškega observatorija.

Omenili ste tržaški observatorij. Kakšen pomen mu pripisujete, kateri spomini vas vežejo nanj?

Ko sem prišla v Trst, je bil observatorij majhen in brez kateregakoli ugleda. V njem so delali tehnik, dva astronoma in hišnik. Instrumentov je bilo malo in še ti so bili taki, da bi se jima danes posmehoval še neprofesionalec. Na univerzi poleg tega ni bilo tečaja astrofizike, ki bi bil namenjen fizikom. Obstajal je le tečaj astronomije za matematike. Danes pa se ve, da so pri astronomiji nujno potrebni znanstveniki, ki so po izobražbi fiziki. V observatoriju sem tako morala vložiti veliko truda in dela. Danes pa je ta poznan na mednarodni ravni. V njem dela in sodeluje več kot 100 ljudi, od raziskovalcev do tehnikov. Številni moji učenci in sodelavci so postali profesorji, nekateri sodelujejo z Evropsko vesoljsko agencijo, z evropskim observatorijem ipd. Lahko se torej reče, da je danes tržaški observatorij poznan, kar mi je v veliko zadosečenje.

Ali ste kdaj bili v stiku s slovensko manjšino v Italiji?

Seveda sem. Imam sosede in sodelavce v astronomskem observatoriju, ki so Slovenci. Z njimi sem navezala zelo dobre prijateljske odnose.

Kako bi ocenili položaj znanosti v Italiji? Kakšne delovne in razvojne možnosti ima mlad znanstvenik v naši državi: ali je pojav bega možganov zaskrbljajoč?

Žal je trenutni položaj znanosti v Italiji zelo slab. Zdi se, kot da se oblasti ne zavedajo, kako pomembno vlogo ima znanost za celotno družbo. Ko se v državi pojavi finančna kriza, se najprej reže na področju univerze in raziskovanja, kar je jasen pokazatelj kratkovidne in neučinkovite politike. Delovnih mest za raziskovalce je pri nas zelo malo, pojav prekernosti pa močno narašča. Mladim diplomirancem se tako onemogoči, da bi se zaposlili oz. delovali v okviru italijanskih univerz; ti so tako prisiljeni, da odidejo v tujino. Na tak način je področje znanstvenega raziskovanja in inovacije hudo osiromašeno. Ravno inovacija, katere pomen vsi stalno poudarjajo, je nujno potrebna, da je lahko Italija kompetitivna z ostalimi državami sveta.

Katere so možne rešitve?

Ideálna rešitev bi bila ta, da bi se skupaj zbral vse sposobne in perspektivne znanstvenike. Treba bi bilo vsako leto razpisati določeno število natečajev. Predvsem pa usmerjati študente glede na njihove sposobnosti na tista področja, ki so najbolj potrebna pomoč. Tako bi se tudi omogočilo mladim sposobnim znanstvenikom, da pripomorejo k znanstvenemu napredku svoje države. Zelo pomembno je nuditi tudi določeno gotovost delovnega mesta.

Kaj pa ženske in znanost? So na tem področju še prisotne razlike med moškimi in ženskami?

Nekoč je prevladovalo mnenje, da so ženske bolj primerne za humanistične, moški pa za znanstvene predmete. In dejansko je bilo žensk na znanstvenih fakultetah manj kot na drugih. Stvari pa se počasi spremnijo. Danes na splošno univerzo obiskuje veliko več deklet kot enkrat. Veliko jih je tudi na fakultetah, ki so jih nekoč obiskovali v veliki večini moški. Vedno več žensk ubere pot raziskovanja, tako da je danes kar 50% vseh raziskovalcev ženskega spola. 39% izrednih profesorjev je žensk. Le 12 % pa je rednih profesorjev. Potrebno je torej še veliko dela na tem področju. Odvisno je tudi od samih žensk, ki so večkrat premalo borbene in vztrajne. Na to vpliva tudi vzgoja. Otreku bi bilo treba dopustiti, da se sprostimo razvijanja in ga ne usmerjati po zastarelih klišejih, po katerih so določene aktivnosti samo za moške, druge pa samo za ženske. Osebno sem imela srečo, da sem odrasla v družini, v kateri me starši niso pogojevali. Mama in oče sta bila med sabo polpolna enakopravna. Doma sta si po potrebi delila naloga. Sama sem lahko izbirala, kaj in kako se bom igrala. Pustila sta me, da sem si svobodno pridobilu odgovornost. Tako nisem dobila cel kup kompleksov, ki pa so jih imela druga dekleta mojih let.

Človek si je po eni strani vedno že veljal spoznati in na nek način razložiti vesolje. Na drugi strani pa ga je njegova neskončnost in kompleksnost vedno strašila. Kakšen pomen vi dajete vesolju in astronomiji?

Po izobražbi sem fizik. Astronomija se pri svojih razlagah sklicuje na vse področja fizike. Za opis zvezd in ostalih fenomenov se uporablja vse zakone fizike: od gravitacijskega zakona do analize nebesnih teles, ki sevajo belo luč in spektroskopije. Pri opazovanju nebesnih teles je na primer treba upoštevati tudi relativnostno teorijo. Vesolje je torej bogata in pestra zakladnica za fiziko. Zabavno je odkrivati in razlagati drugim številne fizikalne pojave in zakone, ki razkrivajo naravo in izvor nam takoj oddaljenih teles kot so zvezde.

Na drugi strani se je človek vedno spraševal, če nekje v vesolju obstaja planet podoben Zemlji in če so morda tam živa bitja, ki so nam podobna. Odgovori so lahko samo približni. Že 15 let se preko raznih opazovanj počasi odkriva obstoj številnih izvensonskih planetov. Da-nšnji instrumenti in pripomočki lahko zaznajo prisotnost takih planetov, ki imajo velikost Jupiterja, ki je približno 300krat večji od Zemlje. Slednji pa kroz preblizu lastne zvezde in so pretopli, da bi na njih lahko uspeval kak živ organizem. Evropski observatorij načrtuje izgradnjo velikega teleskopa, ki bi v premeru meril 40-50 metrov in bi omogočil opazovanje planetov, ki so majhni kakor Zemljo. Če slednji res obstajajo, bi to bil pomemben korak naprej pri odkrivanju vesolja. Ugotoviti, če pa res na drugih planetih obstajajo živa bitja pa je bolj komplikirano. Zelo možno je, da na drugih planetih je veliko civilizacij, ki so bolj razvite od naše, saj obstajajo zvezde, ki so mnogo starejše od Sonca. Žal pa je skoraj nemogoče, da bo človek lahko enkrat dosegel tudi drugi sisteme, saj so razdalje prevelike in je hitrost luči nepreprehodna meja. Tako, da bo zelo verjetno vse to ostalo le znanstvena fantastika.

V strastni želji po spoznavanju in raziskovanju vesolja so nastala številna verovanja in prepričanja, kot sta npr. astrologija in povezovanje leta 2012 s koncem sveta. Ima vse to kakšno znanstveno osnovno?

Vraževerstva so sad nepoznavanja. Astrologija je nastala veliko stoletij od tega, ko človek sploh ni vedel, kaj so zvezde in planeti. Človeška tendenca je, da vse, česar ne pozna, poveže z nadnaravnimi močmi in bogom. V antiki je obstajalo na stotine bogov, s katerimi so si naši predniki razlagali prisotnost naravnih pojavov. Počasi pa je človek preko znanosti začel odkrivati in racionalno razlagati vse te pojave. Število bogov se je tako postopoma manjšalo. Sama podoba boga se je verjetno spremenila. Kdor danes verjame v boga, ima verjetno o njem bolj abstraktno, spiritualno podobo. Verjeti v boga, v nadnaravne moči, v onostranje je sed lastnih prepričanj in vrednot. Vsega tega se v nasprotju z znanostjo, ki je sad doganj, ne da dokazati. Isto velja za napoved, da bo leta 2012 konec sveta. Slednjo so snovali Magji veliko stoletij od tega in nima nobene znanstvene utemeljitve. Torej gre za preproto vráževerstvo.

Vraževerstva so sad nepoznavanja. Astrologija je nastala veliko stoletij od tega, ko človek sploh ni vedel, kaj so zvezde in planeti. Človeška tendenca je, da vse, česar ne pozna, poveže z nadnaravnimi močmi in bogom. V antiki je obstajalo na stotine bogov, s katerimi so si naši predniki razlagali prisotnost naravnih pojavov. Počasi pa je človek preko znanosti začel odkrivati in racionalno razlagati vse te pojave. Število bogov se je tako postopoma manjšalo. Sama podoba boga se je verjetno spremenila. Kdor danes verjame v boga, ima verjetno o njem bolj abstraktno, spiritualno podobo. Verjeti v boga, v nadnaravne moči, v onostranje je sed lastnih prepričanj in vrednot. Vsega tega se v nasprotju z znanostjo, ki je sad doganj, ne da dokazati. Isto velja za napoved, da bo leta 2012 konec sveta. Slednjo so snovali Magji veliko stoletij od tega in nima nobene znanstvene utemeljitve. Torej gre za preproto vráževerstvo.

Vraževerstva so sad nepoznavanja. Astrologija je nastala veliko stoletij od tega, ko človek sploh ni vedel, kaj so zvezde in planeti. Človeška tendenca je, da vse, česar ne pozna, poveže z nadnaravnimi močmi in bogom. V antiki je obstajalo na stotine bogov, s katerimi so si naši predniki razlagali prisotnost naravnih pojavov. Počasi pa je človek preko znanosti začel odkrivati in racionalno razlagati vse te pojave. Število bogov se je tako postopoma manjšalo. Sama podoba boga se je verjetno spremenila. Kdor danes verjame v boga, ima verjetno o njem bolj abstraktno, spiritualno podobo. Verjeti v boga, v nadnaravne moči, v onostranje je sed lastnih prepričanj in vrednot. Vsega tega se v nasprotju z znanostjo, ki je sad doganj, ne da dokazati. Isto velja za napoved, da bo leta 2012 konec sveta. Slednjo so snovali Magji veliko stoletij od tega in nima nobene znanstvene utemeljitve. Torej gre za preproto vráževerstvo.

Vraževerstva so sad nepoznavanja. Astrologija je nastala veliko stoletij od tega, ko človek sploh ni vedel, kaj so zvezde in planeti. Človeška tendenca je, da vse, česar ne pozna, poveže z nadnaravnimi močmi in bogom. V antiki je obstajalo na stotine bogov, s katerimi so si naši predniki razlagali prisotnost naravnih pojavov. Počasi pa je človek preko znanosti začel odkrivati in racionalno razlagati vse te pojave. Število bogov se je tako postopoma manjšalo. Sama podoba boga se je verjetno spremenila. Kdor danes verjame v boga, ima verjetno o njem bolj abstraktno, spiritualno podobo. Verjeti v boga, v nadnaravne moči, v onostranje je sed lastnih prepričanj in vrednot. Vsega tega se v nasprotju z znanostjo, ki je sad doganj, ne da dokazati. Isto velja za napoved, da bo leta 2012 konec sveta. Slednjo so snovali Magji veliko stoletij od tega in nima nobene znanstvene utemeljitve. Torej gre za preproto vráževerstvo.

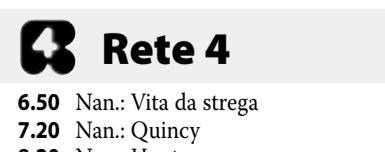
Vraževerstva so sad nepoznavanja. Astrologija je nastala veliko stoletij od tega, ko človek sploh ni vedel, kaj so zvezde in planeti. Človeška tendenca je, da vse, česar ne pozna, poveže z nadnaravnimi močmi in bogom. V antiki je obstajalo na stotine bogov, s katerimi so si naši predniki razlagali prisotnost naravnih pojavov. Počasi pa je človek preko znanosti začel odkrivati in racionalno razlagati vse te pojave. Število bogov se je tako postopoma manjšalo. Sama podoba boga se je verjetno spremenila. Kdor danes verjame v boga, ima verjetno o njem bolj abstraktno, spiritualno podobo. Verjeti v boga, v nadnaravne moči, v onostranje je sed lastnih prepričanj in vrednot. Vsega tega se v nasprotju z znanostjo, ki je sad doganj, ne da dokazati. Isto velja za napoved, da bo leta 2012 konec sveta. Slednjo so snovali Magji veliko stoletij od tega in nima nobene znanstvene utemeljitve. Torej gre za preproto vráževerstvo.

Vraževerstva so sad nepoznavanja. Astrologija je nastala veliko stoletij od tega, ko človek sploh ni vedel, kaj so zvezde in planeti. Človeška tendenca je, da vse, česar ne pozna, poveže z nadnaravnimi močmi in bogom. V antiki je obstajalo na stotine bogov, s katerimi so si naši predniki razlagali prisotnost naravnih pojavov. Počasi pa je človek preko znanosti začel odkrivati in racionalno razlagati vse te pojave. Število bogov se je tako postopoma manjšalo. Sama podoba boga se je verjetno spremenila. Kdor danes verjame v boga, ima verjetno o njem bolj abstraktno, spiritualno podobo. Verjeti v boga, v nadnaravne moči, v onostranje je sed lastnih prepričanj in vrednot. Vsega tega se v nasprotju z znanostjo, ki je sad doganj, ne da dokazati. Isto velja za napoved, da bo leta 2012 konec sveta. Slednjo so snovali Magji veliko stoletij od tega in nima nobene znanstvene utemeljitve. Torej gre za preproto vráževerstvo.

Vraževerstva so sad nepoznavanja. Astrologija je nastala veliko stoletij od tega, ko človek sploh ni vedel, kaj so zvezde in planeti. Človeška tendenca je, da vse, česar ne pozna, poveže z nadnaravnimi močmi in bogom. V antiki je obstajalo na stotine bogov, s katerimi so si naši predniki razlagali prisotnost naravnih pojavov. Počasi pa je človek preko znanosti začel odkrivati in racionalno razlagati vse te pojave. Število bogov se je tako postopoma manjšalo. Sama podoba boga se je verjetno spremenila. Kdor danes verjame v boga, ima verjetno o njem bolj abstraktno, spiritualno podobo. Verjeti v boga, v nadnaravne moči, v onostranje je sed lastnih prepričanj in vrednot. Vsega tega se v nasprotju z znanostjo, ki je sad doganj, ne da dokazati. Isto velja za napoved, da bo leta 2012 konec sveta. Slednjo so snovali Magji veliko stoletij od tega in nima nobene znanstvene utemeljitve. Torej gre za preproto vráževerstvo.

Vraževerstva so sad nepoznavanja. Astrologija je nastala veliko stoletij od tega, ko človek sploh ni vedel, kaj so zvezde in planeti. Človeška tendenca je, da vse, česar ne pozna, poveže z nadnaravnimi močmi in bogom. V antiki je obstajalo na stotine bogov, s katerimi so si naši predniki razlagali prisotnost naravnih pojavov. Počasi pa je človek preko znanosti začel odkrivati in racionalno razlagati vse te pojave. Število bogov se je tako postopoma manjšalo. Sama podoba boga se je verjetno spremenila. Kdor danes verjame v boga, ima verjetno o njem bolj abstraktno, spiritualno podobo. Verjeti v boga, v nadnaravne moči, v onostranje je sed lastnih prepričanj in vrednot. Vsega tega se v nasprotju z znanostjo, ki je sad doganj, ne da dokazati. Isto velja za napoved, da bo leta 2012 konec sveta. Slednjo so snovali Magji veliko stoletij od tega in nima nobene znanstvene utemeljitve. Torej gre za preproto vráževerstvo.

Vraževerstva so sad nepoznavanja. Astrologija je nastala veliko stoletij od tega, ko človek sploh ni vedel, kaj so zvezde in planeti. Človeška tendenca je, da vse, česar ne pozna, poveže z nadnaravnimi močmi in bogom. V antiki je obstajalo na stotine bogov, s katerimi so si naši predniki razlagali prisotnost naravnih pojavov. Počasi pa je človek preko znanosti začel odkrivati in racionalno

- 9.45 Nad.: Bianca
10.30 Nan.: Ultime dal cielo
11.30 Dnevnik - kratke vesti in prometne informacije
11.40 Nan.: Wolff - Un poliziotto a Berlino
12.30 Nan.: Un detective in corsia
13.30 18.55 Dnevnik in vremenska napoved
14.05 Aktualno: Popoldanski Forum
15.40 Film: Cimarron (western, ZDA, '60, r. A. Mann, i. G. Ford, M. Schell)
19.35 Nad.: Tempesta d'amore
20.30 Nan.: Walker Texas Ranger
21.10 Film: Attacco al potere (akc., ZDA, '99, r. E. Zwick, i. D. Washington, B. Willis)
- 13.15 Aktualno: Il Rossetti
14.05 Aktualno: ...Tutti i gusti
14.35 Aktualno: Colori di montagna
17.00 Risanke
19.00 Aktualno: Ditelo al sindaco
20.00 Športne vesti
20.05 Glasb. odd.: Musica, che passione!
20.20 Passione sport
20.30 Deželni dnevnik
21.00 Aktualno: Stoa'
23.40 Film: Una nuvola di polvere... arriva Sartana (western, '71, r. A. As-cott)
- 18.00 Zlatko Zakladko
18.15 Ali me poznas
18.20 Pravljice Mike Make
18.35 Vremenska napoved
18.40 Primorska kronika
19.00 21.55, 0.00 Vsedanes - TV dnevnik
19.25 Šport
19.30 Vsedanes Aktualnost
20.00 Ciak junior
20.30 Potopisi
21.00 Dok. odd.: Mednarodna obzorja
22.10 Globus
22.40 Arhivski posnetki
23.30 Športna oddaja
- 23.05 Literarni nočurno; 23.15 Za prijeten konec dneva; 23.30 Labirinti sveta.

SLOVENIJA 2

- 5.00, 6.00, 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 17.30, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 8.45 Kulturne prireditev; 9.15 Šport; 9.35 Popevka tedna; 10.00, 10.45, 12.00 Val in izvidnici; 13.00 Danes do 13-ih; 13.25 Napoved sporeda; 14.00 Kulturne drobnice; 14.35 Izbor popevk tedna; 15.03 RS napovede; 15.30 DIO; 16.05 Popevki tedna; 16.30 Centrifuga; 16.50 Vreme; 16.55 Minute za rekreacijo; 17.10 Evrotip; 17.45 Šport; 18.50 Večerni sporedi; 19.00 Dnevnik; 19.30 Nocoj ne zamudite; 20.00 Stop pops 20; 21.00 Nova elektronika; 22.00 Zrcalo dneva; 22.25 Klub klubov.

SLOVENIJA 3

- 6.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00, 0.00 Poročila; 7.00 Jutranja kronika; 7.25 Jutranjica; 8.00 Lirični utrnek; 10.05 Skladatelj tedna; 11.05 Eppur si muove; 11.25 Izpod peresa skladateljev; 12.05 Arsove spominice; 13.05 Petkov poudarek; 14.05 Oder; 14.35 Divertimento; 15.30 DIO; 16.05 Napoved sporeda; 16.15 Svet kulture; 16.30 Podobe znanja; 17.00 Recital; 18.30 Likovni odmevi; 19.25 Večerni sporedi; 19.30 Koncert; 22.05 Zborovski koncert; 23.15 Jazz ars; 23.55 Lirični utrnek.

RADIO KOROŠKA

- 6.00-10.00 Dobro jutro; 12.00-13.00 Studio ob 12-ih; 15.00-17.00 Lepa ura; 17.00-17.30 Studio ob 17-ih; 17.30-18.00 Nasra pesem; -Radio Agora: 13.00-15.00 Agora-Divan; 18.00-6.00 Svobodni radio; -Radio Dva 10.00-12.00 Sol in paper (105,5 MHz).

- 6.00 Dnevnik, horoskop in prometne informacije
7.00 Aktualno: Omnibus, sledi Omnibus Life
10.15 Due minuti in un libro
10.25 Nan.: L'ispettore Tibbs
11.30 Nan.: Le inchieste di padre Dowling
12.30 Dnevnik in športne vesti
13.00 Nan.: Jag - Avvocati in divisa
14.05 Film: Non predicare... spara (western, ZDA, '71, r.-i. S. Poitier, i. H. Belafonte)
16.00 Nan.: La regina di spade
17.05 Dok.: La7 Doc - In the wild
18.00 Nan.: Stargate SG - 1
19.00 Nan.: The District
20.00 0.30 Dnevnik
20.30 Aktualno: Otto e mezzo
21.30 Film

Tv Primorka

- 8.00 Dnevnik TV Primorka, vremenska napoved, kultura, Polja Evope in videostrani
9.00 10.00 Novice
9.05 19.00, 0.00 Mozaik
10.05 17.20 Hrana in vino
11.00 12.00, 13.00, 14.00, 15.00 Novice in videostrani
15.50 Odbojka: 1/16 finala Challenge Cup: Saloniit Anhovo - Stade Poitevin Poitiers
18.00 Miš maš
18.40 Pravljica
20.00 23.00 Dnevnik TV Primorka, vremenska napoved in kultura
20.30 Objektiv
21.00 Razgledovanja
21.30 Gea
22.00 Zelena bratovščina
22.30 23.30 Vedeževanje
1.00 Videostrani

RADIO**RADIO TRSTA**

- 7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; Koledar; 7.25 Dobro jutro; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Kulturne diagonale; 9.00 Radio Paprika; 10.00 Poročila; 10.10 Odprt knjiga; 11.00 Studio D; 13.20 Zborovska glasba; 14.00 Poročila in deželnna kronika; 14.10 Otroški kotiček, sledi glasba za vsakogar; 14.40 Jezikovna rubrika; 15.00 Mladi val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Jazz odtenki; 18.00 Kulturni dogodki; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

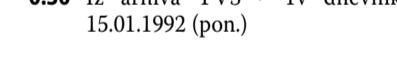
- 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 0.00 Poročila; 6.00-9.00 Jutro na RK; 7.00 Jutranjica; 8.00 Pregled tiska in vremenska napoved; 8.15 Istrski kalejdoskop; 9.00-12.30 Dopolnan in pol; 10.00 Predstavitev Jadran-skega koledarja; 12.30 Opoldnevnik; 13.30-15.00 Aktualno: Rekel in ostal živ; 16.15 Glasba po željah; 17.10 Pregled prireditev; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Radio BLA BLA; 19.30 Rončel na obali; 21.00 Petkov zavitek; 22.30 Moj radio je lahko balon; 0.05 Nočni program.

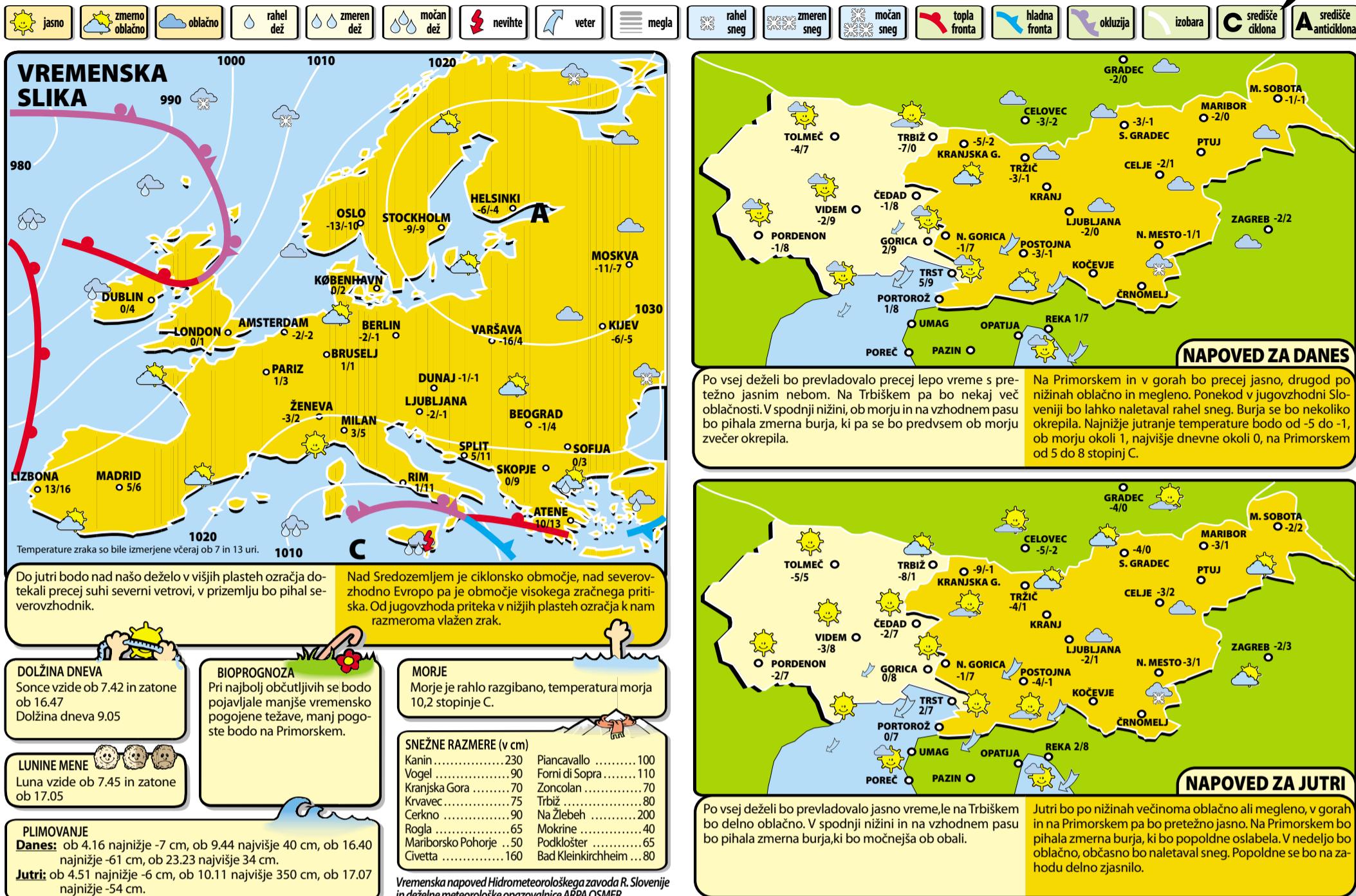
RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)

- 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 6.25 Drobci zgodovine; vremenska napoved in prometne vesti; 8.00-10.30 Dnevnik jutra; 8.05 Horoskop; 8.33 Nogometna kabala; 8.45 Govorimo o...; 9.00 Posebnosti o ekonomiji; 9.33 Pregled dogodkov; 10.00 Predstavitev dnevnika; 10.10 Vremenska napoved, radijski seznam oddaj; 10.33-11.00 RC everywhere; 11.00-12.00 Odprt prostor; 12.10 Predstavitev dnevnika; 12.15 Sigla singgle; Vremenska napoved in prometne vesti; 13.00-14.00 Chiacchieradio; 13.15 Secondo Casadei; 14.00-14.30 Prosa; 14.35 Euro notes; 14.40 Glasbeni program; 15.05 Pesem tedna; 15.10 Predstavitev dnevnika, vremenska napoved in prometne vesti; 15.30 Dogodki dneva; 16.00-18.00 Ob 16-ih; 18.00 The magic bus; 19.00 Glasbeni spored; Vremenska napoved in prometne vesti; 20.00 Radio Capodistria zvečer; 21.00 Odprt prostor; 22.00 Ameriška duša; 22.30 Posebnosti o ekonomiji; 23.00 Album charts; 0.00 Prenos RS.

SLOVENIJA 1

- 5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 21.00, 23.00, 0.00 Poročila; 5.00-9.00 Jutranji program; 5.30 Jutranja kronika; 6.45 Dobro jutro, otroci; 7.00 Jutranja kronika; 7.35 Gremo naokrog; 8.05 Svetovalni servis; 8.40 Obvestila; 9.10 Ali že veste?; 9.30 Siempre Primeros; 10.05 Radio Ga-Ga; 11.15 Radi imamo Radio; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Ura slovenske glasbe; 12.30 Nasveti; 13.00 Danes do 13-ih; 13.20 Obvestila in osmrtnice; 14.30 Labirinti sveta; 15.00 Radio danev radio jutri; 15.30 DIO; 17.00 Studio ob 17-ih; 18.15 Gremo v kino; 19.00 Dnevnik; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Kulturni fokus; 21.05 Slovencem po svetu; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Informativna oddaja v angleščini in nemščini; 22.40 O morju in pomorščakih;

Slovenija 1**Slovenija 1**</

SEVERNA IRSKA - Spolna afera soproge prvega ministra

»Mrs. Robinson« zaradi škandala znova v vrhu glasbenih lestvic

Premier Peter Robinson in njegova soproga Iris

POLJSKA - Vsak mesec z drugačno sliko

Predsednik Kaczynski sebi posvetil koledar

LONDON - Glasbeni hit slavnega dueta Simon in Garfunkel "Mrs. Robinson" se je po nedavnem izbruhnu spolnega škandala na Severnem Irsku znova zaviti v vrh glasbenih lestvic. Soproga prvega ministra Severne Irske Petra Robinsona, Iris Robinson, se je namreč zapletla v spolni škandal, zaradi katerega je Robinson v pondeljek celo začasno odstopil.

Iris Robinson, tudi sama vidna političarka, je pred dnevi priznala ljubezensko afero s 40 let mlajšim moškim, zaradi katere je leta 2008 zašla v sumljive finančne posle in celo poskusila narediti samomor. Prvi minister Severne Irske je zato v pondeljek začasno odstopil.

Robinson je doslej sicer vztrjal, da bo opral svoje ime in dokazal, da za sporne posle svoje soproge ni vedel. V ta namen in v luči medijskih pritiskov je že odredil tudi uradno preiskavo. Kot je poudaril, o finančnih poslih ni vedel čisto nič, kar tudi ni presenetljivo, glede na to, da mu je soproga prikrivala afero, ki je bila povod zanje. (STA)

ITALIJA - Včeraj na dražbi Maradonove uhane prodali za 25.000 evrov

Napoli med letoma 1984 in 1991. Zaradi tega mu policija vsakič, ko se Maradona pojavi v Italiji, nekaj zapleni. (STA)

VARŠAVA - Urad poljskega predsednika Lecha Kaczyńskiego je izdal koledar za leto 2010, na katerem je za vsak mesec na ogled drugačna fotografija predsednika. Politični opazovalci so koledar že označili za "sporen korak", medtem ko se privrženci Kaczyńskiego lahko veselijo, da bodo lahko imeli poslej predsednika vsak dan na ogled v svoji dnevnici.

Fotografija za januar Kaczyńskiego prikazuje s skupino diplomatov iz afriških držav v pisanih oblačilih. Marec medtem krasí fotografija, na kateri se predsednik skupaj s papežem Benediktom XVI. sklanja nad neko knjigo.

Na nekaterih fotografijah je Kaczyński ovekovečen skupaj s soprogo Mario - z različnimi ozadjji. December tako prikazuje predsedniški par skupaj pred božično-novoletno jelko. Kot ob tem spominja avstrijska tiskovna agencija APA, Kaczyński morda decembra letos sploh ne bo več poljski predsed-

nik, saj bodo v državi pred tem volitve.

"Tovrstne komunikacijske metode so v primeru Lecha Kaczyńskiego zelo sporen korak," je za časnik Gazeta Wyborcza povedal politolog z varšavske univerze Wojciech Jabłonski. Vrh vsega pa velja poljski predsednik za ne preveč fotogeničnega. Osebni favorit Jabłonskega je sicer fotografija Lecha Kaczyńskiego z dvema predstavnikoma mongolske čarstve, ki spremlja mesec februar.

Koledar ni na voljo na trgu, temveč so ga poslali zgolj občinam, je za Gazeto Wyborcza pojasnil Paweł Wypych iz urada poljskega predsednika. Povod za izdelavo tovrstnega koledarja je 20. obljetnica prvih demokratičnih občinskih volitev na Poljskem, je še pojasnil Wypych.

Oboževalci Kaczyńskiego klub vsemu ne bodo ostali praznih rok. Celoten koledar je namreč objavljen tudi na internetu, tako da si ga prirvženci predsednika lahko sami naložijo. (STA)